

Afgørelser – Reg. nr.: 06233.00

Fredningen vedrører: Bækken

Domme

Taksationskommissionen

Naturklagenævnet

Overfredningsnævnet 18-02-1980

Fredningsnævnet 06-12-1976

Kendelser

Deklarationer

OVERFREDNINGSNÆVNET>

FREDEDE AREALER

Kommune: Gråsten

Ejerlav: Bækken

Matr.nr.: 2, 4, 7, 8, 9, 11, 12,
18, 21, 122, 712
m.fl.

Lokalitet: Bækkenfredningen, Bov

Hokkerup

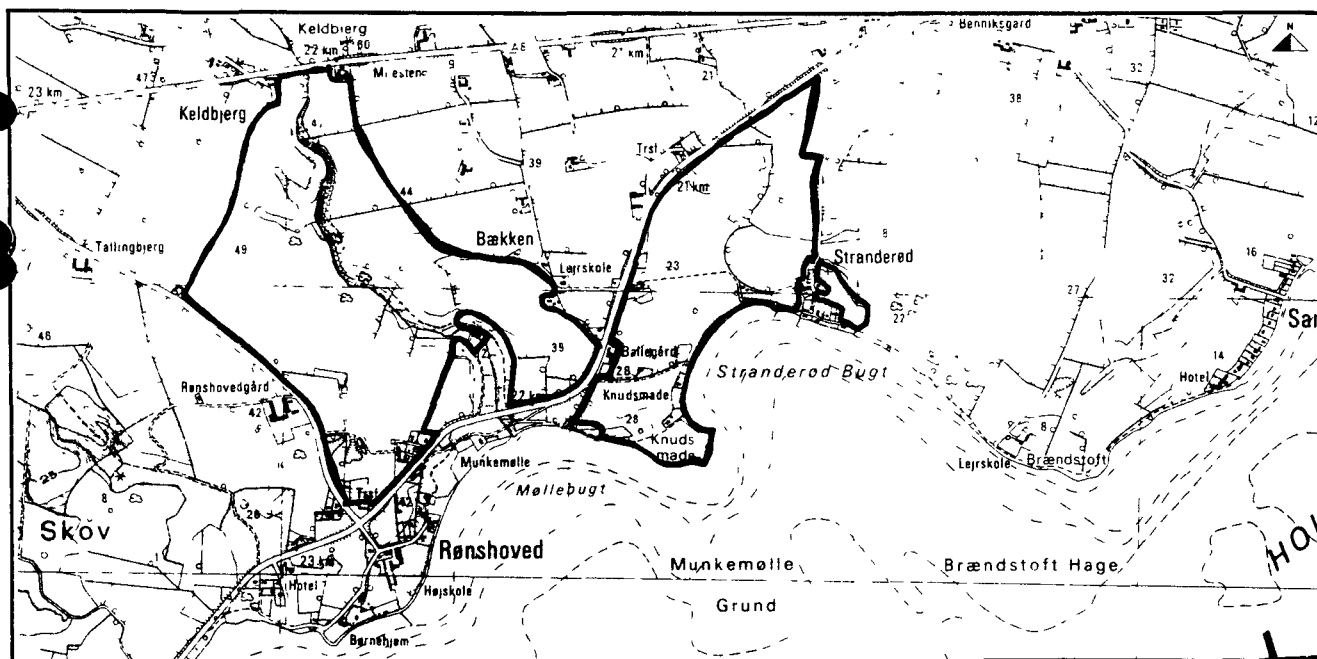
1, 7, 11, 361 m.fl.

J.nr.:

F.N. j.nr.: 66/74

O.F.N.j.nr.: 2329/76

F.P.U.j.nr.: 540-90-15-73

Reproduceret af Sønderjyllands Amtsråd med tilladelse (A400/76) af Geodætisk Institut.

Kort nr.: 1211 I SV

Skala: 1:25.000

Bekendtgjort: 21.5.1974

Sagsrejser: Fredningsplanudvalget

Fredningsnævnets kendelsesdato: 6.12.1976

Kort udarbejdet dato: 23.3.1977

Overfredn.nævnets kendelsesdato: 18.2.1980

Kort revideret dato:

Arealstørrelse: 156 ha

Ejerforhold: Private

Interessezone: I (landområde af største interesse)

Påtaleret: Fredningsnævnet

Formål: Bevare kuperet kystområde samt sikre geologiske og botaniske interesser.

Diverse:

Indhold

Området skal bevares i sin nuværende tilstand.

Arealerne må anvendes som hidtil til landbrugs- og skovdrift.

Arealerne må ikke tilplantes. Der må ikke etableres nye beplantninger undtagen i eksisterende haver samt inden for en afstand af 10 m fra eksisterende bebyggelse.

Der må foretages slørende beplantning omkring P-plads på del af matr. 122 Bækken.

Lovende hegn og fritstående træer må ikke fjernes uden fredningsnævnets tilladelse.

Naturlige vandløbs frie løb må ikke ændres f.eks. ved rørlægning eller regulering. Uddybning i forbindelse med dræning kan foretages efter indhentet godkendelse.

Lyngarealerne på matr. 9 Bækken må ikke forringes eller beskadiges.

Der må ikke henlægges affald eller lign.

Fredningsmyndighederne må efter forudgående forhandling med ejerne, og uden udgift for disse, fjerne selvsåede buske og træer og foretage anden form for pleje af udyrkede arealer.

Terrænformerne må ikke ændres ved gravning, opfyldning eller planering. Undtaget P-plads på matr.nr. 122 Bækken.

Der må ikke oprettes pelsdyr- eller fjerkræfarme.

Der må ikke opføres ny bebyggelse eller foretages ydre ombygning af eksisterende bygninger. Der gælder særlige forhold for landbrugsbygninger.

Der må anbringes mindre drivhuse, havehuse og lign. i eksisterende haver.

Der må ikke anbringes campingvogne og lign. Privatbesøgende må dog campere i umiddelbar nærhed af eksisterende bygninger.

Der må ikke etableres campingpladser, motorbaner, skydebaner, oplagspladser, lossepladser eller andre faste konstruktioner og anlæg.

Der må ikke anbringes faste hegn og plankeværker uden for have og gårdsplads, heller ikke mure, tårne eller master og lign.

Fredningsnævnet kan dog tillade el-master.

Hovedvej A-8 kan udvides.

Almenheden skal have ret til gående færdsel ad den private vej fra Ballegård til Gendarmstien.

Der må anlægges P-pladser, stianlæg, opholdsarealer og skiltning m.v. af hensyn til offentlighedens færdsel og ophold. Projekter godkendes af fredningsnævnet. Dispensation kan meddeles af fredningsnævnet, når det ansøgte ikke vil komme i strid med fredningens formål.

KORT 1211 ISV

REG. NR. 6233+2572

18/2-1980

År 1980, den 18. februar, afsagde overfredningsnævnet følgende

k e n d e l s e

i sag nr. 2329/76 om fredning af et område omkring Bækken ved Flensborg fjord, beliggende i Bov og Gråsten kommuner.

Fredningsnævnet for Sønderjyllands amts sydlige fredningskreds afsagde den 6. december 1976 kendelse om fredning af et ca. 156 ha stort område omkring Bækken ved Flensborg fjord, omfattende 39 ejendomme helt eller delvis. Sagen var rejst i 1974 af det daværende fredningsplanudvalg for Sønderjyllands amt.

Fredningens formål er i første række at bevare det kuperede kystområdes landskabelige værdier, men fredningen har tillige baggrund i de geologiske og botaniske interesser, der knytter sig især til erosionskløften kaldet Munke-mølleslugt.

Fredningserstatninger er tilkendt de berørte ejere med ialt 259.550 kr., idet der dog ikke er tilkendt Gråsten kommune som grundéjer nogen erstatning.

Fredningsnævnets kendelse er i henhold til § 25 i den dagældende naturfredningslov forelagt overfredningsnævnet til efterprøvelse og er tillige indbragt for overfredningsnævnet af 14 private ejere.

De ankende ejere har ønsket forskellige ændringer af fredningsbestemmelserne og en forhøjelse af de tilkendte erstatninger, for enkelte ejeres vedkommende tillige en ændret afgrænsning af det fredede område.

Efter besigtigelse af området og møde med parter og interesserede har overfredningsnævnet besluttet at tiltræde fredningens gennemførelse som bestemt af fredningsnævnet, dog med en del ændringer af fredningsbestemmelserne bl.a. til imødekommelse af ønsker fremsat af ejerne.

Fredningsbestemmelserne for det område, som er vist på kortet, der hører til overfredningsnævnets kendelse, er herefter:

§ 1. Bevaring.

Det fredede område skal bevares i dets nuværende tilstand.

§ 2. Arealernes drift og pleje.

a) Det følger af § 1, at arealerne må anvendes som hidtil, således at almindelig landbrugsdrift på de eksisterende landbrugsarealer kan fortsættes. Fredningen er ikke til hinder for, at der foretages sædvanlige driftsomlægninger, eller at hidtil dyrkede arealer overgår til græsning eller henligger udyrket.

b) Skovdrift på eksisterende skovarealer kan ligeledes fortsættes. Uanset bestemmelsen i § 1 kan skovarealer, der ikke er undergivet fredskovpligt, tilbageføres til ager eller henligge udyrket.

c) Det følger endvidere af § 1, at arealerne ikke må tilplantes. Nyanlæg af skov, juletræ- og pyntegrøntkulturer samt frugtplantager ved plantning eller såning er således ikke tilladt og heller ikke på arealer, der er eller bliver dækket af selvsået trævækst af skovlignende karakter. Der må heller ikke etableres nye levende hegn.

Tilplantning er dog tilladt på arealer, der allerede er udlagt til have, samt inden for en afstand af 10 m fra eksisterende bebyggelse. Endvidere kan der af fredningsmyndighederne foretages en slørende beplantning omkring den påtænkte parkeringsplads på matr.nr. 122, Bækken.

Levende hegn må ikke fjernes uden fredningsnævnets tilladelse. Heller ikke fritstående træer, herunder vejtræer, samt store træer i hegn eller på marker, må fjernes uden fredningsnævnets tilladelse.

d) Det følger også af § 1, at der ikke må foretages foranstaltninger, som kan medføre, at naturlige vandløbs frie løb ændres f.eks. ved rørlægning eller regulering. Uddybning i forbindelse med dræning af omkringliggende landbrugsarealer kan dog foretages efter fredningsnævnets forudgående godkendelse.

e) Der må ikke foretages foranstaltninger, som kan medføre en forringelse eller beskadigelse af de i Munkemølleslugten værende lyngarealer på matr.nr. 9, Bækken.

f) Forurening af naturen ved henlæggelse eller anbringelse af affald eller lignende må ikke finde sted.

g) Der tillægges fredningsmyndighederne ret til efter forudgående forhandling med og uden udgift for ejerne at fjerne selvsåede buske og træer og at foretage anden form for pleje på udyrkede arealer, herunder lyngarealer på matr.nr. 9, Bækken.

§ 3. Terrænændringer.

Det følger af § 1, at ændringer i terrænet eller terrænformerne, herunder udnyttelse af forekomster i jorden samt opfyldning og planering, ikke er tilladt.

Fredningen er dog ikke til hinder for, at fredningsmyndighederne foretager nødvendige opfyldnings- og planeringsarbejder på det til parkerings- og opholdsplads udlagte areal af matr.nr. 122, Bækken.

§ 4. Pelsdyr- og fjerkræfarme.

Der må ikke oprettes pelsdyr- eller fjerkræfarme uden fredningsnævnets tilladelse.

§ 5. Bebyggelse m.v.

a) Det følger af § 1, at der inden for det fredede område ikke må opføres ny bebyggelse (herunder skure, boder og andre lignende indretninger samt tilbygning til eksisterende bebyggelse). Der må heller ikke foretages ombygning af eksisterende bygninger, hvis der derved sker ændring af bygningens ydre fremtræden.

b) Fredningen er dog ikke til hinder for, at der på en landbrugsejendom efter tilladelse fra fredningsnævnet opføres ny bebyggelse, herunder ved tilbygning, eller foretages ombygning af eksisterende bebyggelse.

Fredningsnævnets tilladelse kræves dog ikke, når følgende 4 betingelser alle er opfyldt:

- 1) at bebyggelsen er erhvervsmæssig nødvendig for den pågældende ejendoms drift som landbrugsejendom,
- 2) at bebyggelsen opføres i umiddelbar tilknytning til eksisterende bygninger på ejendommen eller er et læskur for kreaturer,
- 3) at bygningshøjden ikke nødvendiggør dispensation fra bestemmelserne i eller i medfør af § 43 i kommuneplanloven af 26. juni 1975 (d.v.s. ikke overstiger 12,5 m for avls- og driftsbygninger, dog 15 m for visse siloer, eller ikke overstiger 8,5 m fra andre bygninger), og
- 4) at bebyggelsen fremtræder i jordfarverne (okker, terra, de sienna, umbra, engelsk rødt, dodenkoß) eller disses blandinger med hvidt og/eller sort eller blandinger af disse.

I de tilfælde, hvor fredningsnævnets tilladelse herefter er nødvendig, kan tilladelsen kun nægtes,

1) hvis helhedsindtrykket vil blive ændret i væsentlig grad og i uheldig retning, og der samtidig kan påpeges anden mulighed for placering og/eller ydre udformning, der funktionelt og uden væsentlig merbekostning kan modsvare det af ejeren ønskede, eller

2) hvis det ønskede ikke tjener rimelige landbrugsøkonomiske formål, eller

3) hvis bygningshøjden overstiger de ovennævnte mål.

c) Fredningen er heller ikke til hinder for, at der anbringes mindre drivhuse, havehuse og lignende bebyggelser inden for eksisterende haver. Endvidere kan fredningsnævnet tillade, at der - uanset bestemmelserne under pkt. a - foretages tilbygning til eller ombygning af eksisterende og lovligt opførte bygninger.

d) Inden for det fredede område må der ikke anbringes campingvogne og lignende, og teltslagning må ikke finde sted. Privatbesøgende hos grundejere må dog campere eller slå telt op i umiddelbar nærhed af ejendommens bygninger.

e) Det følger af § 1, at der inden for det fredede område heller ikke må etableres andre faste konstruktioner og anlæg end bygninger. Eksempelvis må der således ikke etableres campingpladser, motorbaner, skydebaner, oplagspladser eller lossepladser. Der må heller ikke anbringes faste hegn og plankeværker uden for have og gårdsplads, mure, tårne og lignende eller master, herunder master for luftledninger til strømforsyning. Fredningsnævnet kan dog tillade anbringelse af master i forbindelse med lokal strømforsyning.

§ 6. Vejanlæg.

Uanset § 1 er fredningen ikke til hinder for, at hovedvej A 8 udvides.

§ 7. Offentlighedens adgang.

Der tillægges almenheden ret til gående færdsel ad den private vej fra Ballegården (matr.nr. 2, Bækken) til gendarmstien.

Fredningen medfører ikke iøvrigt nogen færdselsret for almenheden, som ikke eksisterer på andet grundlag, men fredningen skal ikke være til hinder for, at der i det fredede område udføres parkeringspladser, sti-anlæg, opholdsarealer, bygninger, skiltning m.v. af hensyn til offentlighedens færdsel og ophold i området, når projektet hertil på forhånd er godkendt af fredningsnævnet.

Fredningsnævnet kan udfærdige et ordensreglement for den allerede gældende og eventuelt kommende offentlige adgang i det fredede område.

§ 8. Afståelse.

Der afstås til staten v/miljøministeriet det på kendelseskortet viste areal på ca. 2.000 m² af ejendommen matr.nr. 122, Bækken. På arealet anlægges en parkerings- og opholdsplads.

§ 9. Dispensationer.

En dispensation fra ovenstående fredningsbestemmelser kan meddeles, når det ansøgte ikke vil komme i strid med fredningens formål, jfr. naturfredningslovens § 34.

Erstatningsspørgsmålene i anledning af fredningen er afgjort dels ved overfredningsnævnets stadfæstelse af de erstatningsbeløb, som fredningsnævnet har tilkendt de ikke-ankende ejere, dog at mindstebeløbet til en ejer forhøjes til 400 kr., dels ved opnået enighed med de pågældende ejere og dels ved kendelse afsagt den 18. juni 1979 af taksationskommissionen vedrørende naturfredning. Den samlede fredningserstatning udgør herefter 249.490 kr. med renter, hvortil kommer tilkendte omkostningsbeløb på ialt 6.400 kr. Beløbene er udbetalt.

H e r e f t e r b e s t e m m e s :

Den af fredningsnævnet for Sønderjyllands amts sydlige fredningskreds afsagte kendelse af 6. december 1976 ændres i overensstemmelse med foranstående, således at overfredningsnævnets kendelse

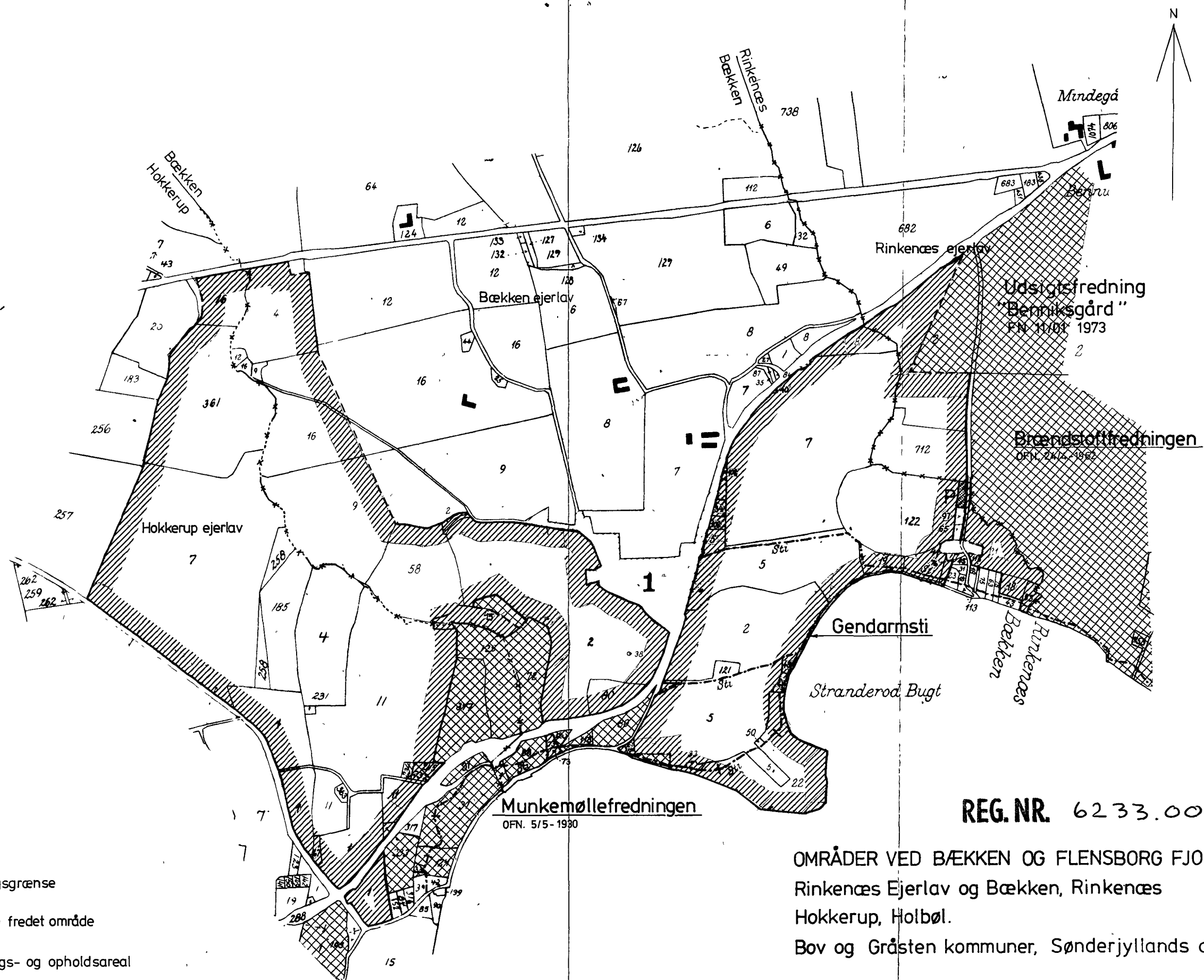
1) hviler på de arealer, der er vist på kendelseskortet som omfattet af denne fredning, og

2) tjener som adkomst for staten v/miljøministeriet til arealet nævnt i fredningsbestemmelsernes § 8.

P. O. V.

Bendt Andersen
overfredningsnævnets formand

Signaturforklaring:

- Fredningsgrænse
- Tidligere fredet område
- Parkerings- og opholdsareal
- Eksist. vandløb
- Ejerlavsgænse

Kort 1:10000.

0 500 1000
meter
1:10000

REG. NR. 6233.00

OMRÅDER VED BÆKKEN OG FLENSBORG FJORD
Rinkenæs Ejerlav og Bækken, Rinkenæs
Hokkerup, Holbøl.
Bov og Gråsten kommuner, Sønderjyllands amt

FREDNINGSKORT

OVERFREDNINGSNÆVNETS

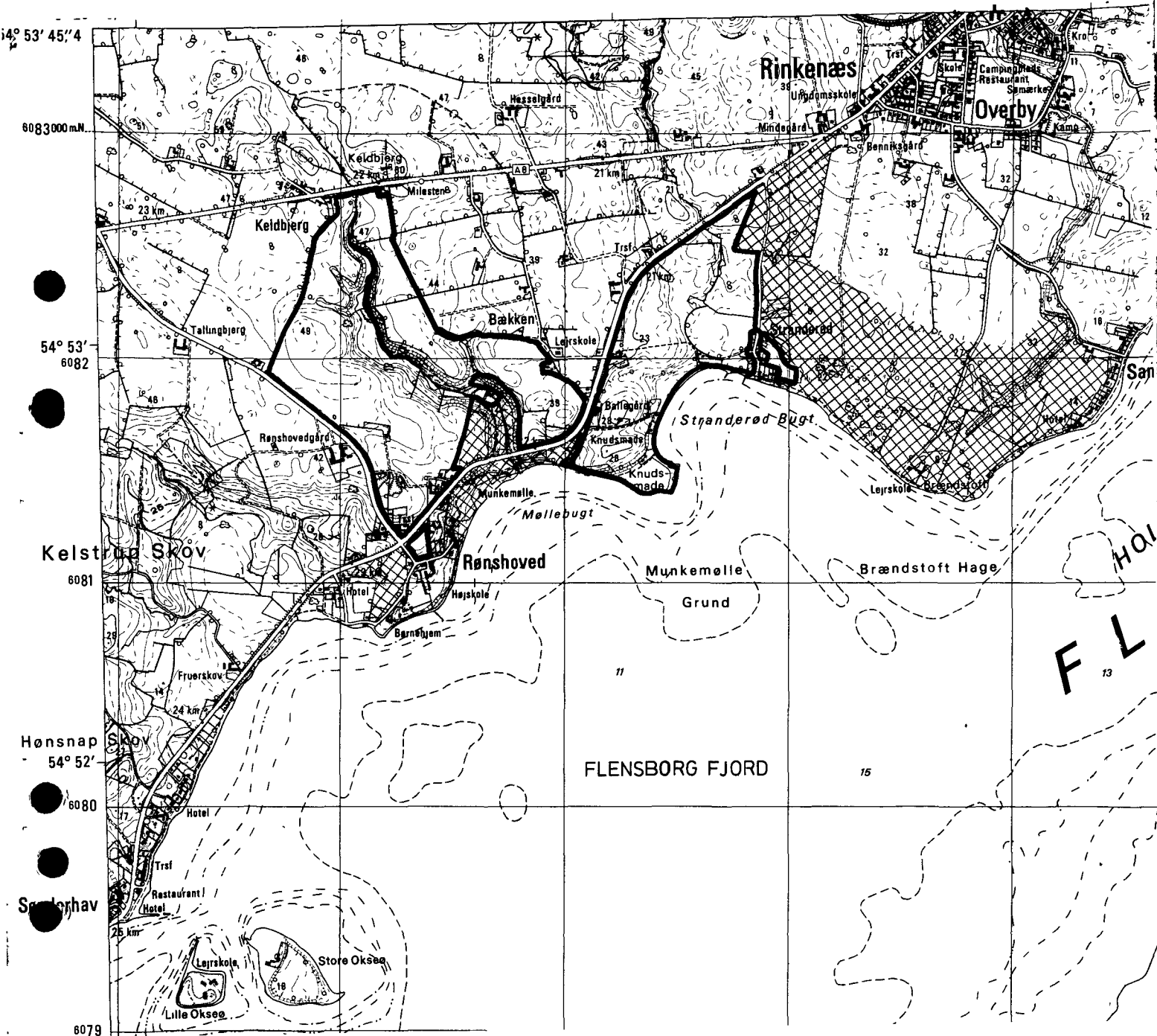
kendelse i sag nr.: 2329/76

Grundkort udarbejdet den: jan. 1980

Sted: Sønderjyllands amtskommune

OVERSIGTSKORT

Udsnit af kortblad 1211 I SV

1:25 000

1000 m 500 0 1 2 km

54° 51'

Udarbejdet af Sønderjyllands amtskommune
til brug ved fredningssager
særtryk med geodædisk instituts
tilladelse (A 400/76)

6078

FREDNINGSNÆVNET>

År 1976 den 6. december blev i
J. nr. 55/74

Sag angående fredning af
områder ved Bækken, Flensborg
Fjord

afsagt sålydende

- fredningssag -

k e n d e l s e:

Den 29. marts 1974 rejste fredningsplanudvalget for Sønderjyllands amt fredningssag vedrørende et ca. 155 ha stort område ved Bækken, Flensborg Fjord. Området er beliggende i Gråsten og Bov kommuner, dels mellem den tidligere Munkemøllefredning, Fjordvejen og Brændstoftfredningen, dels omkring Munkemølleslugten til hovedvej A 8.

Som begrundelse for fredningen er bl.a. anført:

"Flensborg fjordområdet er et typisk østjysk morænelandskab og har så længe der overhovedet har været fastboende mennesker i Danmark været beboet. Også i vore dage virker området tiltrækkende på alle former for beboelse (helårsbeboelse, sommerhuse, campingpladser, vandrehjem m.v.) men også i meget høj grad på turister, både de, der vil tilbringe en vis periode på samme sted, og på de, der ønsker, blot for en hel eller halv dag, at være ude i det åbne land. For at skaffe befolkningen muligheder herfor, og for at sikre væsentlige landskabspartier og udsigten, er en hel del arealer fra 1920erne enten udsigtsfredet eller egentlig fredet, senest den østligere beliggende Brændstofthalvøen (fredet 1962), ligesom hele fjordområdet er beliggende i zone I (Landområder af største interesse) på de af naturfredningsmyndighederne i 1972 udarbejdede landskabsboniteringskort.

Nærværende fredningssag, vedrørende Bækken-området, skal ses som

et led i naturfredningsmyndighedernes sikring af særlige værdifulde dele af fjordområdet, dels for gennem pleje at kunne bevare disse og dels for på passende måde at sikre almenhedens interesser.

Landskabet omkring Keldbjerg, Bækken, Munkemølle og Knudsmade udgør et geologisk, botanisk og ferskvandsbiologisk interesseområde med særlig vægt på den langstrakte Munkemølleslugt, der som en særdeles markant senglacial ~~erosionsdal~~ strækker sig fra Keldbjerg til Mølle-bugten og på Knudsmade som et karakteristisk eksempel på en tilgroningskyst.

Med henblik på almenhedens adgang til området søger fredningen at bevare eksisterende stier i området, hvoriblandt "Gendarmstien" langs fjorden er den mest kendte, dels i nødvendigt, men begrænset omfang at udbygge stisystemet, således at det vil være muligt at foretage såvel kortere som længere rundture, samtidig med dette område kædes sammen med tidligere fredede områder.

Adgangen til de nævnte stisystemer skal ske fra mindre, men hensigtsmæssige beliggende P-pladser, hvis beliggenhed aftales under sagen ved forhandling mellem fredningsnævnet, fredningsplanudvalget, amtsvejvæsnet og de implicerede lodsejere.

Trods den stadige bosætning i området har man ingen arkæologiske fund fra det her behandlede område, hvorimod Munkemølle skriver sig fra historisk tid anlagt af munkene på Ryd kloster (det nuværende Lyksborg) på sydsiden af fjorden. Af den oprindelige munkemølle er såvidt vides intet tilbage, men en retablering af Mølledammen vil være mulig og ønskelig."

Fredningen er anbefalet bl.a. af Danmarks Sportsfiskerforbund og Naturfredningsrådet.

Bekendtgørelse om fredningen har været indrykket i Statstidende for den 21. maj 1974 samt i lokale aviser.

Samtlige lodsejere, panthavere og andre i ejendommene interesserede har særskilt været underrettet.

Der er afholdt møder med lodsejere m.fl. den 15. november 1974, den 26. marts og 20. august 1976.

Under sagens gang er Munkemølleddammen retableret og fredningsgrænsen blevet ændret ved udtagelsen af bebyggelsen for tre ejendomme og hel udtagning af 10 ejendomme i Stranderød. Efter ønske fra lodsejerne har fredningsplanudvalget endvidere for tiden opgivet den i motiveringsskrivelsen anførte udbygning af stisystemet, ligesom den oprindelige fredningspåstand til dels efter forhandling med lodsejerne er blevet mindre indgribende. I forbindelse med fredningen erhverves i medfør af naturfredningslovens § 61 et 2000 m² stort areal af matr. nr. 122 Bækken, tilhørende Statens Jordlovsudvalg, til anlæg af parkeringsplads og opholdsareal.

Den ændrede fredningspåstand, der vedrører 39 lodsejere, er sålydende:

- "1. Der må i området ikke placeres bygninger, skure, campingvogne, telte, master og lignende, jfr. dog pkt. 2, ligesom der ikke må oprettes pelsdyr- eller fjerkræfarme eller anden virksomhed iøvrigt, der kræver godkendelse efter miljølovens bestemmelser (lov nr. 372 af 12. juni 1973) uden fredningsnævnets tilladelse.
2. Eksisterende bygninger må kun genopføres, udvides og ombygges i overensstemmelse med tegninger og beskrivelser, der er godkendt af fredningsnævnet. Om-, ny- og tilbygninger skal fremtræde i jordfarverne (okker, terra de sienna, umbra, engelsk rødt, dodenkob) eller disses blandinger med hvidt og /eller sort, eller blandinger af disse. Højeste eksisterende bygningsdel er max.-højde for om-, ny- og tilbygninger. Teltslagning og opstilling af enkelte campingvogne kan dog uden særlig tilladelse finde sted i tilknytning til hidtidige bebyggelsesarealer i det omfang den almindelige lovgivning tillader dette.
3. I. Uanset bestemmelserne i pkt. 1 og 2 skal det være ejeren af matr. nr. 2 Bækken tilladt at foretage de for en normal land-

brugsdrift nødvendige ny-, om- og tilbygninger indenfor to byggefelter på ca. 60 x 40 m beliggende dels nord og dels syd for de i dag værende bygninger på ejendommen. Ingen bygningsdel må dog være højere end 10 m.

II. Uanset bestemmelserne i pkt. 1 og 2, skal det være ejeren af matr. nr. 4 Bækken tilladt at foretage de for en normal landbrugsdrift nødvendige ny-, om- og tilbygninger indenfor et byggefelt på ca. 60 x 80 m, beliggende syd for de i dag værende bygninger på ejendommen. Ingen bygningsdel må dog være højere end 10 m.

III. Uanset bestemmelserne i pkt. 1 og 2 skal det være ejeren af matr. nr. 1, Hokkerup tilladt at foretage de til normal landbrugsdrift nødvendige ny-, om- og tilbygninger indenfor et byggefelt på ca. 120 x 40 m beliggende nord- nordøst for de i dag værende bygninger på ejendommen. Ingen bygningsdel må dog være højere end 10 m.

4. Der må ikke foretages beplantninger. Levende hegn må kun plantes eller fjernes med fredningsnævnets tilladelse. Normal vedligeholdelse af de levende hegn og pleje af eksisterende beplantninger kan dog foretages uden tilladelse. Faste hegn må ikke opsættes udenfor haver og gårdsplads uden forudgående tilladelse fra fredningsnævnet. Fritstående træer, det være sig vejtræer, store træer i hegnene eller på marken må ikke fjernes uden fredningsnævnets tilladelse.

Det skal dog tillades fredningsplanudvalget, efter godkendelse af fredningsnævnet, at foretage en slørende beplantning omkring den påtænkte dagopholdsplads på matr. nr. 122 Bækken.

Sædvanlige dyrkningsmæssige ændringer indenfor landbrugs- eller skovbrugserhvervet kan dog gennemføres uden tilladelse, ligesom eksisterende havearealer er undtaget ovennævnte forbud.

5. Der må ikke foretages foranstaltninger, der på længere sigt forringer eller beskadiger de i Munkemøllenslugten værende lyngarealer på matr. nr. 9 Bækken, ligesom fredningsnævnet er beføjet til at

- foretage de nødvendige plejeforanstaltninger af lyngarealet uden udgift for ejeren, og efter forudgående meddelelse til denne.
6. Der må ikke foretages nogen form for ændringer i terrænet, ligesom udnyttelse af råstoffer i jorden ikke er tilladt. Det skal dog tillades fredningsplanudvalget efter godkendelse af fredningsnævnet at foretage opfyldningsarbejder på det til P- og opholdsplads udlagte areal af matr. nr. 122 Bækken.
 7. Der må ikke henlægges affald af nogen art på de fredede arealer. Mødding- og kompostpladser i tilknytning til landbrugsejendomme og haver er dog tilladt.
 8. Eksisterende naturlige vandløbs frie løb må ikke ændres ved rør-lægning eller regulering. Uddybning i forbindelse med dræning af omkringliggende landbrugsarealer kan tillades efter forud indhentet godkendelse af fredningsnævnet.
 9. Gående færdsel i det fredede område skal foregå ad de i området eksisterende offentlige stier og veje samt ad privatvejen fra Ballegård til Gendarmstien.
 10. Påtaleberettiget er naturfredningsnævnet for Sønderjyllands amts sydlige fredningskreds."
- Bov kommune har anbefalet fredningen, medens Gråsten kommune ikke har givet udtryk for nogen stillingtagen.

Nogle lodsejere har begæret fredningen indskrænket, således at deres ejendom udgik. Dette gælder Hans Ramm, Hans Horn, Chr. Koch, Johannes Nielsen og Benny Krabholm. Sidstnævnte har subsidiært påstået fritaget et areal i byggegrundsdybde fra vejen.

Konsulent Verner Hansen, De Samvirkende Danske Landboforeninger, der repræsenterer en del lodsejere har påstået højdegrænsen på 10 m slettet samt indsat en bestemmelse om, at landbrugerne i området kan begære ny fredningssag rejst med adgang til at fremsætte erstatningskrav, såfremt de til en landbrugsdrift nødvendige ny-om- og tilbygninger ikke godkendes af nævnet.

Gårdejer Hans Ramm har for det tilfælde at hans ejendom ikke kan udtages af fredningen påstået den byggefri zone omkring hans bygninger udvidet til mod vest at omfatte et arealbælte på 40 meter. Han har bl.a. anført, at et tidligere forslag af 2. oktober 1975 til fredningspåstand indeholdt en bestemmelse om 40 meter rundt om bygningerne, at der på det vestlige arealbælte ligger et godt fundament på 16 x 16 meter fra en omblæst lade, samt at der i arealet findes en overkørsel til hovedvejen.

Lodsejeren Heinrich W. Brix har anmodet om tilladelse til planering af bakketoppen på matr. nr. 7 vest for Spangsbækken, Andreas Jessen om tilladelse til at tilplante bakken på matr. nr. 9 Bækken, Niels Rousing om tilladelse til at opføre en overbygning på et aftægtshus, selvom ryghøjden skulle blive højere end på de omkringliggende bygninger.

Amtsvejvæsenet har påstået indsat en bestemmelse om, at fredningen ikke skal være til hinder for udvidelse af hovedvej A 8.

De fleste lodsejere har tilsluttet sig den af De Samvirkende Danske Landboforeninger på 13 lodsejeres vegne nedlagte erstatningspåstand på 2.500 kr. pr. ha.

Lodsejeren Benny Krabholm, som ejer af matr. nr. 21 Bækken, har påstået en erstatning på 125.000 kr. og som begrundelse herfor anført, at ejendommen er faldet i salgsværdi, idet arealet på ca. 1,5 ha var købt med henblik på udnyttelse som campingplads eller udstykning til sommerhuse. Han har desuden anmodet om tilladelse til at tilplante arealet med forskellige træer og buske. Han har endvidere ønsket at indhegne arealet samt at ændre adgangsforholdene ved at etablere en kørevej fra arealets nordligste punkt til et punkt øst for bygningerne.

Lodsejeren Hans Clausen Korff som ejer af matr. nr. 18 Bækken har påstået en væsentlig højere erstatning og mindst 50.000 kr.

Lodsejeren Uffe Kobberø som ejer af matr. nr 2 Bækken har yderligere påstået erstatning for mistet mulighed for grusgravning. Han har henvist til, at han rettidigt har indsendt anmeldelsesskema i henhold til § 5 i råstofloven til amtsrådet samt at Landbrugsministeriet i skrivelse af 1. juli 1974 har meddelt, at ansøgningen om tilladelse til grusgravning var stillet i bero indtil frednings-sagen var afgjort. Han har opgjort mængden til 60.000 m³ støbesand og har krævet 3,50 kr. pr. m³.

Lodsejeren Ebba Friis, som ejer af matr. nr. 2 Bækken har taget forbehold om at fremsætte yderligere erstatningskrav, såfremt fredningen vil hindre en hel eller delvis udflytning af hendes ejendom, der nu er beliggende i Rinkenæs.

Lodsejerne Andreas Jessen og Carl Chr. Petersen har oplyst, at deres areal er større end anført på lodsejerfortegnelsen.

Fredningsplanudvalget har telefonisk den 29. september 1976 meddelt, at de to lodsejeres arealer efter en kontrolmåling er korrekt angivet i lodsejerfortegnelsen.

Nævnet finder at området er fredningsværdigt og at fredningen bør omfatte hele det område, som er angivet på de vedhæftede kort, der senest er rettet den 30. juli 1976,

Nævnet bestemmer således, at den foranførte fredningspåstand tages til følge, dog med følgende ændringer og tilføjelser:

' I pkt. 3 II ændres byggefeltet til at angå: " et byggefelt på 60 x 40 meter beliggende syd for og 40 x 40 meter beliggende vest for de i dag værende bygninger på ejendommen."

Som pkt. 3 IV tilføjes: " foranstående bestemmelser i pkt. 1-3 medfører ikke at landbrugsbyggeri, der må anses for at tjene reel landbrugsmæssig udnyttelse af de i området beliggende landbrugsejendomme kan hindres eller fordyres af fredningsnævnet uden særlig fredningssag."

Som nyt pkt. 10 tilføjes: " Fredningen er ikke til hinder for en udvidelse af hovedvej A 8. "

Det tidligere pkt. 10 bliver herefter pkt. 11.

Det kan ikke tillades Heinrich W. Brix at planere bakketoppen på matr. nr. 7 Bækken vest for Spangsbækken og heller ikke tillades Andreas Jessen at tilplante bakken på matr. nr. 9 Bækken. Niels Rousing henvises til, når det måtte blive aktuelt at søge nævnet om tilladelse til overbygning på det eksisterende aftægtshus, jfr. fredningsservitutten pkt. 2.

For så vidt angår de af lodsejerne Hans Korff og Benny Krabholm rejste erstatningskrav skal nævnet først bemærke, at de pågældende lodsejeres bygninger og et mindre areal omkring disse er udtaget af fredningen, samt at arealerne sammen med samtlige øvrige af fredningen berørte ejendomme er beliggende i landzone. Der vil således ved fastsættelse af fredningserstatningerne ikke kunne tages hensyn til mistet udstykningschance m.v., idet der ingen realistisk mulighed var for udstykning på tidspunktet for fredningssagens rejsning. Erstatningerne vil derfor være at udmåle under hensyn til de tab og ulemper, som fredningen iøvrigt medfører.

For så vidt angår det af Benny Krabholm fremsatte ønske om at tilplante sin grund og om hegning samt ændring af tilkørselsforholdene, bestemmer nævnet, at man i princippet kan godkende en mindre gruppevis tilplantning samt etablering af et lavere hegn og en mindre udvidelse af haven samt endvidere en ændring af tilkørselsforholdene, men de nærmere planer herfor, som ikke har foreligget færdige under fredningssagens behandling, skal forlods godkendes af nævnet.

Med hensyn til den erstatning, som vil være at tilkende i anledning af fredningen bestemmes, at der for erhvervelse af 2000 m² jord til parkeringsplads fra matr. nr. 122 Bækken betales 4.000 kr.

Ved fastsættelsen af den gårdejer Uffe Kobberø tilkommende erstatning for tab ved ikke at kunne udnytte forekomsten af støbesand, finder nævnet, at det kan lægges til grund, at mængden, som ville kunne udnyttes, udgør ca. 60.000 m³. Den krævede pris findes bl.a. under hensyn til, at erstatningsbeløbet udbetales på een gang, således at ejeren ikke skal afvente en mulig langvarig gravning og afsætning afhængig af konjunkturerne på markedet, at burde nedsættes. Den gårdejer Uffe Kobberø tilkomme erstatning for værdiforringelse af ejendommen ved forbud mod udnyttelse af støbesand og ved de øvrigt ved fredningen gjorde indgreb, herunder pålæg af fredningsservitut på ca. 20 ha, findes at burde bestemmes til 120.000 kr.

Iøvrigt betales for pålæg af fredningsservitut 1.000 kr. pr. ha, uanset om arealet i forvejen er pålagt byggelinier eller er omfattet af fredskovspligt, idet de fredskovspligtige arealer for den enkelte ejendom er af ubetydelig størrelse og tilsammen ikke overstiger 4 ha. Der tilkendes dog ikke erstatning til Gråsten kommune lb. nr. S for 600 m² af matr. nr. 40 Bækken.

Erstatningsbeløbene forrentes fra kendelsens dato med 1% over den af Nationalbanken pr. denne dato fastsatte diskonto.

De samvirkende Danske Landboforeninger, Viby J, tilkendes i sagsomkostninger 1500 kr. og Benny Krabholm i sagsomkostninger 500 kr.

Erstatningsbeløbene med tillæg af renter og de tilkendte sagsomkostninger udredes med 3/4 af statskassen og 1/4 af Sønderjyllands Amtsfond.

Kort dateret 30. juli 1976 udvisende grænserne for fredningen er vedhæftet kendelsen.

Kendelsen vil i medfør af naturfredningslovens § 25 være at forelægge Overfredningsnævnet, men denne forelæggelse medfører ingen ankebehandling. Ønsker derfor en lodsejer eller anden ankeberettiget kendelsen ændret på noget punkt, må den pågældende selv indanke

kendelsen for Overfredningsnævnet, hvilket skal ske inden 4 uger fra den dag, fredningsnævnets afgørelse ved nærværende kendelse er meddelt den pågældende.

Denne kendelse vil være at tinglyse på de berørte ejendomme med påtaleret for Fredningsnævnet for Sønderjyllands Amts Sydlige Fredningskreds med prioritet forud for al pantegæld og andre rettigheder af privatretlig oprindelse.

T h i b e s t e m m e s :

De på vedhæftede kort angivne arealer på ialt ca. 155 ha fredes i overensstemmelse med den fremsatte fredningspåstand, gengivet foran siderne 3,4 og 5, med de ændringer og tilføjelser som er anført foran siderne 7 og 8.

I erstatning udbetales til ejerne de på vedhæftede lodsejerfortegnelse anførte beløb, ialt 259,550,00 kr., der forrentes med en årlig rente fra kendelsens dato, der er 1% højere end Nationalbankens pr. denne dato fastsatte diskonto.

Der tillægges i sagsomkostninger De Samvirkende Danske Landboforeninger 1500 kr. og Benny Krabholm 500 kr.

Erstatningen m.v. udredes af statskassen med 3/4 og af Sønderjyllands Amtsfond med 1/4.

Chr. Larsen-Bjerre

Ellen Dyrgård

Edvard Jensen

Edgar Andersen

UDSKRIFTENS RIGTIGHED BEKRÆFTES,

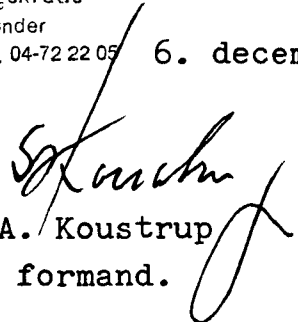
*Naturfredningsnævnet for Sønderjyllands
amts sydlige fredningskreds*

Dommerkontoret i Tønder

Nørregade 31 . Tønder . Telf. 04-72 22 05

6. december 1976.

/ia.

S.A. Koustrup

formand.

LODSEJERFORTEGNELSE.

løbe nr.	matr. nr. ejerlav	Lodsejernes navn og adresse	fredet areal _{ha}	Erstatning.
a	2 Bækken	Uffe Kobberø, Fjordvej 11, Rinkenæs	20,59 samt for- bud mod grusgravning.	120.000 kr.
b.	del af 4 Bækken	Hans C. Ramm, Krusåvej 17, Rinkenæs.	3,80	3.800 kr.
c	5 Bækken	Poul La Cour Møller, Ketting, Augustenborg.	14,47	14.470 kr.
d	del af 7 Bækken	Heinrich W. Brix, Fjordvej 16, Rinkenæs.	14,25	14.250 kr.
e	del af 8 Bækken	Hans W. Hagge, Bækken, Rinkenæs.	0,84	840 kr.
f	del af 9 Bækken	Andreas P. Jessen, Bækken 16, Rinkenæs.	6,90	6.900 kr.
g	del af 11 Bækken	Chr. J. Johansen, Stranderød 8, Rinkenæs.	0,71	710 kr.
h	del af 12 Bækken	Hans Petersen, Bækken 12, Rinkenæs.	0,14	140 kr.
i	del af 58 15 Bækken 125 Hokkerup	og Niels Rousing, Fjordvej 22, Rinkenæs	5,01	5.010 kr.
j.	del af 16 Bækken	Carl Chr. Petersen, Bækken 13, Rinkenæs.	5,92	5.920 kr.
k.	del af 18 Bækken	Hans C. Korff, Eichenweg 12, D 53 Rättgen, Tyskland.	0,35	350 kr.

løbe nr.	Matr. nr. ejerlav	Lodsejers navn og adresse	Fredet areal ha	Erstatning.
l.	19 Bækken	Hans Horn, Skrænten 16, Kruså,.	0,57	570 kr.
n.	del af 21 Bækken	Benny Krabholm, Stranderød 1, Rinkenæs.	1,51	1510 kr.
m.	22 og 50 Bækken	Jens P. Petersen Knudsmø, Fjordvej 19, Rinkenæs	4.29	4290 kr.
o.	23 Bækken	udtaget af fredningen		
p.	31 Bækken	udtaget af fredningen		
q.	33 Bækken	Lydia Schiering, v/advokat P. Torell Jernbanegade 9, Gråsten	0,09	90 kr.
r.	34 Bækken	Marie E. Ravn, Fjordvej 3, Rinkenæs.	0,13	130 kr.
s.	del af 40 Bækken	Gråsten kommune	0,06	0
t.	42 Bækken	Knud Fanø, Riddergade 27, Flensborg	0,10	100 kr.
u.	43 Bækken	Udtaget af fredningen		
v.	45 og 76 Bækken	Udtaget af fredningen		
w.	48 Bækken	Anne og Hans M. Petersen, Rådmandsløkken 22, Sønderborg	0,11	110 kr.

Løbe nr.	Matr.nr. ejerlav	Lodsejers navn og adresse	Fredet areal ha	Erstatning.
x.	52 Bækken	Adolf H. Hinrichsen, Stranderød 15, Rinkenæs.	0,10	100 kr.
y.	53 Bækken	Johannes C. Nielsen, Stranderød 15, Rinkenæs	0,16	160 kr.
z.	63 Bækken	Udtaget af fredningen		
æ.	65 Bækken	Udtaget af fredningen		
ø.	73 Bækken	Mathias Rousing, Fjordvej 25, Rinkenæs.	0,17	170 kr.
å.	75 Bækken	Udtaget af fredningen.		
aa.	78 Bækken	Udtaget af fredningen.		
ab.	del af 80 Bækken	Jørgen Boysen v/ landsretssagfører Sv. Kjems, Nygade 15, Gråsten	0,9	900 kr.
ac.	97 Bækken	Udtaget af fredningen		
ad	101 Bækken	Per Rousing Fjordvej 1, Rinkenæs	0,18	180 kr.
	105 Bækken	Emma Sønnberg, Wranglerstrasse 31, Flensborg	0,15	150 kr.

Løbe nr.	Matr. nr. ejerlav	Lodsejers navn og adresse	fredet areal ha	Erstatning.
af	117 Bækken	Udtaget af fredning		
ag	121 Bækken	Karl L. Kobberø, Fjordvej 13, Rinkenæs	0,27	270 kr.
ah	del af 2 Rinkenæs	Ebba Friis, Bennechsgård, Sejersvej 79, Rinkenæs.	4,57	4.570 kr.
ai	712 Rinkenæs 122 Bækken	Statens Jordlovsudvalg, Allegade 4, Tønder.	8,08 heraf er hvervet 8,2 ha	11.880 kr.
aj	del af 1 Hokkerup	Hans Fr. Boyskov, Rønshoved, Rinkenæs.	8,21	8.210 kr.
ak	4,185, 231, 258 Hokkerup	Chr. Kock, Rønshoved, Rinkenæs.	8,60	8.600 kr.
al	del af 7 Hokkerup	Andreas Lunden, Rønshovedgård, Rinkenæs	20,05	20.050 kr.
am		udgår af lodsejerfortegnelsen		
an	11 Hokkerup	Hans Peter Haarder, Rønshoved, Rinkenæs	14,8	14.800 kr.
ao	del af 16 Hokke- rup	Viggo Clausen, Kjeldbjerg, Rinkenæs.	1,52	1.520 kr.
ap	67 Hokkerup	Theodor Poulsen, Harrisleestr. 33, Flensborg.	0,13	130 kr.

Løbe nr.	Matr. nr. ejerlav	Lodseiers navn og adresse	Fredet areal ha	Erstatning.
aq	232,245 Hokkerup	Magnus Laursen, Rønshoved, Rinkenæs	0,28	280 kr.
ar	del af 233 Hokkerup	Hanna Helene Warnke, Sydbank, Gråsten	0,08	80 kr.
as	234 Hokkerup	Marie K. Jessen Rønshoved, Rinkenæs	0,11	110 kr.
at	361 Hokkerup	Wagn Hansen, Rønshoved, Rinkenæs	8,10	8.100 kr.
au	363 Hokkerup	Elisabeth Hesselager, Rønshoved, Rinkenæs.	0,10	100 kr.

DISPENSATIONER>

Afgørelser – Reg. nr.: 06233.00

Dispensationer i perioden: 15-09-1982 - 21-12-1992

Den 15. september 1982 foretog retsassessor O. Iversen følgende sag på dommerkontoret:

J.nr. 175/82

Opfyldning af lavning på matr.nr.
7 Hokkerup, tilhørende Anders Lunden,
"Rønshovedgård", Kruså, Bov kommune.
- Dispensation fra overfredningsnævns-
kendelse af 18. februar 1980. -

Der fremlagdes ansøgningsskrivelse af 15. august 1982 med bilag og påtegning af 25. august 1982 fra Sønderjyllands amtsråd (j.nr. 540-90-15-73).

Af sagens oplysninger fremgår bl.a.

at der ønskes tilladelse til opfyldning af en dyrket, men sunket moselavning med fyldjord på ovennævnte ejendom,

at lavningen har en størrelse på 3-400 m²,

at arealet er beliggende indenfor det område, der er omfattet af overfredningsnævnets kendelse af 18. februar 1980 vedrørende fredning af et område omkring Bækken i Bov og Gråsten kommuner,

at fredningsafdelingen finder, at en opfyldning af pågældende lavning med fyldjord til omkringliggende niveau ikke er i strid med fredningsformålet, hvorfor dispensation fra fredningsbestemmelsen om forbud mod terrænændring kan anbefales med visse nærmere angivne vilkår.

I medfør af naturfredningslovens § 34 og cirkulærskrivelse nr. 239 af 15. december 1978 meddeler et enigtfredningsnævn herved dispensation til den ansøgte opfyldning på betingelse af,

at opfyldningen foretages med rent jordfyld,

at opfyldningen, når den igangsættes, foretages indenfor en måned,

at arealet retableres til fuld landbrugsmæssig drift, og

at et mindre vandhul på samme mark ved samme lejlighed oprenses.

O. Iversen

Afgørelsen kan inden 4 uger fra dens modtagelse indbringes for Overfredningsnævnet, Amaliegade 18, 1256 København K. at ansejeres og forskellige myndigheder. Først når det efter klagefristens udløb er konstateret, at afgørelsen ikke er indbragt for

Naturfredningsnævnet for Sønderjyllands
amts sydlige fredningskreds
Dommerkontoret i Tønder
Nørregade 21 - 6270 Tønder - Telf. 04 - 722205

REG. NR. 6233

Modtaget af dommerkontoret

1. OKT. 1985

Den 30. oktober 1985 foretog formanden, dommer S.A. Koustrup, følgende sag på dommerkontoret:

J.nr. 167/85

Ansøgning om tilladelse til opførelse af skur på matr.nr. 21 Bækken, Gråsten kommune, tilhørende Steen Karlsson, Stranderød 1, 6300 Gråsten.

- § 34 - fredningssag -

Der fremlagdes ansøgning med bilag samt med påtegning af 24. oktober 1985 fra amtsrådet, j.nr. 8-70-1-513-20/76.

Det fremgår af sagen, at matr.nr. 21 Bækken er beliggende indenfor det område ved Bækken og Stranderød, som er fredet ved Overfredningsnævnets kendelse af 18. februar 1980.

Af kendelsens § 5a fremgår det, at der indenfor det fredede område ikke må opføres ny bebyggelse (herunder skure, boder og andre lignende indretninger samt tilbygning til eksisterende bebyggelse). Der må heller ikke foretages ombygning af eksisterende bygninger, hvis der derved sker ændring af bygningens ydre fremtræden.

Det er oplyst, at skuret/hønsegården er placeret umiddelbart op af den eksisterende ladebygning, og at skuret/hønsehuset er opført.

Fredningsnævnet kan meddele dispensation, når det ansøgte ikke strider imod fredningens formål

Nævnet skal påtale, at skur og hønsehuset allerede er opført, men meddeler iøvrigt i medfør af naturfredningslovens § 34 dispensation til det ansøgte.

Afgørelsen kan inden 4 uger fra dens modtagelse indklages i Overfredningsnævnet, Amaliegade 13, 1256 København K. af søgeren og forskellige myndigheder. Først når det efter klagefristens udløb er konstateret, at afgørelsen ikke er indbragt i Overfredningsnævnet, kan dispensationen udnyttes.

S.A. Koustrup

nr. 1303/8-21.

Kopi til registrering.

Vaturfredningsnævnet for Sønderjyllands

amts sydlige fredningskreds

Dommerkontoret i Tønder

Nørregade 21 - 6270 Tønder - Telf. 04 - 72 22 05

Modtager: fredningsstyrelsen

REG. NR. 6233

13.04.86

Den 11. marts 1986 foretog formanden, dommer S.A. Koustrup, følgende sag på dommerkontoret:

J.nr. 40/86

Ansøgning om tilladelse til fjernelse af en tjørnehæk på matr.nr. 4 m.fl. Hokkerup, Bov kommune, tilhørende Marie Koch, Rønshoved.

§ 34 - Bækkenfredningen -

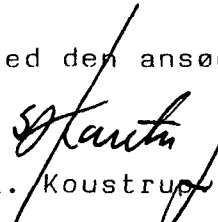
Der fremlagdes ansøgning fra Marie Koch med bilag samt skrivelse af 6. marts 1986 fra amtsrådet, j.nr. 8-70-53-4-503-1-86.

Det fremgår af sagen, at overfredningsnævnets kendelse om Bækkenfredningen af 18. februar 1980 bl.a indeholder en bestemmelse om, at levende hegn ikke må fjernes uden nævnets tilladelse.

Det er oplyst, at tjørnehækken står omkring en nedlagt frugt- have.

Amtsrådet har meddelt, at en fjernelse af hækken ikke strider imod fredningens formål.

Nævnet meddeler herved den ansøgte tilladelse.

S.A. Koustrup

/ha.

Afgørelsen kan inden 4 uger fra dens modtagelse indklages for Overfredningsnævnet, Amøllegade 13, 1256 København K. af ansøgeren og forskellige myndigheder. Først når det efter klagefristens udløb er konstateret, at afgørelsen ikke er indbragt for Overfredningsnævnet, kan dispensationen udnyttes.

Den 14. marts 1986 afholdt nævnet møde ved Stranderød 9, Gråsten, med formanden, dommer S.A. Koustrup, og det amtsrådsvalgte medlem, afdelingsleder August Møller, Vojens.

Der foretoges:

J.nr. 194/85 jfr.	Ansøgning om ændringer af en af
5/77, 21/77 og 101/84	nævnet den 31. august 1984 meddelt
	tilladelse til privat vejanlæg på
	matr.nr. 63 Bækken.

- § 34 - Bækkenfredningen -

Der fremlagdes ansøgning af 14. november 1984 med bilag fra Hanni og Randi Nissen samt skrivelse af 16. december 1985 fra amtsrådet, j.nr. 540-51-2-77.

For amtsrådet mødte skovtekniker Jørn Steenberg.

For Gråsten kommune mødte formanden for teknisk udvalg Gerhardt Schmidt samt kommuneingeniør Dall.

For Danmarks Naturfredningsforenings lokalkomite mødte lærer Erling Fransson.

Ejeren af matr.nr. 116, fru Møller, samt ejeren af matr.nr. 43 og 53 Johannes Nielsen var mødt.

Hanni og Randi Nissen var til stede.

Det lokale medlem af nævnet, Bendt Olesen havde meldt afbud.

Efter besigtigelse og samtale, hvor de tilstedeværende havde lejlighed til at udtale sig, var formanden og det amtsvalgte medlem enige om at godkende, at vejen er blevet forlagt, samt at meddele dispensation til, at ejerne udvider vejen med 1/2 meter, at den plan-
tede bøgehæk bevares, men på betingelse af, at der tillige inden den 1.
juni 1986 i hækken plantes 5-6 ca. 1 1/2 - 2 m høje egetræer, og at

alle prydbuske over 1 meter fjernes.

Nævnet godkender desuden den anlagte parkeringsplads/vendeplads og tillader, at rabatten ved vejarealet anvendes til køkkenhave.

Det forudsættes, at parkeringsarealet ikke anvendes til oplagsplads.

S.A. Koustrup.

/ha

Afgørelsen kan inden 4 uger fra dens modtagelse indklages for Overtrædningsnævnet, Amaliegade 13, 1258 København K. af ansøgeren og forskellige myndigheder. Først når det efter klagefristens udløb er konstateret, at afgørelsen ikke er indbragt for Overtrædningsnævnet, kan dispensationen udnyttes.

År 1986 den 11. december foretog formanden, dommer S.A.
Koustrup, følgende sag på dommerkontoret:

S.s. nr. 231/86 Ansøgning om tilladelse til at
opstille et læskur på matr.nr. 21
Bækken, Gråsten kommune.
- § 34 - Bækken-fredningen -

Der fremlægges skrivelse af 8. december 1986 med bilag fra
amtsrådet, j.nr. 8-70-53-1-513-9-86.

Det fremgår af sagen, at Gråsten kommune for Steen
Karlson, Stranderød 1, Stranderød, har ansøgt om tilladelse til
at opstille et læskur for kreaturer på ejendommen matr.nr. 21
Bækken, beliggende i Stranderød.

Ejendommen er beliggende indenfor Bækken-fredningen. Den
har en størrelse på ca. 3 tdr. land og drives af ægteparret
Karlson som en slags hobbylandbrug med 1 ko, 1-2 små kalve og
nogle får og geder.

Al miljømæssige årsager - egen brønd - har kommunen pålagt
ejereren at flytte det eksisterende læskur, således at der ikke
kunne ske nedsivning af næringssalte m.v. i brønden.

Man har derfor besluttet at bygge et nyt læskur og benytte
det gamle til opbevaring af foder m.v. til dyrene.

Det gamle læskur er tilladt af nævnet i 1985.

Ved en besigtigelse i november 1986 er det konstateret, at
ejendommens drift med græsning er i god harmoni med Bækken-
fredningens formål, og amtsrådet har anbefalet, at frednings-
nævnet meddeler dispensation til opstilling af det ansøgte ca.
3 x 4,5 m store læskur.

J. M. F. 1303/8-21

Fredningsnævnet meddeler herved i medfør af naturfredningslovens § 34 tilladelse til det ansøgte med den på en medfulgt plan anførte placering på betingelse af, at skuret opføres af imprægnerede brædder, evt. malet i en af jordfarverne, og at det fjernes, såfremt, man ikke længere har græssende kreaturer på ejendommen.

S.A. Koustrup.

Afgørelsen kan inden 4 uger fra dens modtagelse indklages for Overfredningsnævnet, Amaliegade 13, 1256 København K. af ansøgeren og forskellige myndigheder. Først når det efter klagefristens udløb er konstateret, at afgørelsen ikke er indbragt for Overfredningsnævnet, kan dispensationen udnyttes.

J. M. F. 1303/8-27

frugtbuske.

Nåletrær og nåletræsbuske må ikke plantes, og eksisterende træer fjernes inden 1. maj 1987."

Da den indgåede aftale ikke strider imod fredningens formål, godkender nævnet herved denne i medfør af naturfredningslovens § 34.

S.A. Koustrup.

Afgørelsen kan inden 4 uger fra dens modtagelse indklages for Overfredningsnævnet, Amaliegade 13, 1256 København K. af ansøgeren og forskellige myndigheder. Først når det efter klagefristens udløb er konstateret, at afgørelsen ikke er indbragt for Overfredningsnævnet, kan dispensationen udnyttes.

Naturfredningsnævnet for Sønderjyllands
amts sydlige fredningskreds
Dommerkontoret i Tønder
Nørregade 31 - 6270 Tønder - Telf. 04 - 72 22 05

Den 23. oktober 1989 foretog formanden, dommer S.A.Koustrup, følgende sag på dommerkontoret:

J.nr. 205/89

Ansøgning fra Niels Rousing om tilladelse til uddybning af 2 mølledamme på matr.nr. 15 Bækken, Gråsten kommune, samt ansøgning om tilladelse til at placere fyldet på matr.nr. 11 Hokkerup, Gråsten kommune.

§ 34 - Bækkenfredningen -

Der fremlagdes skrivelse af 18. oktober 1989 med bilag fra amtsrådet, j.nr. 8-70-52-1-3-88.

Det fremgår af sagen, at projektet er udarbejdet i samarbejde med amtsrådet, samt at arbejdet udføres af midler Sønderjyllands amt har fået bevilliget i henhold til naturforvaltningsloven.

Projektet går i korthed ud på, at det gennem de sidste ca. 100 år opslemmet dynd i dam 1 fjernes, mens bunden i dam 2 sænkes ca. 0,5-1 m. Fylden ca. 3000 m³ placeres efter aftale med gårdejer Hans Frederik Bøjskov, Rønshoved, i et bassin på marken på matr.nr. 11 Hokkerup.

De to mølledamme og bassinet er beliggende indenfor Bækkenfredningen, jfr. Overfredningsnævnets afgørelse af 18. februar 1980.

Amtsrådet har anbefalet det ansøgte, idet man har lagt vægt på, at de biologiske forhold i de to damme indenfor Bækkenfredningen fremmes i væsentlig positiv retning.

Miljøministeriet
Skov- og Naturstyrelsen

J.nr. SN 1211/8-0001

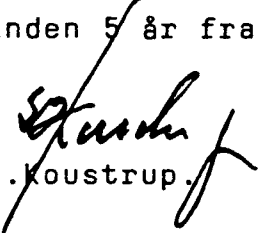
Akt. nr. 18.

Bll.

~~Foto ventet~~ vs 25/10-89 M86

Da det ansøgte ikke strider imod fredningens formål, meddeler nævnet herved tilladelse til uddybningen af de to mølledamme samt til etablering af bassin til fyldet.

I medfør af naturfredningslovens § 64a bortfalder tilladelsen, såfremt den ikke er udnyttet inden 5 år fra dato.

S.A. Koustrup.

/ha

Afgørelsen kan inden 4 uger fra dens modtagelse indklages for Overfredningsnævnet, Slotsmarken 15, 2970 Hørsholm, af ansøgeren og forskellige myndigheder. Først når det efter klagefristens udløb er konstateret, at afgørelsen ikke er indbragt for Overfredningsnævnet, kan dispensationen udnyttes.

6 NOV. 1989

REG. NR.

06233.000

Naturfredningsnævnet for Sønderjyllands
amts sydlige fredningskreds
Dommerkontoret i Tønder
Nørregade 31, 6270 Tønder
Tlf. 74722205

Den 3. november 1989 foretog formanden, dommer S. A. Koustrup,
følgende sag på dommerkontoret.

j.nr. 212/89, jfr.
56/87 og tidl.

Ansøgning fra Randi Nissen,
Stranderød 9, Gråsten, om
ændring af privat vejanlæg
og have på matr. 63 Bækken,
Gråsten kommune.

§ 34 - Bækkenfredningen

Der fremlagdes skrivelse af 30. oktober 1989 fra ansøgeren.

Formanden bemærkede, at fredningsnævnet ved en besigtigelse har
konstateret, at haveanlæg omkring den private vej til matr. nr.
63 Bækken næsten var opgivet, og at der kun er en mindre
bevoksning tilbage ved privatvejens udmunding i den offentlige
vej. Denne beplantning med et par høje buske er formentlig til
ulempe for trafikken på stedet, idet buskene hindrer oversigten
til vejene.

Ansøgeren ønsker tilladelse til at rydde den tiloversblevne
bevoksning og køkkenhave ved vejarealet og til at udlægge
restarealet med grus, så det kan anvendes til parkering.

ministeriet
og Naturstyrelsen

1211/8-0001

AKS. III

20.

Lvs 811-71 MGS

Formanden bemærkede yderligere, at i besigtigelsen deltog det samlede navn samt formanden for Danmarks Naturfredningsforenings lokalkomité, Hans Dall, Gråsten.

Samtlige mødte var enige om, at resten af køkkenhaven og bevoksningen ved udkørslen med fordel kunne sløjfes, særlig af hensyn til udsigtsforholdene.

Der var endvidere enighed om, at arealet burde udlægges med grus, idet dette vil modvirke, at jorden fremtræder "smattet" som nu.

Nævnet meddeler tilladelse til det ansøgte, dog forudsat, at den tidligere truffne bestemmelse om beplantning med bøgetræer iblandet enkelte egetræer som "randbeplantning" opretholdes.

S. A. Koustrup

Afgørelsen kan inden 4 uger fra dens modtagelse indklages for Overfredningsnævnet, Slotsmarken 15, 2970 Hørsholm, af ansøgeren og forskellige myndigheder. Først når det efter klagefristens udløb er konstateret, at afgørelsen ikke er indbragt for Overfredningsnævnet, kan dispensationen udnyttes.

Den 22. november 1989 foretog formanden, dommer S.A.Koustrup, følgende sag på dommerkontoret:

J.nr. 223/89

Ansøgning fra Niels Rousing, Fjordvejen
22, Gråsten, om tilladelse til at benyt-
te et 540 m² stort areal på ejendommen
matr.nr. 128 Hokkerup, Bov kommune.
til primitiv overnatningsplads.

§ 34 - Bækkenfredningen -

Der fremlagdes skrivelse af 15. november 1989 med bilag fra amts-
rådet, j.nr. 8-70-52-1-3-88.

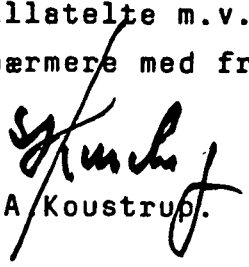
Det fremgår af sagen, at matr.nr. 128 Hokkerup benyttes som en
erhvervsejendom til bådebygning, bådreparation m.v., hvilket
bl.a. betyder, at der om vinteren er et relativt stort oplæg af
både på stedet. En del af dette areal agtes om sommeren benyttet
til primitiv overnatningsplads for vandrere og cyklister i
området. Arealet er græsklædt.

Ejendommen er beliggende indenfor Bækkenfredningen, jfr. kendelse
af 18. februar 1980.

Amtsrådets fredningsafdeling har meddelt, at man finder idéen
god, idet behovet også er tilstede, og har derfor indstillet, at
fredningsnævnet meddeler dispensation fra fredningsbestemmelserne
i § 5d, til benyttelse af det pågældende areal til primitiv
overnatningsplads i sommerperioden.

Da det ansøgte ikke strider imod fredningens formål, meddeler
nævnet herved tilladelse til det ansøgte for sommerperioder for

et tidssrum på 5 år, d.v.s. indtil 1. januar 1995, på vilkår at arealet kun benyttes til teltning med mindre telte, idet camping med campingvogné og større villatelte m.v. ikke er tilladt. Eventuelt skiltning aftales nærmere med fredningsafdelingen.

S.A. Koustrup.

/ha

Afgørelsen kan inden 4 uger fra dens modtagelse indklages for Overfredningsnævnet, Slotsmarken 15, 2970 Hørsholm, af ansøgeren og forskellige myndigheder. Først når det efter klagefristens udløb er konstateret, at afgørelsen ikke er indbragt for Overfredningsnævnet, kan dispensationen udnyttes.

**FREDNINGSNÆVNET FOR SØNDERJYLLANDS AMTS
Sydlige fredningskreds,
Dommerkontoret i Tønder.**

Den 6. juli 1990 foretog formanden, dommer S.A.Koustrup, følgende sag på dommerkontoret:

J.nr. 45/90

**Ansøgning fra U. Grau, Fjordvejen 9,
Bækken, om tilladelse til overdækning
af en eksisterende terrasse på matr.nr.
74 Bækken, Gråsten kommune.**

- § 34 - Bækkenfredningen -

Der fremlagdes skrivelse af 4. juli 1990 med bilag fra amtsrådet, j.nr. 8-70-53-1-513-5-90.

Det fremgår af sagen, at det drejer sig om terrassen til et eksisterende parcelhus (helårshus).

Amtsrådet har ingen invendinger imod det ansøgte.

Fredningsnævnet meddeler herved efter naturfredningslovens § 34 tilladelse til det ansøgte i overensstemmelse med medsendte tegninger.

I medfør af naturfredningslovens § 64a bortfalder tilladelsen, såfremt den ikke er udnyttet inden 5 år fra dato.

Modtaget i
Skov- og Naturstyrelsen

S.A. Koustrup
S.A. Koustrup

/ha

- 9 JULI 1990

Afgørelsen kan inden 4 uger fra dens modtagelse indklages for Overfredningsnævnet, Slotsmarken 15, 2970 Hørsholm, af ansøgeren

FREDNINGSNÆVNET FOR SØNDERJYLLANDS AMTS
Sydlig fredningskreds,
Dommerkontoret i Tønder.

Den 4. december 1990 foretog formanden, dommer S.A.Koustrup, følgende sag på dommerkontoret:

J.nr. 69/90

Ansøgning fra Gråsten kommune om efterfølgende godkendelse af en beplantning indenfor Bækkenfredningen.

- § 34 -

Der fremlagdes skrivelse af 27. november 1990 med bilag fra amtsrådet, j.nr. 8-70-52-1-3-88.

Det fremgår heraf, at det er konstateret, at Gråsten kommune, teknisk forvaltning, i strid med fredningsbestemmelserne, har plantet et ca. 250 m langt levende hegn på sydsiden af kommunevandløb nr. 5 R ved Stranderød indenfor Bækkenfredningen.

Hegnet, der består af danske løvfældende træer og buske, er plantet for at give skygge og for at reducere grødevæksten i vandløbet.

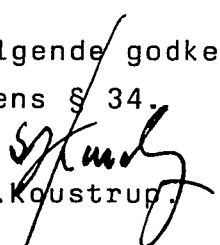
Amtsrådet har oplyst, at beplantningen falder naturligt ind i landskabsbilledet, der i området består af dyrkede marker og leverende hegn, samt at den i øvrigt gavner vandløbsmiljøet ved at være medvirkende til at mindske behovet for vedligeholdelse ved at skygge vandløbet og stabilisere brinkerne. Endvidere nedsættes vandets temperatur om sommeren, hvortil iltindholdet forøges.

Amtsrådet har indstillet, at nævnet efterfølgende meddeler dispensation til beplantningen langs kommunevandløb nr. 5 R ved Stranderød.

ad EW 1211/8-0020

I overensstemmelse med amtsrådets anbefaling og under hensyn til det iøvrigt anførte, findes beplantningen det pågældende sted ikke stridende mod fredningens formål.

Nævnet meddeler derfor efterfølgende godkendelse af beplantningen, jfr. naturfredningslovens § 34.

S.A. Koustrup.

/ha

Afgørelsen kan inden 4 uger fra dens modtagelse indklages for Overfredningsnævnet, Slotsmarken 15, 2970 Hørsholm, af ansøgeren og forskellige myndigheder.

FREDNINGSNÆVNET FOR SØNDERJYLLANDS AMTS

Sydlig fredningskreds,
Dommerkontoret i Tønder.

Modtaget i
Skov- og Naturstyrelsen

- 5 MAR. 1991

Den 1. marts 1991 afholdt nævnet møde i Rinkenæs med formanden, dommer S.A.Koustrup, det amtsrådsvalgte medlem, afdelingsleder August Møller, Vojens, og suppleanten for det kommunalvalgte medlem, Poul Morville.

Der foretoges:

J.nr. 72/90

Ansøgning fra Gråsten kommune om tilladelse til etablering af Golfcenter på Benniksgaard ved Rinkenæs i Gråsten kommune.

§ 34/§ 34 a.

For Gråsten kommune mødte borgmester Peter Brodersen, 5 medlemmer af kommunens tekniske udvalg og kommuneingeniør Sven Dall samt kommunaldirektør Ejner Stolling.

For amtsrådet mødte Allan Zinn og Aase Østergaard.

For Danmarks Naturfredningsforenings lokalkomiti mødte Hans Dall og Mogens Jacobsen.

Ejeren af Benniksgaard, gårdejer Mads Friis, var mødt.

For Skov- og Naturstyrelsen mødte skovrider Sven Gravsholt.

Sagens bilag fremlægdes.

Det foreliggende projekt blev drøftet.

Ad SN 1211/8-0020

2

NB: Anket og
ophævet

Det fremgår af sagen, af Golfcentret skal omfatte en 18 hullers Golfbane og en par-3 bane med 9 huller m.v., ialt ca. 60 ha, hvoraf ca. 50 ha er beliggende på arealer indenfor 3 fredninger. I tilknytning til golfbanen, men udenfor de fredede arealer, placeres centerbygninger med bl.a. overnatnings- og restaurationsbygninger.

De 3 fredninger som berøres er:

Brændstoftfredningen, jfr. overfredningsnævnets kendelse af 24. april 1962.

Formålet med fredningen har været at frede mod bebyggelse og beplantning samt at bevare området som arealer i almindelig landbrugsdrift. Iøvrigt må der ikke opstilles master m.v. og heller ikke foretages terrænændringer.

Udsigtsfredning fra Sønderborg-Krusåvejen jfr. deklaration af 11. januar 1973.

Fredningens formål er at sikre den fri udsigt over Flensborg Fjord. Arealet skal som hidtil udnyttes som landbrugsareal.

Bækkenfredningen, jfr. overfredningsnævnets kendelse af 24. august 1978 og 18. februar 1980.

Fredningens formål er at bevare det kuperede kystområde samt sikre geologiske og botaniske interesser. Arealerne skal som hidtil anvendes til landbrugs- og skovdrift.

Det blev oplyst, at golfcentret vedrører ca. 13 ha af Bækkenfredningens ca. 156 ha, ca. 22 ha af Brændstoftsfredningens 68 ha og hele det udsigtsfredede areal på ca. 15 ha.

Samtlige mødte, bortset fra Skov- og Naturstyrelsens repræsentant, anbefalede golfprojektet, idet dog repræsentanterne for Danmarks Naturfredningsforenings lokalkomité anførte, at de ikke havde mandat til at godkende projektet på hovedforeningens vegne. Lokalkomiteén kunne dog fuldt ud anbefale projektet på visse vilkår, som de redegjorde for og afleverede i skriftlig form til nævnet.

Skovrider Sven Gravsholdt henviste til de af Skov- og Naturstyrelsen til fredningsnævnet fremsendte skrivelser af 28. november 1990 og 28. januar 1991, hvoraf fremgår, at styrelsen er af den opfattelse, at nævnet ikke kan behandle sagen efter naturfredningslovens § 34, men at projektet kræver en helt ny fredningssag i henhold til naturfredningslovens § 34a. Skov- og Naturstyrelsen kan iøvrigt ikke anbefale, at der rejses ny fredningssag med henblik på at placere golfbane i de fredede områder.

De mødte, som anbefalede golfprojektet, anførte i det væsentlige følgende argumenter:

Projektet berører ikke det materielle i de tre fredninger. Bortset fra den ændrede anvendelse af arealerne, sker der ingen egentlige/væsentlige indgreb, idet der alene på under 4% af arealerne agtes foretaget visse mindre terrænændringer ved nogle tee-steder, greens og bunkers. Disse beskedne terrænændringer er langt mindre end de terrænændringer som accepteres under landbrugsdrift. Der sker generelt ikke indgreb på arealerne, som er "værre" end det, der lovligt kunne ske ved landbrugsdrift, som f.eks. hjortefarm, majsdyrkning eller dyrkning af andre høje vækster. Der er tale om 60 ha marginaljord, som "braklægges", hvilket er i god overensstemmelse med moderne landbrugspolitik. Man kan ikke og bør ikke tolke landbrugsdrift i 1990erne med "briller" fra 1960erne. Tilmed gives der offentlig adgang til hele arealet. De under Bækkenfredningen nævnte geologiske og botaniske interesser vedrører ikke golfarealet, men arealer i Munkemøllenslugten, der ligger ca. 1 km fra Golfbanen og på den anden side af landevejen. Skov- og Naturstyrelsen har ikke

anført konkrete indvendinger imod projektet, hvorfor man må gå ud fra, at der alene er tale om, at modstanden skyldes principielle grunde, altså en mere konservativ bureaukratisk opfattelse af tingenes uforanderlighed.

Fredningsnævnet skal først udtale følgende vedrørende spørgsmålet, om sagen kan behandles efter naturfredningslovens § 34:

De meget beskedne terrænændringer, som projektets gennemførelse vil medføre, kan i sig selv ikke udelukke, at sagen kan afgøres efter naturfredningslovens § 34.

Det væsentlige spørgsmål er, hvorvidt den ændrede anvendelse af arealet for landbrugsdrift til golfcenter udelukker en afgørelse efter § 34. Det er nævnets opfattelse, at der naturfredningsmæssigt ikke er en afgørende forskel på de to anvendelsesmåder, og at det er af betydning for naturen, herunder vildtet, at der ved projektets gennemførelse udgår ca. 60 ha af landbrugsdrift, hvilket iøvrigt er i overensstemmelse med moderne landbrugspolitik. Der er i den forbindelse endvidere enighed om, at det bør være muligt at anlægge et andet og bredere syn på begrebet landbrugsdrift i dag end tidligere, specielt fordi projektet tildels kan anskues som en "braklægning" af landbrug. Nævnet lægger også vægt på, at hele arealet åbnes for offentlig adgang.

Alt taget i betragtning er der enighed om, at nævnet kan behandle sagen efter naturfredningslovens § 34.

Det er iøvrigt nævnets opfattelse, at det vil være et urimeligt spild af resurser, hvis en fredningssag efter § 34a ville resultere i et afslag.

Herefter og da Skov- og Naturstyrelsen ikke har oplyst konkrete indvendinger imod projektet, meddeler nævnet hermed den ansøgte tilladelse på følgende vilkår:

1. at offentligheden sikres færdsel til fod i området, f.eks. ad trampestier, og at der gennem vejvisning sikres adgang til udsigtshøjen "Høffelbjerg" fra Gendarmstien,
2. at nødvendige terrænændringer holdes på et absolut minimum max +/- 40 cm, og at skrænterne ved bunkers tilsås med græs. Terrænændringer udover +/- 40 cm skal forlods søges godkendt af fredningsnævnet.
3. at hjortefarmen på Benniksgård nedlægges indenfor hele det areal, som er omfattet af de 3 fredninger, og at alle trådhegn og pæle samt foderhuse fjernes,
4. at der ikke sker sprøjtning eller gødskning på de ca. 34 ha som udlægges til roughs,
5. at der ikke etableres bygninger af nogen art indenfor de fredede områder,
6. at der ikke plantes nye træer eller buske i området uden særlig dispensation fra fredningsnævnet,
7. at den del af Bækkenfredningen, der ligger øst for Stranderødvej ikke kan inddrages til Golfbane eller dele heraf,
8. at der udarbejdes en samlet plantnings- og bevaringssplan for området i samråd med amtets fredningsafdeling, Statsskovvæsenet og Naturfredningsforeningens lokalkomite. Planen forelægges nævnet til godkendelse,
9. at rough'en "anlægges" således, at arealet tilgodeser fugle- og dyrevildt mest muligt med bl.a. vildtremiser,
10. at banerne nærmest de nuværende og påtænkte stier, herunder Gendarmstien planlægges således, at færdsel på stierne kan foregå med minimum af risiko for at blive ramt af en

vildfaren golfkugle,

11. at vandløb ikke må rørlægges. Vandhuller i området, herunder kunstig anlagte, skal bevares, dog fjernes volde langs bredder.

12. at arealerne igen skal anvendes i henhold til kendelserne, såfremt anvendelse som golfbane måtte ophøre.

I medfør af naturfredningslovens § 64a bortfalder tilladelsen, såfremt den ikke er udnyttet inden 5 år fra dato.

S.A. Koustrup.

/ha

Afgørelsen kan inden 4 uger fra dens modtagelse indklages for Overfredningsnævnet, Slotsmarken 15, 2970 Hørsholm, af ansøgeren og forskellige myndigheder. Først når det efter klagefristens udløb er konstateret, at afgørelsen ikke er indbragt for Overfredningsnævnet, kan dispensationen udnyttes.

FREDNINGSNÆVNET FOR SØNDERJYLLANDS
AMTS sydlige fredningskreds,
Dommerkontoret, Nørregade 31,
6279 Tønder. - Telf. 74 72 22 05.

Skov-

2

Den 26. maj 1992 foretog formanden, dommer S.A.Koustrup, følgende sag på dommerkontoret:

J.nr. 19/92

Ansøgning om tilladelse til overførsel af et areal på ca. 6000 m² fra matr.nr. 21 Bækken til matr.nr. 43 Bækken, Rinkenæs, Gråsten kommune.

§ 34 - Bækkenfredningen -

Der fremlagdes skrivelse af 20. maj 1992 med bilag fra Sønderjyllands amt, j.nr. 8-70-21-1-513-3-92.

Det fremgår af sagen, at der alene sker en arealoverførsel uden en ændret anvendelse af arealet. Det fremgår af slutsedlen, at arealet henligger til græsning. Det afgrænses af en bæk mod nord, af ejerens egne marker mod øst og af en parkeringsplads mod sydøst.

Nævnet skal udtale:

Da arealoverførslen ikke strider imod fredningens formål, meddeler fredningsnævnet herved tilladelse til det ansøgte på betingelse af, at der ikke sker en ændret anvendelse af det overførte areal.

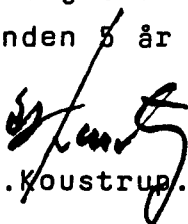
Miljøministeriet
Skov- og Naturstyrelsen

J.nr. SN 1211/8-0020
Akt. nr. 9

Bil. ✓

RUS
JH

I medfør af naturfredningslovens § 64a bortfalder tilladelsen, såfremt den ikke er udnyttet inden 5 år fra dato.

S.A. Koustrup.

/ha

Afgørelsen kan inden 4 uger fra dens modtagelse indklages for Overfredningsnævnet, Slotsmarken 15, 2970 Hørsholm, af ansøgeren og forskellige myndigheder. Først når det efter klagefristens udløb er konstateret, at afgørelsen ikke er indbragt for Overfredningsnævnet, kan dispensationen udnyttes.

Overfredningsnævnets afgørelse af
21. december 1992
om ændring af tidligere fredninger med henblik
på anlæg af et golfcenter ved Rinkenæs i
Gråsten kommune, Sønderjyllands amt (sag nr. 111-6)

Fredningsnævnet for Sønderjyllands amts sydlige fredningskreds har den 5. februar 1992 afsagt en kendelse, hvorved tidligere fredninger ændres for at muliggøre anlæg af et golfcenter på arealer mellem Rinkenæs og Flensborg fjord. Kendelsen omfatter ca. 60 ha under landbrugs-ejendommen Benniksgaard, hvis ejer har frafaldet erstatning i anledning af fredningsændringerne.

Danmarks Naturfredningsforening har påklaget fredningsnævnets kendelse til Overfredningsnævnet.

Sagens baggrund.

Området er bortset fra ca. 13 ha omfattet af dels en fredningsdeklaration af 11. januar 1953 (Benniksgaardfredningen), dels Overfrednings-

nåvnets kendelse af 24. april 1962 (Bråndstoftfredningen) og dels Overfredningsnåvnets kendelse af 18. februar 1980 (Båkkenfredningen).

Fredningsnåvnet traf den 1. marts 1991 en afgørelse, hvorved golfbaneanlægget blev tilladt ved en dispensation efter naturfredningslovens § 34. Overfredningsnåvnet ophævede den 1. maj 1991 denne afgørelse, idet tilladelsen reelt indebar en delvis ophævelse af fredningsbestemmelserne og derfor ikke kunne meddeles med hjemmel i naturfredningslovens § 34. Der var herefter ikke anledning for Overfredningsnåvnet til at tage stilling til, om anlæg af golfbane på arealerne ville være i strid med fredningernes formål.

I forståelse med ejendommens ejer fremsatte Gråsten kommune den 21. oktober 1991 forslag til en sådan ændring af de gældende fredningsbestemmelser, jf. naturfredningslovens § 34 a, at der på de omhandlede arealer kan anlægges golfbane uden bebyggelse. Golfcentrets bebyggelse findes eller vil blive opført uden for fredningsområdet.

I december 1991 indtrådte Sønderjyllands amtskommune som medrejser af fredningssagen.

Fredningsnåvnets kendelse.

Hovedindholdet af fredningsnåvnets kendelse af 5. februar 1992 er, at der i fredningsområdet tillades anlagt golfbane efter nåvnets godkendelse af et detailprojekt, og at der kun må foretages de ændringer af områdets tilstand iøvrigt, som golfbaneanlægget betinger. Der må eksempelvis ikke foretages andre terrænændringer eller opføres bygninger, heller ikke den beboelsesbygning som ejeren i henhold til fredningskendelsen af 24. april 1962 har ret til at opføre i denne del af fredningsområdet.

Kendelsen indeholder også bestemmelser om offentlighedens adgang i området og om naturpleje. Disse bestemmelser er opdelt i forskellige regelsæt afhængigt af, om området udnyttes til golfspil eller ikke.

Sagens behandling for Overfredningsnævnet.

Overfredningsnævnet har den 6. maj 1992 og påny den 7. oktober 1992 foretaget besigtigelse og afholdt offentligt tilgængeligt møde med de i sagen interesserede.

I skriftlige henvendelser og under mødet den 6. maj 1992 er navnlig fremsat følgende synspunkter:

Danmarks Naturfredningsforening har påstået fredningsnævnets kendelse af 5. februar 1992 ophævet, således at de hidtidige fredningsbestemmelser for området fortsat vil være gældende. Foreningen har anført, at der principielt ikke bør tillades anlagt golfbaner på fredede arealer og slet ikke på et af de smukkeste steder ved Flensborg fjord. Der foreligger ikke de tungtvejende samfundsmæssige hensyn, som efter Overfredningsnævnets praksis skal være til stede, for at en gældende fredning kan tillades ændret. Arealerne drives i dag landbrugsmæssigt og skal efter de gældende fredningsbestemmelser bevares som landbrugsjord. Selv om en golfbane ikke vil fjerne udsigten over fjorden, vil den fremkalde et ganske andet landskab og derfor stride mod fredningsformålet.

Gråsten Byråd og Sønderjyllands Amtsråd v/ Udvalget for teknik og miljø har påstået fredningsnævnets kendelse stadfæstet. Det er herved navnlig anført, at de ændrede fredningsbestemmelser fortsat holder arealerne åbne og sikrer udsigten over fjorden, men yderligere vil medføre en forbedring af de landskabelige og biologiske værdier og gøre området tilgængeligt for offentligheden. Endvidere undgås en landbrugsmæssig udnyttelse af arealerne, som ville være i overensstemmelse med de hidtidige fredningsbestemmelser, men være landskabeligt og biologisk uheldig.

Byrådet har i øvrigt særligt henvist til, at et golfcenter vil fremme turist- og friluftslivet i regionen og have gunstige følger for beskæftigelsen. Amtsrådsudvalget har særligt fremhævet kendelsens bestemmelser om anlæg af offentligt tilgængelige stier, uanset om golf-

centret bliver etableret, og har tillige oplyst, at amtsrådet den 2. marts 1992 har vedtaget et forslag til tillæg til regionplanen, hvorefter en bebyggelse umiddelbart uden for fredningsområdet kan anvendes som feriehotel som en del af golfcentret.

Miljøministeriet v/Planstyrelsen har oplyst, at styrelsen vil indstille til miljøministeren at godkende forslaget til regionplantillæg, såfremt fredningsnævnets kendelse stadfæstes.

Miljøministeriet v/ Skov- og Naturstyrelsen har anbefalet fredningsnævnets kendelse stadfæstet. Styrelsen er enig med Danmarks Naturfredningsforening i, at der som principielt udgangspunkt ikke bør være golfbaner i fredede områder. Under forudsætning af, at fredningsformålet kan opretholdes, bør dette udgangspunkt dog forlades, hvis en nøje vurdering fører til, at fordelene ved en anvendelse af det fredede areal til golfspil vil overstige ulemperne. I det foreliggende tilfælde er disse betingelser opfyldt.

Ejendommens ejer har udtalt, at han efter nogen betænkelighed accepterede Gråsten kommunes forslag om anlæg af golfbane på Benniksgaards jorder. En del af fredningsområdet må betegnes som marginaljord, og alternativet til golfbaneanlæg var, at han af økonomiske grunde måtte udvide den animalske produktion og indhegne et betydeligt areal til fritgående grisesøer med flytbare farekasser, og den traditionelle planteavl måtte omlægges til frugtplantage og produktion af juletræer. Konkrete planer for en sådan produktionsomlægning var udarbejdet, før kommunens forslag til golfbaneanlæg fremkom.

Danmarks Naturfredningsforenings lokalkomité har anbefalet fredningsnævnets kendelse stadfæstet og herved udtalt sig i det væsentlige som byrådet og amtsrådsudvalget.

Nogle omboende har ligeledes støttet golfbaneprojektet, medens andre har udtalt sig imod.

Efter mødet den 6. maj 1992 lod Overfredningsnævnet mundtligt meddele de i sagen interesserede, at det ved flertalsafgørelser var besluttet

at tillade området anvendt til golfspil bortset fra ca. 10 ha syd for Fjordvejen og øst for vejen Stranderød, og at der i øvrigt måtte forventes nogle mindre ændringer af fredningsbestemmelserne.

Efter anmodning fra Gråsten kommune udsatte Overfredningsnævnet herefter sin endelige afgørelse for at give kommunen lejlighed til at fremsætte et ændringsforslag.

Ifølge dette ændringsforslag af 17. september 1992 udvides fredningsområdet med ca. 17 ha mod øst. Det areal, der således foreslås indtaget i fredningsområdet og dermed anvendt til golfbane, er i dets helhed omfattet af dels Overfredningsnævnets kendelse af 24. april 1962 (Brændstoftfredningen), dels Overfredningsnævnets kendelse af 21. maj 1962 (Knutzfredningen). Ejerne af arealet har tiltrådt ændringsforslaget og frafaldet et muligt krav på fredningserstatning.

I skriftlige henvendelser og under mødet den 7. oktober 1992 er navnlig fremsat følgende synspunkter på ændringsforslaget:

Gråsten kommune har anført, at den arealbegrænsning af golfbaneanlægget, som Overfredningsnævnets tidligere beslutning medfører, er yderst uheldig. Den vil medføre, at de enkelte baner kommer til at ligge ganske tæt, og dette vil være landskabeligt forringende og til ulempe for golfspillerne. De omhandlede ca. 17 ha mod øst har landskabeligt set samme karakter som de arealer, der nu er tilladt anvendt til golfspil, og de udsigtshensyn, der ligger bag Overfredningsnævnets beslutning om ikke at tillade golfspil på ca. 10 ha umiddelbart syd for Fjordvejen, gør sig ikke gældende for dette areals vedkommende.

Danmarks Naturfredningsforening har udtalt sig imod ændringsforslaget. Overfredningsnævnets foreløbige beslutning er beklagelig, og der bør af både principielle og konkret landskabelige grunde ikke tillades en yderligere udvidelse af golfbaneanlægget.

Sønderjyllands amt, Miljøministeriet v/ Skov- og Naturstyrelsen, Landsforeningen Dansk Vandrelaug og Danmarks Naturfredningsforenings lokalkomitè har udtalt sig til støtte for kommunens ændringsforslag

under forudsætning af, at der anlægges offentligt tilgængelige stier på det omhandlede areal, selv om golfbaneprojektet ikke virkeliggøres.

Overfredningsnævnets beslutninger.

I sagens behandling og afgørelse har deltaget 10 af Overfredningsnævnets 11 medlemmer, dog kun 9 medlemmer for så vidt angår kommunens ændringsforslag.

Indledningsvis skal Overfredningsnævnet enstemmigt udtale:

Der er og har længe været hjemmel i lovgivningen for at foretage ændringer af gældende fredninger, når forslag hertil behandles efter reglerne for gennemførelse af nye fredninger.

Ethvert forslag om fredningsændring må undergives en konkret vurdering, men Overfredningsnævnet finder fortsat, at der skal foreligge tungtvejende samfundsmæssige grunde for at tillade en fredningsændring i strid med det oprindelige fredningsformål. Overfredningsnævnet finder tillige, at der må udvises tilbageholdenhed over for forslag om ændringer, som vel ikke anfægter fredningsformålet, men som ikke kan begrundes med et ønske om bedre varetagelse af fredningsmæssige hensyn.

Et flertal på 6 medlemmer udtaler herefter:

Formålet med de gældende fredningsbestemmelser for det omhandlede område var i første række at opretholde de landskabelige værdier i det kuperede kystområde og bevare den fri udsigt over Flensborg fjord. De gældende fredninger forbyder derfor bl.a. ny bebyggelse og beplantning, men de udelukker ikke, at der foretages landskabeligt og biologisk set uheldige omlægninger af landbrugsdriften, og de giver ikke offentligheden ret til at færdes i området. Fredningsnævnets nu af sagte kendelse opretholder forbudene mod ny bebyggelse og beplantning, pålægger ejeren at foretage naturpleje og åbner området for offentligheden.

Efter flertallets opfattelse er fredningsændringerne ikke i strid med de oprindelige fredningsformål, og de fredningsmæssige hensyn vil blive bedre varetaget. Der findes derfor i overensstemmelse med myndighedernes samstemmende vurdering at måtte lægges en sådan vægt på hensynene bag forslaget om et golfcenter ved Rinkenæs, at der bør tillades anlæg af golfbaner i området, selv om landskabets karakter derved ændres.

Mindretallet på 4 medlemmer udtaler:

Et ønske om anlæg af golfbaner kan ikke udgøre tungtvejende samfundsmæssige grunde til en fredningsændring i strid med formålene med de gældende fredninger fra 1962 og 1980. Efter mindretallets opfattelse vil de landskabelige værdier, som disse fredninger tilsigtede opretholdt, ikke blive bevaret ved landbrugsarealernes omdannelse til golfbaner. Som følge af de gældende fredningsbestemmelser kan ejerens alternative planer om udnyttelse af jorden til frugt- og nåletræsplantager ikke gennemføres. Mindretallet finder derfor, at fredningsnævnets kendelse bør ophæves.

På det hermed foreliggende grundlag udtaler et flertal på 6 medlemmer (mindretallet samt 2 medlemmer under ovennævnte flertal):

Samspeilet mellem udsigten fra Fjordvejen og de landskabelige værdier gør det påkrævet, at det areal, der mod vest afgrænses af vejen Stranderød og mod syd af en bakkekam, fortsat anvendes landbrugsmæssigt. Dette areal på ca. 10 ha kan derfor ikke tillades anvendt som bestemt i fredningsnævnets kendelse af 5. februar 1992.

Mindretallet på 4 medlemmer har kunnet tiltræde fredningsnævnets beslutning om, at også dette areal må anvendes til golfspil. Mindretallet har herved lagt hovedvægten på, at udsigten over fjorden ikke vil blive forringet, selv om der anlægges golfbane på arealet.

Til kommunens ændringsforslag af 17. september 1992 bemærker et flertal på 6 medlemmer:

Overfredningsnævnet har under sagens behandling tiltrådt en fredningsændring, som muliggør etablering af et golfcenter ved Rinkenæs. Der er ikke i det for Overfredningsnævnet anførte tilstrækkeligt grundlag for at tillade golfbanearealet udvidet mod øst.

Mindretallet på 3 medlemmer har kunnet tilslutte sig ændringsforslaget.

Herefter udtaler Overfredningsnævnet enstemmigt:

Det følger af Overfredningsnævnets ovenstående beslutninger, at der må foretages enkelte ændringer af fredningsbestemmelserne i fredningsnævnets kendelse. Da naturbeskyttelsesloven ikke afgiver hjemmel for, at en fredningsafgørelse kan forlange kommunevejen Stranderød opretholdt som offentlig vej, må bestemmelsen herom ændres til, at vejen ikke må nedlægges. Overfredningsnævnet kan i øvrigt i det væsentlige tiltræde realiteten i de fredningsbestemmelser, som fredningsnævnet har fastsat.

Idet fredningsnævnets kendelse af 5. februar 1992 ophæves, fastsætter Overfredningsnævnet følgende fredningsbestemmelser for det ca. 60 ha store område, som er afgrænset på kortet der hører til Overfredningsnævnets afgørelse (fredningskortet), og som helt eller delvis omfatter matr.nr. 2 og 1362 Rinkenæs Ejerlav, Rinkenæs, og matr.nr. 122 Bækken, Rinkenæs:

Fredningsbestemmelser

§ 1. Fredningens formål.

Fredningen har til formål at opretholde de landskabelige værdier i det kuperede kystlandskab og det fri udsyn over Flensborg fjord, at sikre området som et godt levested for planter og dyr, og at give offentligheden adgang til færdsel og ophold i området. Fredningen muliggør, at størstedelen af fredningsområdet kan anvendes til golfspil.

§ 2. Bevaring af området.

Fredningsområdet skal bevares i dets nuværende tilstand i den udstrækning, hvori arealerne ikke indgår i en golfbane, jf. § 9. Der må således bl.a. ikke foretages terrænændringer, ske tilplantning eller opføres bebyggelse, medmindre dette er tilladt i de følgende bestemmelser eller tillades ved en dispensation efter § 12.

§ 3. Arealanvendelsen.

Det følger af § 2, at almindelig landbrugsdrift på de eksisterende landbrugsarealer kan fortsætte. De arealer i fredningsområdet, der er vist uden priksignatur på fredningskortet, må ikke yderligere opdyrkes, men der må foretages sædvanlige driftsomlægninger, herunder til græsning. Fredningen er ikke til hinder for, at arealerne henligger udyrkede.

Skovdrift på de eksisterende skovarealer kan ligeledes fortsætte.

Arealerne må ikke yderligere afvandes. Rørlagte vandløb kan åbnes. Åbne vandløb må efter tilladelse fra Sønderjyllands amtsråd gives et mere naturligt forløb, men deres forløb må i øvrigt ikke ændres ved f.eks. rørlægning eller regulering.

Vandhuller og vådområder, herunder kunstigt anlagte, skal bevares og kan forbedres som led i naturplejen efter § 9, pkt. i, eller § 11.

§ 4. Beplantning.

Der må ikke tilplantes med træer eller buske, selv om dette ville være lovligt efter landbrugsloven. Der må heller ikke etableres nye levende hegn.

Eksisterende skov skal bevares, og det pålægges ejeren at foretage fornøden genplantning.

Ekksisterende krat, levende hegn og beplantninger langs veje samt fritstående træer og trægrupper skal bevares. Genplantning må kun foretages som led i naturplejen efter § 9, pkt. i, eller § 11 og skal da ske med egnskarakteristiske løvfældende træer og buske af dansk oprindelse. I levende hegn må der udtyndes, men store træer i hegnet skal bevares.

§ 5. Terrænændringer.

Der må ikke foretages terrænændringer. Der må således ikke ske udnyttelse af forekomster i jorden, og der må ikke foretages anden opfyldning eller afgravning end tilladt i forbindelse med anlæg af golfbane, jf. § 9, pkt. e.

§ 6. Bebyggelse og andre anlæg samt transportable indretninger.

Der må ikke opføres bygninger, herunder skure, boder o.lign.

Der må ikke etableres andre faste konstruktioner eller anlæg end bygninger. Eksempelvis må der ikke anbringes faste hegn, reklamer, tårne, master eller vindmøller, og der må ikke anlægges campingplads, ride- eller springbane, væddeløbs-, motor- eller skydebane eller oplags- og losseplads. Til jordbrugsmæssige formål må der dog hegnes med almindelige kreaturhegn i indtil 1,2 m højde, og i forbindelse med anlæg af golfbane må der anbringes de indretninger, som er nævnt i § 9, pkt. a og g.

Der må ikke anbringes telte, biler, campingvogne, udrangerede landbrugsmaskiner og lignende flytbare indretninger.

§ 7. Veje.

Der må ikke anlægges nye veje eller foretages regulering af eksisterende veje. Vejen Stranderød (kommunevej nr. 75) skal opretholdes som vej.

§ 8. Forurening af naturen.

Der må ikke henlægges affald eller foretages oplag.

Der må ikke foregå kraftig gengivelse af musik eller bruges højttaleranlæg o.lign.

§ 9. Golfspil.

De arealer i fredningsområdet, der er vist uden priksignatur på fredningskortet, må anvendes til golfspil på følgende betingelser:

a. Før anlæg af golfbane påbegyndes, skal fredningsnævnet have godkendt et detailprojekt samt en plan for naturplejen. Detailprojektet skal overholde bestemmelserne nedenfor i pkt. b-e. Detailprojektet skal således omfatte offentlighedens adgang og kan indeholde tilvejebringelse af opholdsarealer med enkelte bænke og anbringelse af skiltning m.v. af hensyn til offentlighedens færdsel og ophold i området. Før fredningsnævnet godkender detailprojektet og planen for naturplejen, skal Sønderjyllands amt, Gråsten kommune, Gråsten statskovdistrikt og Danmarks Naturfredningsforening have haft lejlighed til at udtale sig.

b. I detailprojektet skal indgå et stisystem i princippet som vist på fredningskortet. Disse stier skal ved ejerens foranstaltning være anlagt, når golfbanen tages i brug. Nyanlagte stier må kun være naturstier uden fast belægning. Alle stierne skal vedligeholdes af ejeren, så længe arealerne helt eller delvis benyttes til golfspil.

c. De enkelte baner skal placeres således, at man kan færdes på stierne i området (herunder Gendarmstien) og på vejene Stranderød og Fjordvej med et minimum af risiko for at blive ramt af en golfkugle.

d. Der må ikke placeres greens og bunkers syd for "Høffelbjerg".

e. Ved etablering af banerne må terrænændringer på greens og tee-steder ikke overstige 40 cm i forhold til eksisterende, naturligt terræn.

f. Skrænterne i bunkers skal holdes græsbeklædt, og sandet i bunkers skal være så mørkt som muligt.

g. Der må ikke anbringes andet synligt udstyr på golfbanen end nødvendige flag og stænger på greens. Der må ikke foregå nogen form for reklamering.

h. I hele det område, der er vist uden priksignatur på fredningskortet, må der kun gødskes og sprøjtes med insekt- eller ukrudtsbekæmpelsesmidler på stier, greens, tee-steder og fair-ways.

i. Ejeren skal fjerne selvsåede træer og buske uden for eksisterende skov og i øvrigt foretage naturpleje efter den af fredningsnævnet godkendte plan, jf. pkt. a.

j. Forinden golfbanen tages i brug, skal den eksisterende minkfarm og hjortefarm på ejendommen være nedlagt, og al eksisterende bebyggelse (herunder foderhuse) samt alle faste hegn (herunder trådhegn) og pæle skal være fjernet fra fredningsområdet.

§ 10. Offentlighedens adgang.

Den ret til at færdes i naturen, som efter naturbeskyttelsesloven tilkommer offentligheden, udvides og begrænses således:

a. Hvis området helt eller delvis anvendes til golfspil, har offentligheden kun ret til at færdes til fods på de stier m.v., der er nævnt i § 9, pkt. a og b, og vist skitse-mæssigt på fredningskortet med stiplede linie.

b. Hvis der ikke inden udgangen af 1994 er anlagt golfbane i området, har offentligheden ret til at færdes til fods på de stier, der er vist på fredningskortet med prikket linie. Det pålægges Sønderjyllands amt - i den udstrækning, hvori forløbet ikke er sammenfaldende med vejen Stranderød og den private fællesvej - at anlægge og vedligeholde disse stier som naturstier uden fast belægning. Erstatningen til ejeren i anledning af stianlægget fastsættes af fredningsnævnet og udredes med 75 % af staten og 25 % af Sønderjyllands amtskommune.

c. Hvis der efter anlæg af stier i henhold til pkt. b anlægges golfbane i området, nedlægges disse stier, og en eventuel til ejeren udbetalt erstatning vil være at tilbagebetale.

d. For offentlighedens færdsel i området gælder følgende regler: Hunde, der medtages ved færdsel på stier, skal føres i snor. De ordensregler, der i øvrigt måtte blive fastsat af Sønderjyllands amt med fredningsnævnets godkendelse, skal overholdes.

§ 11. Naturpleje.

Til opfyldelse af fredningens formål har Sønderjyllands amt ret til uden udgift for ejeren at lade udføre naturpleje. Enhver plejeforanstaltning skal være tiltrådt af ejeren eller - i mangel af ejerens samtykke - godkendt af fredningsnævnet.

Det pålægges Gråsten kommune at foretage naturpleje på vejen Stranderød (kommunevej nr. 75) efter aftale med Sønderjyllands amt eller efter fredningsnævnets godkendelse af plejeforanstaltningen.

§ 12. Dispensationer.

En dispensation fra bestemmelserne i §§ 2-10 kan meddeles efter reglerne i naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, hvis det ansøgte ikke vil komme i strid med fredningens formål.

§ 13. Ophævelse af tidligere fredninger.

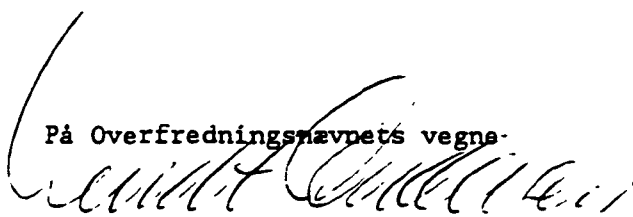
Følgende fredninger ophæves:

a. Fredningsdeklaration af 11. januar 1953 (Benniksgaard-fredningen), tinglyst den 26. november 1953 på matr.nr. 2 Rinkenæs Ejerlav, Rinkenæs.

b. Overfredningsnævnets kendelse af 24. april 1962 (Brændstoftfredningen) for så vidt angår de arealer, der er omfattet af nærværende fredningsafgørelse, samt for så vidt angår den ret, som ved kendelsen blev tillagt ejeren af matr.nr. 2 Rinkenæs Ejerlav, Rinkenæs, til på den fredede del af ejendommen at opføre et sommerhus eller en aftægtsbolig.

c. Overfredningsnævnets kendelse af 18. februar 1980 (Bækkenfredningen) for så vidt angår matr.nr. 122 Bækken, Rinkenæs.

På Overfredningsnævnets vegne

Bendt Andersen

overfredningsnævnets formand

DISPENSATIONER>

Afgørelser – Reg. nr.: 06233.00

Dispensationer i perioden: 22-03-1993 - 29-06-2004

FREDNINGSNÆVNET FOR SØNDERJYLLANDS AMT
Dommerkontoret, Nørregade 31,
6270 Tønder. - Telf. 74 72 22 05.

Modtaget i
Skov- og Naturstyrelsen

23. MRS. 1993

Den 22. marts 1993 foretog formanden, dommer S.A. Koustrup, følgende sag på dommerkontoret:

J.nr. 16/93

Ansøgning fra Hans Fr. Bøjskov, Rønshoved
om tilladelse til fældning af nogle træer
på matr.nr. 1 Hokkerup, Holbøl, Bov
kommune.

§ 50 - Bækkenfredningen -

Der fremlægges skrivelse af 19. marts 1993 med bilag fra amtets
landskabskontor, j.nr. 8-70-52-1-3-88.

Det er oplyst, at de træer, som agtes fældet, er et asketræ for
enden af en trærække. Træets krone er delvist knækket, og træet
hælder en del.

Endvidere ønskes 8 gamle frugttræer plantet i 1908, men nu
udtjente, fældet.

Arealet er omfattet af Bækkenfredningen fra 18. februar 1980.
Fredningens formål var at bevare det kuperede kystområdes
landskabelige værdier.

Fredningsnævnets afgørelse:

Da det ansøgte ikke skrider mod fredningens formål, meddeler
nævnet herved i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50 tilladelse
til fældning af de ansøgte 9 træer.

2d
1211/8-CC20
akt 10

1211/8-CC20

FREDNINGSNÆVNET FOR SØNDERJYLLANDS AMT

Dommerkontoret, Nørregade 31,
6270 Tønder. - Telf. 74 72 22 05.

Den 23. december 1993 foretog formanden, dommer S.A. Koustrup, følgende sag på dommerkontoret:

J.nr. 87/93

jfr. j.nr. 223/89

Ansøgning fra Niels Rousing, Fjordvejen 22, Gråsten, om tilladelse til at benytte et 540 m² stort areal på ejendommen matr.nr. 125 Hokkerup, Bov kommune, til primitiv overnatningsplads.

§ 50 - Bækkenfredning.

Der fremlagdes skrivelse af 17. december 1993 med bilag fra Sønderjyllands amt, landskabskontoret, j.nr. 8-70-52-1-3-88.

Det fremgår af sagen, at fredningsnævnet den 22. november 1989 gav tilladelse til det ansøgte i en periode på 5 år d.v.s. til den 1. januar 1995.

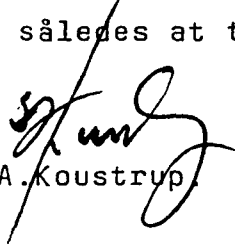
Ansøgeren ønsker allerede nu at søge om en forlængelse bl.a. fordi lejrpladsen er med i Dansk Cyklistforbunds bog om naturlejrpladser, som trykkes for 2 år ad gangen med "deadline" i januar 1994.

Sønderjyllands amt har anbefalet det ansøgte.

Fredningsnævnets afgørelse:

Da det ansøgte ikke strider mod fredningens formål, meddeler nævnet herved i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50 tilla-

delse til det ansøgte for en periode til 1. januar år 2000 på de tidligere meddelte vilkår, således at tilladelsen kun gælder teltning med mindre telte.

S.A. Koustrup.

/ha

Afgørelsen kan inden 4 uger fra dens modtagelse indklages for Naturklagenævnet af ansøgeren og forskellige myndigheder.

Klage skal indsendes skriftligt til Fredningsnævnet for Sønderjyllands amt, Dommerkontoret, Nørregade 31, 6270 Tønder, der videregiver klagen til Naturklagenævnet sammen med sagens dokumenter.

FREDNINGSNÆVNET FOR SØNDERJYLLANDS AMT
Dommerkontoret, Nørregade 31,
6270 Tønder.
Telefon 74 72 22 05.

REG. NR. 6233.00

X

Den 9. juni 1995 kl. 11,00 afholdt *Fredningsnævnet for Sønderjyllands amt* møde på ejendommen Knudsmade 1, Bækken, Rinkenæs, med formanden, dommer S.A. Koustrup, det amtsrådsvalgte medlem, Thomas Lauritsen, Stubbom, Christiansfeld, og det kommunalvalgte medlem, P. Morville, Gråsten.

Der foretoges:

J.nr. 36/95 *Ansøgning fra Birgit Marie Kjær Nielsen, Knudsmade 1, Rinkenæs, Gråsten, om tilladelse til at opføre en ny dobbelt carport på 34 m² og en ny udhusbygning med tagetage på 46 m² på ejendommen matr.nr. 43 Bækken, beliggende Knudsmade 1, Gråsten kommune.*

§ 50 Bækkenfredningen.

Sagens bilag var til stede. Amtets j.nr. 8-70-51-4-513-4-95.

For Sønderjyllands amt mødte Andrea Christensen,

For Danmarks Naturfredningsforenings lokalkomite mødte 4 af bestyrelsen, herunder formanden Jens Moos.

For Gråsten kommune mødte formanden for teknisk udvalg, Gert Haurum og kommuneingeniør Dall.

Ansøgeren var til stede sammen med arkitekt Folker Svane.

Der foretoges besigtigelse, hvorunder det bl.a. blev konsta-

teret, at det eksisterende udhus og den eksisterende dobbelte carport har et areal på ca. 45 m².

Andrea Christensen oplyste, at arealet på tagetagen i udbygningen på det ansøgte byggeri er på 29 m². Dette areal er ikke medtaget i amtets skrivelse til fredningsnævnet, men det ændrer ikke det flademål, som det påtænkte nye byggeri vedrører.

Andrea Christensen oplyste, at amtet allerede havde meddelt ansøgeren afslag på dispensation fra strandbeskyttelseslinien.

Ansøgeren oplyste, at hun havde indbragt denne afgørelse for naturklagenævnet.

Der var i fredningsnævnet enighed om at beklage, at amtet havde fraveget den med fredningsnævnet aftalte praksis, hvorefter amtet og fredningsnævnet, når begge har kompetance i sagen, deltager i en fælles besigtigelse, før nogen af parterne træffer en afgørelse.

På forespørgsel oplyste Andrea Christensen, at der hende bekendt ikke havde været foretaget en besigtigelse af repræsentanter fra amtet forud for det meddelte afslag på dispensation fra strandbeskyttelseslinien.

Andrea Christensen kunne henholde sig til amtets indstilling til fredningsnævnet, hvorefter der bør gives afslag på dispensation fra Bækkenfredningen, da en dispensation vil være i strid med fredningsbestemmelserne.

Fredningsnævnets formand bemærkede, at Bækkenfredningen, således som det fremgår af Overfredningsnævnets kendelse af 18. februar 1980, fastsætter, at det fredede område skal bevares i dets nuværende tilstand, og at der bl.a. ikke må opføres ny bebyggelse og heller ikke foretages ombygning af eksisterende bygninger, hvis der derved sker ændringer af

bygningens ydre fremtræden.

Uanset dette forbud er det i kendelsens § 5c anført, at fredningen ikke er til hinder for at anbringe mindre drivhuse, havehuse og lignende bebyggelser indenfor eksisterende haver, ligesom der med fredningsnævnets tilladelse kan foretages tilbygning til eller ombygning af eksisterende og lovligt opførte bygninger.

Ved besigtigelsen konstateredes, at ansøgerens ejendom, matr.nr. 42 Bækken, er bebygget med et sommerhus med et grundareal på 75 m², der ligger med facaden ud til vandet. Adgangen til huset er ad en privat fællesvej, Knudsmadevej, der fra Fjordvejen som en hulvej skråner ret kraftigt ned til vandet. Ansøgerens sommerhus er beliggende med en landside ind til hulvejen, der er helt tilgroet mod vejens vestside. Den ansøgte ombygning er til landsiden ud mod hulvejen. Det eksisterende udhus med carport kan ikke ses fra vandsiden. Det kan heller ikke ses fra landsiden, før man kommer helt ned til ejendommen. Der er pratisk talt kun indsigt til det pågældende areal fra den anden side af kørebanen stående på vejen ind mod bevoksningen i vejens vestside.

Knudsmadevej fortsætter langs kysten ad Gendarmstien hen til yderligere 4 - 5 huse, der efter det oplyste er helårshuse og er beliggende helt ned til vandet.

Gert Hansen oplyste, at Gråsten kommune kunne anbefale det ansøgte.

Samtlige 4 fremmødte medlemmer af Danmarks Naturfredningsforening lokalkomit  kunne anbefale det ansøgte.

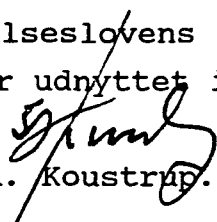
Andrea Christensen henholdt sig til indholdet i amtets brev til fredningsnævnet.

Samtlige de øvrige tilstedeværende var enige om, at den ansøgte om- og tilbygning vil medføre, at hele ejendommen

ville fremtræde betydeligt kønnere og på sin vis mere indpasset i landskabet end den foreliggende/eksisterende fremtræden.

Der var herefter i nævnet enighed om i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50 at meddele dispensation til den ansøgte om- og tilbygning, der på det pågældende sted ikke på nogen måde strider imod fredningens formål.

I medfør af naturbeskyttelseslovens § 66 bortfalder tilladelsen, såfremt den ikke er udnyttet inden 3 år fra dato.

S.A. Koustrup.

Afgørelsen kan inden 4 uger fra dens modtagelse indklages for Naturklagenævnet af ansøgeren og forskellige myndigheden. Først når det efter klagefristens udløb er konstateret, at afgørelsen ikke er indbragt for Naturklagenævnet, kan dispensationen udnyttes.

Klage skal indsendes skriftligt til **Fredningsnævnet for Sønderjyllands amt, Dommerkontoret, Nørregade 31, 6270 Tønder**, der videresender klage til Naturklagenævnet sammen med sagens dokumenter.

REG. NR. 6233.00

Den 12. juli 1996 kl. 10,30 afholdt **Fredningsnævnet for Sønderjyllands amt** møde i Gråsten med formanden, dommer S.A. Koustrup, og det amtsrådsvalgte medlem, Thomas Lauritsen, Christiansfeld.

Der behandledes:

J.nr. 32/96

Ansøgning fra Poul S. Pedersen, Stranderød 1, Gråsten, om tilladelse til at opføre en ca. 71 m² stor bygning, som skal anvendes som hestestald og lade på matr.nr. 21 Bækken, Gråsten kommune.

§ 50 - Bækkenfredningen -

For Sønderjyllands amt mødte Andrea Terp Christensen.

For Gråsten kommune mødte Gert Haurum.

For Danmarks Naturfredningsforenings lokalkomite mødte S.E. Nicolaisen.

Ansøgeren var mødt.

Det kommunalvalgte medlem, skovrider P. Morville, havde meldt afbud på grund af pludselig opstået sygdom.

Sagens bilag var til stede. (Amtets j.nr. 8-70-21-1-513-8-96).

Ansøgeren oplyste, at han driver et hobby-landbrug bl.a. med et hestehold på 3 islandske heste. Den ansøgte bygning skal erstatte et af fredningsnævnet tidligere tilladt læskur til

heste. Dette læskur på ca. 14 m² nedrives.

Det fremgår af tegningerne, at den nye bygning har en højde på 2½ meter plus tagrejsning eller ialt ca. 3 m. Indgangen med 2 skydedøre skal vende imod øst ud mod en græsmark. Selve bygningen placeres i køkkenhaven, der ligger i umiddelbar tilslutning til ejendommens bygninger og have.

Det fremgår af fredningssagen, at freningens formål er at bevare landskabet, og at der indenfor det fredede område ikke må opføres ny bebyggelse, dog er ejendommens bygninger og den tilhørende oprindelige have ikke omfattet af fredningen.

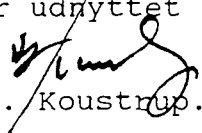
Den nuværende køkkenhave er tilladt efter fredningen og er etableret på grænsen til det fredede areal. Rundt om køkkenhaven er der anlagt beplantning, således at en bygning på dette sted ikke vil blive særlig synlig.

De mødte repæsentanter for amtet, kommunen og Danmarks Naturfredningsforening kunne anbefale det ansøgte.

Fredningsnævnets afgørelse:

En placering af bygningen i den eksisterende køkkenbhav, der ligger laveren i terrænet end det omgivende landskab, vil i det store og hele skjule bygningen, såfremt den bestående beplantning bibeholdes og vedligeholdes. Da en placering det pågældende sted umiddelbart ved ejendommens bygninger og have tillige landskabelig vil kunne opfattes som en samlet bebyggelse, vil en tilladelse ikke stride imod fredningen formål, og nævnet meddeler herved i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50 tilladelse til det ansøgte på betingelse af, at der ikke må ske udvidelse af hesteholdet, at der ikke etableres mødding, at den eksisterende beplantning bibeholdes, at det eksisterende skur fjernes, at nybygningen placeres på det påviste sted, dog 1-1½ m længere mod vest, at udvendige lodrette bygningsider, døre og vinduer udføres i træ og gives en brun eller sort farve, og at taget udføres i et ikke reflekterende materiale med en mørk farve.

I medfør af naturbeskyttelseslovens § 66 bortfalder tilladelsen, såfremt den ikke er udnyttet inden 3 år fra dato.

S.A. Koustrup.

Afgørelsen kan inden 4 uger fra dens modtagelse indklages for Naturklagenævnet af ansøgeren og forskellige myndigheden. Først når det efter klagefristens udløb er konstateret, at afgørelsen ikke er indbragt for Naturklagenævnet, kan dispensationen udnyttes.

Klage skal indsendes skriftligt til **Fredningsnævnet for påtegning Sønderjyllands amt, Dommerkontoret, Nørregade 31, 6270 Tønder**, der videresender klage til Naturklagenævnet sammen med sagens dokumenter.

FREDNINGSNÆVNET FOR SØNDERJYLLANDS AMT

Domhuset, Kongevej 41, 6400 Sønderborg, tlf. 73 42 41 21, fax. 74 42 41 23

Den 3. december 1997 behandlede formanden, dommer Claus Kejser, følgende sag på dommerkontoret:

J.nr. 63/1997:

Ansøgning fra Johannes Nielsen om etablering af ny adgangsvej til ejendommen matr.nr. 43 og 53 Bækken i Gråsten kommune.

- § 50 -

Der fremlagdes skrivelse af 28. oktober 1997 med bilag fra Sønderjyllands Amt, Miljøområdet, j.nr. 8-52-51-513-1-94.

Endvidere fremlagdes rids, modtaget d.d. fra Gråsten kommune.

Det bemærkes, at Nævnet med formanden, det amtsrådsvalgte medlem, Thomas Lauritzen, og suppleanten for det kommunalvalgte medlem, Ole Møller Nielsen, har besigtiget ejendommen den 28. november 1997.

Det fremgår af sagen, at tilkørsel til ejendommen beliggende Stranderød 13 for tiden foregår ad Gendarmstien, og at tilkørselsforholdene er særdeles vanskelige.

Ejendommen er omfattet af Overfredningsnævnets kendelse af 18. februar 1980 om fredning af et område omkring Bækken ved Flensborg Fjord. Fredningen har bl.a. til formål at bevare det kuperede kystområdes landskabelige værdier. Terrænændringer er ikke tilladt.

Sønderjyllands Amt har meddelt, at det ikke har bemærkninger til det ansøgte.

FREDNINGSNÆVNETS AFGØRELSE:

Den nu fremsendte skitse over adgangsvejens linieføring og anlæg er i overensstemmelse med Nævnets tilkendegivelse af 28. november 1997. Under hensyn til at vejen anlægges nær eksisterende bebyggelse, til de begrænsede ændringer i terrænet samt til det ønskelige i at begrænse kørende trafik ad Gendarmstien, findes det ansøgte ikke at være i strid med fredningens formål.

Herefter meddeles der efter naturbeskyttelseslovens § 50 dispensation fra fredningen til anlæg af adgangsvejen.

I medfør af naturbeskyttelseslovens § 66 bortfalder tilladelsen, såfremt den ikke er udnyttet inden 3 år fra dato.

Claus Kjær

Afgørelsen kan inden 4 uger fra dens modtagelse indklages for Naturklagenævnet af ansøgeren og forskellige myndigheder. Først når det efter klagefristens udløb er konstateret, at afgørelsen ikke er indbragt for Naturklagenævnet, kan dispensationen udnyttes.

Klage skal indsendes skriftligt til **Fredningsnævnet for Sønderjyllands Amt, Dommerkontoret, Kongevej 41, 6400 Sønderborg**, der videresender klagen til Naturklagenævnet sammen med sagens dokumenter.

13 SEP. 2000

FREDNINGSNÆVNET FOR SØNDERJYLLANDS AMT

Domhuset, Kongevej 41, 6400 Sønderborg, tlf. 73 42 41 21, fax. 74 42 41 23

Den 30. august 2000 kl. 10.00 afholdt **Fredningsnævnet for Sønderjyllands Amt** møde på "Benniksgård", Rinkenæs, med formanden, dommer Claus Kejser, det amtsrådsvalgte medlem Thomas Lauritzen, Christiansfeld, og det kommunalvalgte medlem Hans Dall, Gråsten.

Der foretoges:

J.nr. 5/2000:

Ansøgning fra advokat Anners P. Dahl på vegne Mads Friis om tilladelse til etablering af golfbane på matr.nr. 1445 Rinkenæs, Gråsten kommune.

- § 50 -

For Sønderjyllands Amt mødte Palle Grønlund.

For og med Mads Friis mødte advokat Anners P. Dahl.

For Gråsten kommune mødte kommuneingeniør Svend Dall.

For Danmarks Naturfredningsforenings lokalkomité mødte Jens Moos og Hans Poulsen.

Endvidere mødte arkitekt Michael Traasdahl Møller.

Formanden redegjorde kort for den fremsendte ansøgning om tilladelse til etablering af golfbane på matr.nr. 1445 Rinkenæs. Formanden bemærkede videre, at Amtet som Nævnets tekniske sekretariat i forbindelse med en udtalelse om ansøgningen har oplyst, at et areal på ca. 3,5 ha af matr.nr. 1445 tilsyneladende allerede er inddraget til golfspil, ligesom der uden tilladelse er sket fjernelse af ca. 100 m levende hegn og jorddige. Det tekniske sekretariat har endvidere henledt opmærksomheden på, at der andre steder på

arealet er sket terrænændringer uden godkendelse, ligesom spørgsmålet om sikring af offentlighedens adgang og naturplejeplanen som forudsat i fredningsbestemmelserne endnu ikke er afsluttet. De to sidstnævnte spørgsmål har sekretariatet dog foreslået behandlet senere.

Formanden redegjorde kort for sagens forløb op til Overfredningsnævnets afgørelse af 21. december 1992. Herunder blev fredningens formål som angivet i afgørelsens § 1 gennemgået. Det blev videre nævnt, at Fredningsnævnet i sin afgørelse havde givet tilladelse til, at også matr.nr. 1445 kunne inddrages til golfbane, men at dette blev ændret af Overfredningsnævnet, hvis flertal anførte: "Samspillet mellem udsigten fra Fjordvejen og de landskabelige værdier gør det påkrævet, at det areal, der mod vest afgrænses af vejen Stranderød og mod syd af en bakkekam, fortsat anvendes landbrugsmæssigt. Dette areal på ca. 10 ha kan derfor ikke tillades anvendt som bestemt i Fredningsnævnets kendelse af 5. februar 1992."

Michael Møller oplyste, at der på matr.nr. 1445 alene ønskes anlagt en "par 3 bane", der nærmest er at betragte som en miniatureudgave af en golfbane. Greens, tee-steder og andre anlæg er således mindre end på en almindelig golfbane.

Advokat Dahl bemærkede, at der på tidspunktet for Overfredningsnævnets afgørelse var en betydelig usikkerhed om, hvorledes anlægget ville komme til at se ud. Som golfbanen fremtræder i dag, kan der ikke på nogen måde siges at være generende momenter i relation til oversigtsfredningen. Advokaten redegjorde nærmere for baggrunden for ansøgningen som beskrevet i en skrivelse af 18. oktober 1999.

Jens Moos bemærkede, at Danmarks Naturfredningsforening i første omgang ikke har nogen bemærkninger til det ansøgte, men at man vil fremkomme med bemærkninger efter en besigtigelse af området.

Kommuneingeniør Dall bemærkede, at også matr.nr. 1445 efter lokalplanen er udlagt til golfspil.

Palle Grønlund bemærkede, at dette næppe er en rigtig gengivelse, idet lokalplanen i det hele henviser direkte til fredningsbestemmelserne. Palle Grønlund bemærkede videre, at han har talt med Mads Friis om lovliggørelse af de skete terrænændringer, og de har drøftet spørgsmålet om plejeplanen.

Advokat Dahl bemærkede, at det ikke er rigtigt, at matr.nr. 1445 nu anvendes som golfbane. Arealet er udlagt i græs, og en del af det slåes, således at det kan anvendes som udslagsbane, hvor golfspillere kan øve slag. De står på "den lovlige side af skellet" og slår ud over arealet. Folk går ikke derud, og boldene samles op på een gang ved hjælp af en maskine. En "par 3 bane" er nærmest at betragte som en prøvebane, hvor folk, der måske er interesseret i at spille golf, kan komme ud og prøve det. Det er ikke alle og enhver, der må komme og spille på en egentlig golfbane.

Nævnet foretog besigtigelse af området, og Mads Friis nævnte i den forbindelse, at anlægget af golfbanen på "ingen måde har formindsket antallet af dyrearter, snarere tværtimod.

Palle Grønlund påviste det område, hvor diget var fjernet, og hvor der var sket terrænændring. Endvidere var levende hegn fjernet. Det var sket i forbindelse med udslagsbanen.

Jens Moos oplyste, at Naturfredningsforeningens lokalkomité principielt er meget positiv overfor ansøgningen under forudsætning af, at bestemmelserne i relation til de naturmæssige forhold for den egentlige golfbane overføres til den nye. Lokalkomitéen ønsker ikke at tage stilling til spørgsmålet om, hvorvidt det ansøgte måtte kræve en ny fredningssag, eller om det kan ske ved meddelelse af en dispensation. For så vidt angår spørgsmålet om genoprettelse af diget og tilplantningen er det lokalkomitéens opfattelse, at diget bør genetableres, hvis det er fjernet i strid med fredningen.

Kommuneingeniør Dall bemærkede, at kommunen kan anbefale, at arealet anvendes til golfspil, og at man i øvrigt skal tænke sig godt om, hvis man kræver retablering af dige og hegn. Dette må ses i relation til, at der kan blive rejst fredningssag for området.

Advokat Dahl bemærkede, at det er svært at retablere diget, uden at det kommer til at se kunstigt ud, men det kan måske lade sig gøre. En retablering af hegnet vil betyde, at noget af udsigten fjernes, hvortil kommer rent sikkerhedsmæssige forhold.

Michael Møller bemærkede, at jorddiget vel kan retableres, men ved udslagsbanen kan det være farligt at have træer stående for tæt på udslagsstedet.

Kommuneingeniør Dall bemærkede, at diget eventuelt kunne retableres med bunddækplantning.

Palle Grønlund redegjorde for Forvaltningens indstilling og bemærkede, at spørgsmål om retablering af dige og beplantning kan have en vis sammenhæng med plejeplanen.

FREDNINGSNÆVNETS AFGØRELSE:

Som fredningens formål er formuleret, og som dette må forstås ud fra Overfredningsnævnets begrundelse for direkte at udtage matr.nr. 1445 fra det område, hvorpå golfbanen kunne anlægges, giver naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, ikke hjemmel til at meddele dispensation til anlæg af en "par 3 golfbane" på matr.nr. 1445. Tilladelse til et sådant anlæg kan i givet fald kun opnåes efter reglerne om gennemførelse af fredninger, jfr. § 50, stk. 2.

Under besigtigelsen blev det konstateret, at et areal på ca. 3,5 ha af matr.nr. 1445 anvendes som udslagsbane. En sådan bane må anses som et led i det samlede golfbaneanlæg og kan ikke anses som landbrugsmæssig anvendelse som anført af Overfredningsnævnet. Som anført ovenfor har Fredningsnævnet heller ikke for så vidt angår denne anvendelse hjemmel efter naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, til at meddele dispensation hertil, hvorfor denne anvendelse af arealet straks skal ophøre.

Det kunne under besigtigelsen og på grundlag af de

foreliggende oplysninger videre konstateres, at et dige på grænsen mellem matr.nr. 1445 og arealet øst derfor i forbindelse med udslagsbanen var fjernet, og terrænet jævnet noget ud. Endvidere var et levende hegn på diget fjernet. Efter afgørelsens § 5 må der ikke foretages terrænændringer, og efter § 4 skal bl.a. eksisterende levende hegn bevares. Nævnet har ikke meddelt dispensation til de pågældende ændringer og finder som udgangspunkt under hensyn til fredningens formål, at en sådan dispensation ikke bør meddeles, hvorfor diget og hegnet som udgangspunkt bør retableres.

Under mødet blev det anført, at der muligt rejses fredningssag på matr.nr. 1445. Det blev videre nævnt, at der andetsteds på området er foretaget terrænændringer uden tilladelse, ligesom spørgsmålet om sikring af offentlighedens adgang og naturplejeplanen ikke er endeligt afgjort, men snarest vil blive optaget til ny drøftelse ved de høringsberettigede efter afgørelsens § 9 a.

Under disse omstændigheder vil Fredningsnævnet være indstillet på at udsætte et pålæg om retablering af dige og hegn i 6 måneder, således at spørgsmålene kan blive drøftet i sammenhæng med plejeplanen og med henblik på forslag til Nævnet om, hvorledes retableringen mest hensigtsmæssigt foretages.

Nævnet ønsker således at blive holdt orienteret om de påtænkte foranstaltninger til sikring af offentlighedens adgang og om plejeplanen. For så vidt angår sidstnævnte, ville Nævnet for at sikre et mere varieret landskabsbillede finde det hensigtsmæssigt, om der på den nuværende golfbane på den øverste (nordlige) del blev udlagt flere arealer, hvor græsset ikke blev slået, ligesom det kunne overvejes på de nævnte arealer at plante enkelte buske/krat af naturligt forekommende vækster. Nævnet er herved opmærksom på, at en sådan beplantning kræver dispensation efter afgørelsens § 4.

Afgørelsen kan inden 4 uger fra dens modtagelse indklages for Naturklagenævnet af ansøgeren og forskellige myndigheder.

Først når det efter klagefristens udløb er konstateret, at afgørelsen ikke er indbragt for Naturklagenævnet, kan dispensationen udnyttes.

Klage skal indsendes skriftligt til **Fredningsnævnet for Sønderjyllands Amt, Dommerkontoret, Kongevej 41, 6400 Sønderborg**, der videresender klagen til Naturklagenævnet sammen med sagens dokumenter.

Claus Keiser

/kb

02 AUG. 2001

REG. NR. 6233.00
A.v.s.

FREDNINGSNÆVNET FOR SØNDERJYLLANDS AMT

Domhuset, Kongevej 41, 6400 Sønderborg, tlf. 73 42 41 21, fax. 74 42 41 23

Den 31. juli 2001 behandlede formanden, dommer Claus Kejser, følgende sag på dommerkontoret:

J.nr. 18/2001:

Ansøgning fra Torben Jessen om dispensation til opførelse af en 25 m² stor carport med redskabsrum på ejendommen matr.nr. 234 Hokkerup, Bov kommune.

- § 50 -

Der fremlagdes skrivelse af 12. juli 2001 med bilag fra Sønderjyllands Amt, Miljøområdet, j.nr. 8-70-52-1-503-1-01.

Det bemærkes, at sagen af Nævnet har været behandlet på skriftligt grundlag, og at det amtsrådsvalgte medlem, Thomas Lauritzen, og det kommunalvalgte medlem, Edmund Mogensen, har deltaget i afgørelsen.

Det fremgår af sagen, at ejendommen er omfattet af Overfredningsnævnets kendelse af 18. februar 1980 om fredning af et område omkring Bækken ved Flensborg fjord.

Fredningen har til formål i første række at bevare det kuperede kystområdes landskabelige værdier, men har tillige baggrund i de geologiske og botaniske interesser, der knytter sig især til erosionskløften kaldet Munkemølleslugt. Det er i kendelsen bestemt, at det fredede område skal bevares i dets nuværende tilstand, og der må ikke opføres ny bebyggelse, herunder skure og lignende samt tilbygning til eksisterende bebyggelse. Fredningen er dog ikke til hinder for, at der anbringes mindre drivhuse, havehuse og lignende bebyggelse

relsen

12113-0016

indenfor eksisterende haver, og Nævnet kan endvidere tillade, at der foretages tilbygning til eller ombygning af eksisterende og lovligt opførte bygninger.

Det er oplyst, at carporten er opført, idet ejeren først efter opførelsen blev opmærksom på kravet om anmeldelse til kommunen.

Sønderjyllands Amt har meddelt, at Amtet kan anbefale en dispensation til lovliggørelse af bygningen. Amtet har foretaget en besigtigelse af ejendommen og har i indstillingen bl.a. anført, at bygningens tagform følger terrænets fald, hvilket sammenholdt med det neutrale farvevalg og den omkransende bevoksning mod det åbne land gør, at bygningen i det væsentligste falder neutralt ind i forhold til omgivelserne.

FREDNINGSNÆVNETS AFGØRELSE:

Efter de foreliggende oplysninger kan opførelsen af carporten ikke antages at være i strid med fredningens formål, hvorfor Nævnet i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, meddeler dispensation til lovliggørelse af en 25 m² stor carport med redskabsrum på ejendommen matr.nr. 234 Hokkerup. Det er et vilkår for dispensationen, at bygningen fortsat holdes i et afdæmpet farvevalg med f.eks. facader i nuværende ubehandlet tilstand alternativt i grønne eller brunlige nuancer. Tagets farve skal fastholdes i sort eller grå farve.

Claus Kejser

Afgørelsen kan inden 4 uger fra dens modtagelse indklages for Naturklagenævnet af ansøgeren og forskellige myndigheder.

Klage skal indsendes skriftligt til **Fredningsnævnet for Sønderjyllands Amt, Dommerkontoret, Kongevej 41, 6400 Sønderborg**, der videresender klagen til Naturklagenævnet sammen med sagens dokumenter.

/kb

Fredningsnævnet for Sønderjyllands Amt

Domhuset, Kongevej 41, 6400 Sønderborg tfl. 7342 4121 fax 7442 4123

Modtaget i
Skov- og Naturstyrelser

- 5 JULI 2004

SCANNET

Den 29. juni 2004 kl. 14.45 afholdt **Fredningsnævnet for Sønderjyllands Amt** møde ved Knudsmade 17 med formanden, dommer Claus Kejser, det amtsrådsvalgte medlem Thomas Lauritzen, Christiansfeld, og det kommunalvalgte medlem Hans Jørn Bollmann.

Der foretoges:

LWS

J.nr. 22 og 28/2004:

Ansøgning fra Christen Agerley om lovliggørelse af udskiftning af eksisterende tagbelægning samt opførelse af et udhus på matr.nr. 48 Bækken, beliggende Knudsmade 17, Gråsten kommune,

og

ansøgning om opførelse af en bade/bådebro ud for ovennævnte ejendom.

- § 50 -

For Sønderjyllands Amt mødte Sonja Lorentzen.

For Gråsten kommune mødte kommuneingeniør Svend Dall.

For Danmarks Naturfredningsforenings lokalkomité mødte Rune Søndergaard.

For Friluftsrådet mødte Mogens Thomsen.

Ansøgeren var til stede.

Formanden redegjorde kort for fredningsbestemmelserne herunder, at der ikke må opføres ny bebyggelse, ligesom der ikke må foretages ombygning af eksisterende bygninger, hvis der derved sker ændring af bygningens ydre fremtræden. Nævnet kan dog give tilladelse til ombygning af eksisterende lovligt opførte bygninger. Arealerne må ikke tilplantes. Levende hegn og fritstående træer må ikke fjernes. Fredningens formål er at bevare de landskabelige værdier.

Christen Agerley bekræftede, at der er fjernet bevoksning i forbindelse med rensning og dræning af arealet syd for terrassen. En dræning var nødvendig, idet arealet måtte betegnes som "bundløst". Enkelte træer på grunden og skråningen var væltet ved den sidste orkan. Der er ikke fældet træer ved strandkanten, men træerne er styntet. Huset har været under renovering af den tidligere ejer de sidste 10 år. Renoveringen var ikke færdiggjort, da han overtog ejendommen. Den tidligere ejer havde isat Velux-vinduer mod syd. Huset trængte til en gennemgribende renovering, og grunden var tilgroet.

Ved renoveringen faldt taget på udhuset ned, og efterfølgende faldt resten af

udhuset sammen. Herefter blev det nuværende udhus opført på det gamle fundament.

Med hensyn til ansøgningen om opførelse af en bade/bådebro bemærkede Sonja Lorenzen, at dette kræver dispensation fra Fredningsnævnet, idet den er landfast ud for et fredet areal. Såfremt en sådan dispensation gives, skal Amtet efterfølgende meddele tilladelse i henhold til en bekendtgørelse om bade- og bådebroer.

Ejeren oplyste, at han ønsker opført en pæn, enkel træbade/bådebro på 10-15 meters længde. Broen skal benyttes som anlægsbro for en jolle og som badebro. På det billede af en badebro, der er vedlagt ansøgningen, er vist en bro med "pæle med hat". Broen vil blive opført med betydeligt mindre markante pæle.

Sonja Lorenzen bemærkede, at Amtet indstiller, at begge ansøgninger imødekommes, idet de ikke ses at være i strid med fredningens formål.

Svend Dall kunne tilslutte sig dette synspunkt.

Rune Søndergaard bemærkede, at Danmarks Naturfredningsforening ikke har nogen bemærkninger til det ansøgte ud fra ansøgers redegørelse og under hensyn til, at byggeri er sket på de gamle fundamenter.

Mogens Thomsen oplyste, at Friluftsrådet ikke havde bemærkninger.

FREDNINGSNÆVNETS AFGØRELSE:

Efter de foreliggende oplysninger kan det ikke antages, at der er sket rydning af træer i strid med fredningsbestemmelserne.

Der er ikke opført byggeri ud over de hidtidige fundamenter. Der er lavet ny tagbeklædning (ståtækning) og etableret 2 kviste mod syd. De ombygninger, der er foretaget, kan ikke antages at være i strid med fredningens formål om bevaring af de landskabelige værdier, hvorfor nævnet i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, meddeler dispensation til lovliggørelse af bygningsændringerne.

Da heller ikke etablering af en bådebro i overensstemmelse med på mødet oplyste kan antages at stride mod fredningsformålet, meddeler nævnet dispensation hertil.

I medfør af naturbeskyttelseslovens § 66 bortfalder tilladelsen, såfremt den ikke er udnyttet inden 3 år fra dato.

Claus Kejsø

Afgørelsen kan inden 4 uger fra dens modtagelse indklages for Naturklagenævnet af ansøgeren og forskellige myndigheder.

Først når det efter klagefristens udløb er konstateret, at afgørelsen ikke er indbragt for Naturklagenævnet, kan dispensationen udnyttes.

Klage skal indsendes skriftligt til **Fredningsnævnet for Sønderjyllands Amt, Dommerkontoret, Kongevej 41, 6400 Sønderborg**, der videresender klagen til Naturklagenævnet sammen med sagens dokumenter.

For klage skal betales et gebyr på 500 kr. til Naturklagenævnet. Når Naturklagenævnet har modtaget sagen fra Fredningsnævnet, vil Naturklagenævnet opkræve gebyret hos klageren, og såfremt en fastsat betalingsfrist ikke overholdes, vil klagen blive afvist. Gebyret tilbagebetales, hvis klageren får helt eller delvist medhold.

SCANNET

Den 29. juni 2004 kl. 14.00 afholdt **Fredningsnævnet for Sønderjyllands Amt** møde på ejendommen Stranderød 22 med formanden, dommer Claus Kejser, det amtsrådsvalgte medlem Thomas Lauritzen, Christiansfeld, og det kommunalvalgte medlem Hans Jørn Bollmann.

Der foretoges:

J.nr. 21/2004

Ansøgning fra Lis og Torben Smedegård, Stranderød 22, Gråsten, om tilladelse til opførelse af en mellembygning mellem eksisterende huse og udskiftning af tagbelægning på matr.nr. 19 m.fl. Bækken, Rinkenæs, Gråsten kommune

- § 50 -

For Sønderjyllands Amt mødte Sonja Lorenzen.

For Gråsten kommune mødte kommuneingeniør Svend Dall.

For Danmarks Naturfredningsforenings lokalkomite mødte Rune Søndergaard.

For Friluftsrådet mødte Mogens Thomsen.

Ansøgerne var til stede.

Ejerne redegjorde for ansøgningen under henvisning til det indsendte materiale og oplyste bl.a., at der pålægges nyt stråtag på den eksisterende bygning, ligesom taget på atelierbygningen ønskes udskiftet med sort, mat tagbeklædning bestående af stålplader med teglprofil. Der ønskes isat 1 kvist - og ikke 2 - som anført i ansøgningen på bagsiden af det stråttækkede hus. Kvistene mod vandsiden bevares. På atelierbygningen ønskes isat 1 kvist mod syd. Mellembygningen ønskes opført som en glasgang mellem de to eksisterende bygninger

Formanden redegjorde kort for fredningsbestemmelserne herunder navnlig, at der ikke må opføres ny bebyggelse, og at der ikke må foretages ombygning af eksisterende bygninger, hvis der derved sker ændring af bygningens ydre fremtræden. Fredningen har til formål at bevare de landskabelige værdier, der knytter sig til området.

Sonja Lorenzen bemærkede, at Amtet kan anbefale ansøgningen, idet den ikke strider mod fredningens formål. Der skal efterfølgende gives dispensation fra strandbeskyttelseslinien, såfremt Fredningsnævnet meddeler dispensation. Amtet vil være indstillet på at meddele dispensation.

Svend Dall kunne henholde sig til Amtets indstilling.

Skov- og Naturstyrelsen

J.nr. SN 2001 - 1211/8-000)

Akt. nr. 58

BL

Repræsentanterne fra Friluftsrådet og Danmarks Naturfredningsforeningen havde ingen bemærkninger.

FREDNINGSNÆVNETS AFGØRELSE:

Ejendommens bygninger er stort set ikke synlige fra Gendarmstien. Mod vest ligger huset ud mod en sti, der må antages at være mindre befærdet. Ud mod denne sti er en ret tæt bevoksning. I øvrigt er bygningerne kun synlige fra offentlig vej på længere afstand. De ansøgte bygningsændringer er af beskedent omfang. På den baggrund kan det ansøgte i overensstemmelse med de indsendte tegninger og beskrivelser samt det på mødet oplyste ikke antages at være i strid med fredningens formål, hvorfor nævnet meddeler dispensation hertil, jf. naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1.

I medfør af naturbeskyttelseslovens § 66 bortfalder tilladelsen, såfremt den ikke er udnyttet inden 3 år fra dato.

Claus Kejser

Afgørelsen kan inden 4 uger fra dens modtagelse indklages for Naturklagenævnet af ansøgeren og forskellige myndigheder.

Først når det efter klagefristens udløb er konstateret, at afgørelsen ikke er indbragt for Naturklagenævnet, kan dispensationen udnyttes.

Klage skal indsendes skriftligt til **Fredningsnævnet for Sønderjyllands Amt, Dommerkontoret, Kongevej 41, 6400 Sønderborg**, der videresender klagen til Naturklagenævnet sammen med sagens dokumenter.

For klage skal betales et gebyr på 500 kr. til Naturklagenævnet. Når Naturklagenævnet har modtaget sagen fra Fredningsnævnet, vil Naturklagenævnet opkræve gebyret hos klageren, og såfremt en fastsat betalingsfrist ikke overholdes, vil klagen blive afvist. Gebyret tilbagebetales, hvis klageren får helt eller delvist medhold.

Fredningsnævnet for Syddjylland, Sydlig del

By- og Landskabsstyrelsen
Haraldsgade 53
2100 Kbh. Ø

Modtaget i
By- og Landskabsstyrelsen

30 SEP. 2008

Dokken 1
6700 Esbjerg
Åbent 08.30-15.00
Tlf. 79 13 66 77
Fax 75 13 05 05
Email: esbjerg@domstol.dk
www.domstol.dk/esbjerg
SE-nr. 50 03 28 17

30. september

Fredningssag 14/08

Vedlagt følger afgørelse i fredningssag nr. 14/08 - Ansøgning fra Joan og Jakob Rousing om dispensation til at ændre facaden på ejendommen Fjordvej 22 B, Rinkenæs, og at opføre en carport.

Med venlig hilsen

Hanne Madsen
sekretær

**Fredningsnævnet for Sydjylland, Sydlig del
Dokken 1, 6700 Esbjerg**

Tlf.: 79 13 66 77

J. nr. 14/2008: Ansøgning fra Joan og Jakob Rousing om dispensation til at ændre facaden på ejendommen Fjordvej 22 B, Rinkenæs, og at opføre en carport.

Fredningsnævnet har modtaget en ansøgning fra Joan og Jakob Rousing om dispensation fra Overfredningsnævnets kendelse af 18. februar 1980 om fredning af et område omkring Bækken ved Flensborg fjord til at montere en kvist i tagkonstruktionen på huset Fjordvej 22 B, Rinkenæs, og at opføre en carport på ejendommen. Det fremgår af fredningsbestemmelserne blandt andet, at det fredede område skal bevares i dets nuværende tilstand, at der ikke må foretages terrænændringer i det fredede område, at der ikke må opføres ny bebyggelse, herunder skure, boder og lignende indretninger på det fredede område, og at eksisterende bygninger ikke må ombygges, hvis der herved sker ændring af bygningens ydre fremtræden; der kan dog med Fredningsnævnets tilladelse foretages ombygning og tilbygning til eksisterende og lovligt opførte bygninger. Fredningsnævnet skal derfor tage stilling til, om der kan meddeles ansøgerne dispensation til projektets gennemførelse.

Fredningsnævnet har afholdt møde i sagen fredag den 29. august 2008, hvor fredningsnævnet tillige har foretaget besigtigelse af ejendommen.

Fredningsnævnet har besluttet at meddele ansøgeren dispensation til ombygningen af huset og til at opføre en carport på de vilkår, der er anført i afsnittet "Fredningsnævnets afgørelse"

Sagens baggrund

Den 18. februar 1980 afsagde Overfredningsnævnet kendelse om fredning af et område omkring Bækken ved Flensborg fjord. Overfredningsnævnet fastsatte blandt andet følgende fredningsbestemmelser for området:

” ...

§ 1. Bevaring.

Det fredede område skal bevares i dets nuværende tilstand.

§ 2. Arealernes drift og pleje m.v.

a. Det følger af § 1, at arealerne må anvendes som hidtil

§ 3. Terrænændringer.

Det følger af § 1, at ændringer i terrænet eller terrænformerne ... ikke er tilladt.

...

§ 5. Bebyggelse m.v.

a) Det følger af § 1, at der inden for det fredede område ikke må opføres ny bebyggelse (herunder skure, boder og andre lignende indretninger samt tilbygning til eksisterende bebyggelse). Der må heller ikke foretages ombygning af eksisterende bygninger, hvis der derved sker ændring af bygningens ydre fremtræden.

....

c) Fredningen er heller ikke til hinder for, at der anbringes mindre drivhuse, havehuse og lignende bebyggelser inden for eksisterende haver. Endvidere kan fredningsnævnet tillade, at der – uanset bestemmelserne under pkt. a – foretages tilbygning til eller ombygning af eksisterende lovligt opførte bygninger.

...

e) Det følger af § 1, at der inden for det fredede område heller ikke må etableres andre faste konstruktioner og anlæg end bygninger...”

Ved mail af 23. april 2008 forelagde Sønderborg Kommune Fredningsnævnet en ansøgning fra Joan og Jakob Rousing om dispensation til at foretage en ombygning af huset på ejendommen Fjordvej 22 b, Rinkenæs, herunder med en 32 m² stor tilbygning i to etager med et grundareal på 16 m² samt at opføre en ny dobbelt carport.

Det fremgår af det materiale, som Sønderborg Kommune har sendt til Fredningsnævnet, blandt andet, at den eksisterende bebyggelse har et areal på 132 m², at den eksisterende beboelse er 220 m² og at carporten er 48 m² stor. Det fremgår af det oprindelige materiale, der er blevet forelagt Fredningsnævnet, at bygningen på ejendommen hidtil er blevet anvendt til garage og værksted, og at den fremover skal anvendes til beboelse.

Fredningsnævnet anmodede derfor i brev af 9. maj 2008 Sønderborg Kommune om supplerende oplysninger om sagen.

Da Fredningsnævnet ikke modtog oplysningerne trods fornyet henvendelse ved brev af 18. juli 2008, har Fredningsnævnet besluttet at foretage besigtigelse.

I en mail af 19. august 2008 til Fredningsnævnet har Joan og Jakob Rousing oplyst, at projektet er blevet ændret, således at der ikke skal opføres en tilbygning, men at der i stedet ønskes opført en

kvist (frontspir) i bygningens tagkonstruktion. Det fremgår i øvrigt af mailen, at der fortsat skal opføres en carport på 48 m²

Det fremgår af tegninger, der er forelagt Fredningsnævnet, at carporten måler (l x b x h) 7,80 m x 6,00 m x 3,80 m, at fundamentet består af fliser på afrettet stabilgrus, at stolper og træ til konstruktionen er trykimprægneret træ, at taget lægges i betontagsten, der kan leveres i farverne rød, teglrød, brun eller sort, og at carportens bageste del er et 2,10 m x 5,15 m stort lukket redskabsrum.

Fredningsnævnets behandling af sagen:

Fredningsnævnet har behandlet sagen på nævnets møde fredag den 29. august 2008, hvor Fredningsnævnet tillige har foretaget besigtigelse.

I besigtigelsen deltog ansøgeren Jakob Rousing, ansøgerens forældre Niels og Ragnhild Rousing, for Miljøcenter Ribe, naturgeograf Jørgen Clausen, for Sønderborg kommune, sagsbehandler Mette Zippora, Naturgruppen, for Danmarks Naturfredningsforenings lokalkomite Knud Søndergård, Rinkenæs, og for Friluftsrådet Mogens Thomsen, Aabenraa.

Fredningsnævnets formand oplyste under besigtigelsen, at nævnet har modtaget en ansøgning fra Joan og Jakob Rousing om dispensation fra Overfredningsnævnets kendelse af 18. februar 1980 om fredning af et område omkring Bækken ved Flensborg fjord til at ændre facaden på huset Fjordvej 22 B, Rinkenæs, og at opføre en carport på ejendommen. Det fremgår af fredningsbestemmelserne blandt andet, at det fredede område skal bevares i dets nuværende tilstand, at der ikke må foretages terræændringer i det fredede område, at der ikke må opføres ny bebyggelse, herunder skure, boder og lignende indretninger på det fredede område, og at eksisterende bygninger ikke må ombygges, hvis der herved sker ændring af bygningens ydre fremtræden. Fredningsnævnet skal derfor tage stilling til, om der kan meddeles ansøgerne dispensation til projektets gennemførelse.

Jakob Rousing forelagde projektet og oplyste blandt andet, at han ejer ejendommen matr. nr. 15 b Bækken, Rinkenæs. Hans kone og han vil gerne renovere huset for at skabe bedre rammer for familien. I forbindelse med renoveringen af huset vil han opføre en carport sydøst for huset. Huset er opført ind mod skrænten nord for huset. Der kan derfor ikke ske ændringer i husets nordfacade. Han vil forny de 3 øvrige facader og skabe et mere harmonisk hus. I forbindelse med facaderenoveringen skal der opføres en 8 meter bred kvist midt på husets sydfacade. I sydfacaden skal der være 5 glaspartier; 4 af glaspartierne er dobbelte fløjdøre, medens det 5. glasparti er indgangen til husets entre. Huset er opført i beton og uden hulmur; det kan som følge heraf ikke isoleres på traditionel vis. Han vil derfor montere mineraluldsmåtter på facaderne; mineraluldsmåtterne skal derefter pudses og kalkes hvide. Taget skal udskiftes med et sort engoberet tegltag, der skal være mat. Der skal monteres smalle Velux-vinduer i tagfladerne. Alle vinduer og døre skal være hvide. Carporten, der skal være 6,00 x 7,80 meter stor, skal opføres sydøst for huset, hvor der tidligere har været et cirka 40 m² stort brændeskur. I den bageste del af carporten skal der være et redskabsskur. Carporten skal opføres i træ, og taget skal udføres i de samme teglsten, der skal anvendes til tagbelægningen på huset. Det samlede byggeri dækker cirka 48 m².

Under besigtigelsen oplyste sagsbehandler Mette Zippora, at Sønderborg kommune har vurderet ansøgningen. Det er kommunens opfattelse, at det ombyggede hus vil falde naturligt ind i landskabet. Der har tidligere været et skur sydøst for huset. Da kommunen vurderer, at det ikke vil

stride mod formålet med fredningen at renovere huset og at opføre carporten på det foreslåede sted, anbefaler Sønderborg Kommune, at der meddeles ansøgerne dispensation til byggeriets gennemførelse.

Repræsentanterne fra Danmarks Naturfredningsforening og Friluftsrådet oplyste under besigtigelsen, at de ikke har bemærkninger til projektet.

Fredningsnævnets afgørelse:

Fredningsnævnet kan meddele dispensation i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, fra en fredningsbestemmelse, såfremt det ansøgte ikke strider mod formålet med fredningen.

Det er formålet med fredningen af arealerne omkring Bækken ved Flensborg fjord at bevare det stærkt kuperede kystområdes landskabelige værdier og de geologiske og botaniske interesser, der knytter sig især til erosionskløften ved Munkemølleslugten.

Fredningsnævnet lægger til grund, at der tidligere har været et cirka 40 m² stort brændeskur på grunden mellem huset og mølledammen.

Det er fredningsnævnets vurdering på baggrund af besigtigelsen af Jakob Rousings hus, at en renovering af facaderne på huset i overensstemmelse med det endelige forslag vil skabe et mere harmonisk hus, tilpasset landskabet i Munkemølleslugten. Det er derfor Fredningsnævnets vurdering, at det ikke strider mod formålet med fredningen af arealerne omkring Bækken at meddele Jakob Rousing dispensation i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, til at renovere husets facader og at opføre en carport på det foreslåede sted på vilkår,

at husets facader udformes som vist på vedhæftede skitse,

at husets facader kalkes eller males hvide,

at husets vinduer og døre males hvide eller holdes i hvide farver,

at taget på huset og carporten udføres i matte, sorte engoberede teglsten,

at carporten opføres i overensstemmelse med vedhæftede skitse,

at byggeaffald m.v. fjernes fra det fredede område senest ved byggeriets ibrugtagning,

og

at der sker fuldstændig retablering af de fredede arealer omkring huset efter arbejdets afslutning,

Klagevejledning:

Denne afgørelse kan senest 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt de pågældende, indbringes for Naturklagenævnet, Frederiksborggade 15, 1360 København K, af Jakob Rousing, Niels og Ragnhild Rousing, Miljøcenter Ribe, Sønderborg kommune, Danmarks Naturfredningsforening, Danmarks

Naturfredningsforenings Lokalkomite, Friluftsrådet, Dansk Ornitologisk Forening, lokale foreninger og andre, som har væsentlig interesse i afgørelsen.

Klage indsendes til fredningsnævnet, der videresender sagen til Naturklagenævnet.

Det er en betingelse for Naturklagenævnets behandling af klagen, at der indbetales et gebyr på 500 kr. til Naturklagenævnet. Nævnet vil sende en opkrævning på gebyret til klageren, når nævnet har modtaget klagen fra fredningsnævnet. Naturklagenævnet vil ikke påbegynde behandlingen af klagen, før gebyret er modtaget.

Vejledning om gebyrordningen kan findes på Naturklagenævnets hjemmeside www.nkn.dk.

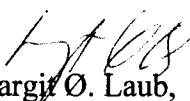
Byggeriet må ikke påbegyndes, før klagefristen er udløbet.

Såfremt en klage indgives, må nævnets dispensation ikke udnyttes, før sagen er færdigbehandlet og stadfæstet af Naturklagenævnet.

Denne dispensation bortfalder, såfremt den ikke er udnyttet inden 3 år.

Såfremt projektets gennemførelse kræver tilladelse eller dispensation efter anden lovgivning, skal ansøgerne rette henvendelse til den myndighed, der administrerer tilladelser eller dispensationer i henhold til denne lovgivning.

Fredningsnævnet for Sydjylland, sydlig del,
Esbjerg, den 29. september 2008.

Margit Ø. Laub,
formand

Denne afgørelse med bilag er sendt til:

Jakob Rousing, Fjordvej 22 B, 6300 Gråsten.

Niels og Ragnhild Rousing, Fjordvej 22 A, 6300 Gråsten.

Miljøcenter Ribe, Sorsigvej 35, 6760 Ribe.

By - og Landskabsstyrelsen, Haraldsgade 53, 2100 København.

Sønderborg kommune, Teknik & Miljø, Rådhusvej 10, 6400 Sønderborg.

Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø.

Danmarks Naturfredningsforenings Lokalkomite v/ Andreas Andersen, Midtkobbel 73, 6400 Sønderborg.

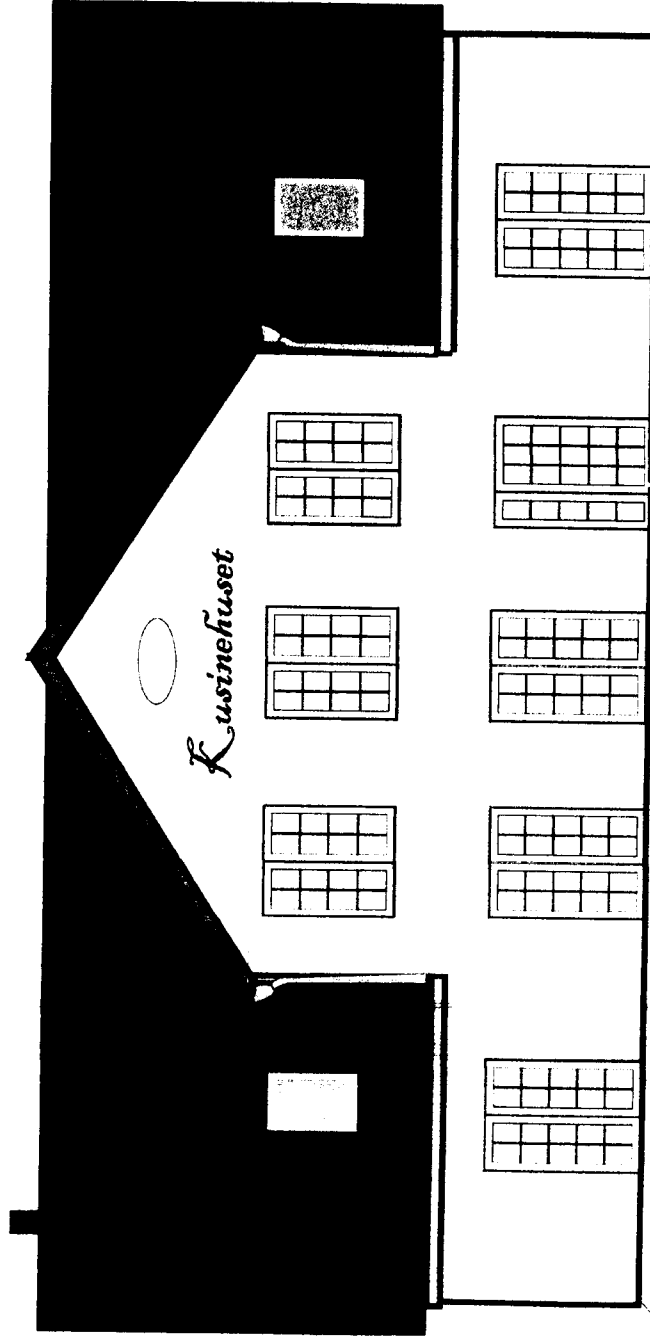
Friluftsrådet, Scaniagade 13, 2450 København SV.

Friluftsrådet c/o amtsformand Mogens E. Thomsen, Varnæsvej 127, Hostrupskov, 6200 Aabenraa.

Dansk Ornitologisk Forening v/ Gert Fahlberg, Sottrupskov 10, 6400 Sønderborg.

Ny facade mod syd

Rousing
Fjordvej 22 b
6300 Gråsten
Tlf.: 74 65 22 90
E-mail: post@rousingers.dk

7,80 m

Dobbelt carport
46,8 m²

3,80 m

6,00 m

Fundament: Fliser på afrettet stabilgruslag
Regnvand opsamlles i tønder til havevanding

Jakob Rouings
Fjordvej 22 b
6300 Gråsten
tlf.: 74 65 22 90 / 28 69 78 35
Mail. post@rouingers.dk

15 DEC. 2009

Fredningsnævnet for Syddjylland Sydlig del

By - og Landskabsstyrelsen
Haraldsgade 53
2100 København.

Dokken 1
6700 Esbjerg
Åbent 08.30-15.00
Tlf. 79 13 66 77
Fax 75 13 69 69
Email.esbjerg@domstol.dk
www.domstol.dk/esbjerg
SE-nr. 50 03 28 17

14. december 2009
Fredningssag 27-2009

J. nr.: 27/2009: Ansøgning fra Kristian og Gisela Rode, Fjordvej 170, Gråsten, om dispensation til at opsætte en rundbuehal på ejendommen matr. nr. 105 Bækken.

Sønderborg Kommune, Naturgruppen, har ved brev af 7. juli 2009 forelagt Fredningsnævnet en ansøgning fra Kristian og Gisela Rode om dispensation til midlertidigt at opsætte en rundbuehal på ejendommen Fjordvejen 170, Bækken, 6300 Gråsten, til brug under restaurering af et skib. Det fremgår af ansøgningen, at rundbuehallen måler 9 x 5 meter, og at den er flytbar.

Ansøgningen vedrører ejendommen matr. nr. 105 Bækken, Rinkenæs, der er fredet ved Overfredningsnævnets kendelse, afsagt den 18. februar 1980 om fredning af et område omkring Bækken ved Flensborg Fjord.

Det fremgår blandt andet af fredningsbestemmelsernes § 2, at der ikke må foretages terrænændringer i det fredede område, og af fredningsbestemmelsernes § 5, at der ikke må opføres ny bebyggelse eller ske tilbygning til eksisterende bebyggelse i det fredede område, samt at der ikke må foretages ombygning af eksisterende bygninger, hvis der sker ændring af bygningens ydre fremtræden.

Fredningsnævnet skal derfor meddele dispensation fra fredningsbestemmelserne i Overfredningsnævnets kendelse, såfremt projektet skal gennemføres.

Fredningsnævnet har besluttet at behandle sagen på skriftligt grundlag.

Fredningsnævnet har efter høring besluttet at meddele Kristian og Gisela Rode dispensation til midlertidigt at opsætte rundbuehallen på de vilkår, der fremgår under afsnittet "Fredningsnævnets afgørelse".

Sagens baggrund:

Den 18. februar 1980 afsagde Overfredningsnævnets kendelse om fredning af området omkring Bækken ved Flensborg Fjord beliggende i Bov og Gråsten kommuner.

Det fremgår af Overfredningsnævnets kendelse, at

”Fredningens formål er i første række at bevare det kuperede kystområdets landskabelige værdier, men fredningen har tillige baggrund i de geologiske og botaniske interesser, der knytter sig til især erosionskløften kaldet Munkemølleslugt”

Overfredningsnævnet fastsatte herefter følgende bestemmelser for det fredede område:

”...

§ 1. Bevaring.

Det fredede område skal bevares i dets nuværende tilstand.

...

§ 3. Terrænændringer

Det følger af § 1, at ændringer i terrænet eller terrænformerne, herunder udnyttelse af forekomster i jorden samt opfyldning og planering ikke er tilladt.

...

§ 5. Bebyggelse m.v.

a) Det følger af § 1, at der inden for det fredede område ikke må opføres ny bebyggelse (herunder skure, boder og andre lignende indretninger samt tilbygning til eksisterende bebyggelse). Der må heller ikke foretages ombygning af eksisterende bygninger, hvis der derved sker ændring af bygningens ydre fremtræden.

...

c) Fredningen er heller ikke til hinder for, at der anbringes mindre drivhuse, havehuse og lignende bebyggelser inden for eksisterende haver. Endvidere kan fredningsnævnet tillade, at der – uanset bestemmelserne under pkt. a – foretages tilbygning til eller ombygning af eksisterende og lovligt opførte bygninger.

...

e) Det følger af § 1, at der inden for det fredede område heller ikke må etableres andre faste konstruktioner og anlæg end bygninger

...”

I forsommeren 2009 ansøgte Kristian og Gisela Rode Sønderborg Kommune om dispensation til midlertidigt at opsætte en rundbuehal på deres ejendom Fjordvejen 170, Bækken, til brug under restaurering af et skib. Det fremgår af ansøgningen, at rundbuehallen måler 9 x 5 meter, og at den er flytbar.

Det fremgår af et rids over grunden, at rundbuehallen skal anbringes på grunden, således at dens gavl vender ud mod vejen, og at den skal opføres parallelt med ejendommens vestlige skel og i en afstand af 2,5 meter fra skellet.

Sønderborg Kommune videresendte med brev af 7. juli 2009 ansøgningen til Fredningsnævnet.

Fredningsnævnets behandling af sagen.

Fredningsnævnet har i høringsbrev af 25. august 2009 anmodet Miljøcenter Ribe, By - og Landskabsstyrelsen, Sønderborg Kommune, Naturgruppen, Sønderborg kommune, Teknik & Miljø, Danmarks Naturfredningsforening, Friluftsrådet og Dansk Ornitologisk Forening om bemærkninger til ansøgningen med høringsfrist den 22. september 2009.

Der er ikke ved høringsfristens udløb rejst indsigelser mod projektet, men Danmarks Naturfredningsforening har i en mail af 9. september 2009 anført, at foreningen ønsker en præcis beskrivelse af den påtænkte placering af hallen, fordi det fremgår af den officielle henvendelse fra Sønderborg Kommune, at hallen skal opføres på Fjordvejen 170 og på en tegning, der er vedlagt ansøgningen, på Fjordvejen 5.

I en mail af 18. september 2009 til Fredningsnævnet har Danmarks Naturfredningsforening anført yderligere:

Vi har ingen indvendinger mod projektet under visse betingelser:

- 1) Rundbuehallen anbringes i umiddelbar nærhed (få meter) af bebyggelsen på matr 105.
 - 2) Højden af Rundbuehallen må ikke overstige højden af bebyggelsen på matr 105.
 - 3) Dispensationen skal være tidsbegrænset til f. eks eet år.
- ..."

Der er ikke i øvrigt fremkommet bemærkninger til ansøgningen.

Fredningsnævnets afgørelse.

Fredningsnævnet kan meddele dispensation fra en fredningsbestemmelse, såfremt det ansøgte ikke strider mod formålet med fredningen.

Det bemærkes, at ansøgerne ejer ejendommen Fjordvejen 170, Gråsten. Fredningsnævnet lægger derfor til grund, at ansøgningen om dispensation til den midlertidige opsætning af rundbuehallen vedrører denne ejendom.

Det lægges til grund, at hallen måler udvendigt 9 x 5 meter, at den skal opføres på grundens bageste del med gavlen mod vejen, og at der alene er tale om en midlertidig anbringelse, der ophører, når båden er restaureret.

På denne baggrund finder Fredningsnævnet, at det ikke strider mod formålet med fredningen af arealerne omkring Bækken midlertidigt at opstille rundbuehallen. Fredningsnævnet meddeler derfor i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, Kristian og Gisela Rode dispensation fra fredningsbestemmelsernes § 5, litra c) til – indtil udgangen af december 2011 - at opstille rundbuehallen på ejendommen matr. nr. 105 Bækken, Rinkenæs, beliggende Fjordvejen 170, Gråsten, på vilkår,

at hallens udvendige sider males i en afdæmpet grøn farve,

at hallens højde ikke må overstige højden på hovedbygningen på ejendommen matr. nr. 105 Bækken, Rinkenæs,

at der efter Sønderborg Kommunes anvisning anbringes en afskærmning bestående af for eksempel stedsegrønne buske eller træer mellem hallen og Fjordvejen,

at der ikke foretages terrænændringer omkring hallen,

og

at hallen skal være fjernet inden den 31. december 2011.

Det tilkendegives, at Fredningsnævnet ikke er indstillet på at forlænge tilladelsen til den midlertidige opstilling af hallen, selvom restaureringen af båden ikke er afsluttet inden den 31. december 2011.

Klagevejledning:

Denne afgørelse kan senest 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt de pågældende, indbringes for Naturklagenævnet, Rentemestervej 8, 2400 København NV, af ansøgerne, Sønderborg kommune, Skov – og Naturstyrelsen, Danmarks Naturfredningsforening, Danmarks Naturfredningsforenings lokalkomite, Friluftsrådet, Dansk Ornitologisk Forening samt andre, som har en væsentlig interesse i afgørelsen.

Klage indsendes til Fredningsnævnet, der videresender sagen til Naturklagenævnet.

Det er en betingelse for Naturklagenævnets behandling af klagen, at der indbetales et gebyr på 500 kr. til Naturklagenævnet. Nævnet vil sende en opkrævning på gebyret til klageren, når nævnet har modtaget klagen fra fredningsnævnet. Naturklagenævnet vil ikke påbegynde behandlingen af klagen, før gebyret er modtaget. Vejledning om gebyrordningen kan findes på Naturklagenævnets hjemmeside www.nkn.dk.

Såfremt en klage indgives, må nævnets dispensation ikke udnyttes, før sagen er færdigbehandlet og stadfæstet af Naturklagenævnet.

Såfremt projektets gennemførelse kræver tilladelse eller dispensation efter anden lovgivning, skal ansøgerne rette henvendelse til den myndighed, der administrerer tilladelser eller dispensationer i henhold til denne lovgivning.

Fredningsnævnet for Syddjylland, Sydlig del,
Esbjerg, den 14. december 2009.

Margit Ø. Laub

Denne afgørelse er sendt til:

Kristian og Gisela Rode, , Fjordvej 170, 6300 Gråsten.

Miljøcenter Ribe, Sorsigvej 35, 6760 Ribe.

By - og Landskabsstyrelsen, Haraldsgade 53, 2100 København.

Sønderborg Kommune, Naturgruppen, Rådhusstorvet 10, 6400 Sønderborg.

Sønderborg kommune, Teknik & Miljø, Rådhusstorvet 10, 6400 Sønderborg.

Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø.

Danmarks Naturfredningsforenings Lokalkomite v/ Andreas Andersen, Midtkobbel 73, 6400 Sønderborg.

Friluftsrådet, Scaniagade 13, 2450 København SV.

Friluftsrådet c/o amtsformand Mogens E. Thomsen, Varnæsvej 127, Hostrupskov, 6200 Aabenraa.

Dansk Ornitologisk Forening v/ Gert Fahlberg, Sottrupskov 10, 6400 Sønderborg.

**Fredningsnævnet for Syddjylland
Sydlig del**

By - og Landskabsstyrelsen
Haraldsgade 53
2100 København.

Modtaget i
By- og Landskabsstyrelsen

28 APR. 2010

Dokken 1
6700 Esbjerg
Åbent 08.30-15.00
Tlf. 79 13 66 77
Fax 75 13 69 69
Email.esbjerg@domstol.dk
www.domstol.dk/esbjerg
SE-nr. 50 03 28 17

27. april 2010
Fredningssag 42-2009

Vedr.: Fredningsnævnets j. nr.: 42/2009: Ansøgning om tilladelse til at montere en klimaskærm på en eksisterende bygning på ejendommen matr. nr. 15 a Bækken by, Rinkenæs, beliggende Fjordvej 113, Gråsten.

Sønderborg Kommune har den 9. november 2009 forelagt Fredningsnævnet en ansøgning fra Niels Rousing, Fjordvej 113, Gråsten, om dispensation til at montere en klimaskærm på en eksisterende bygning, der er opført på ejendommen matr. nr. 15 a Bækken by, Rinkenæs.

Det fremgår af Niels Rousings ansøgning til Sønderborg Kommune, at bygningen er en blandet beboelses- og erhvervsbygning, at klimaskærmen skal monteres på bygningens sydvestvendte ydervæg, og at skærmen skal bestå af matsorte Trapez-stålplader.

Ejendommen er omfattet af Overfredningsnævnets kendelse af 18. februar 1980 om fredning af et område omkring Bækken ved Flensborg Fjord.

Det fremgår af fredningsbestemmelsernes § 5, litra a, at der ikke må opføres ny bebyggelse eller ske tilbygning til eksisterende bebyggelse i det fredede område, samt at der ikke må foretages ombygning af eksisterende bygninger, hvis der herved sker ændring af bygningens ydre fremtræden.

Det fremgår af fredningsbestemmelsernes § 5, litra c, at fredningsnævnet kan tillade, at "der – uanset bestemmelserne under pkt. a – foretages tilbygning til eller ombygning af eksisterende og lovligt opførte bygninger".

Fredningsnævnet skal derfor meddele dispensation fra fredningsbestemmelserne i Overfredningsnævnets kendelse, såfremt projektet skal gennemføres.

Fredningsnævnet har behandlet sagen på skriftligt grundlag.

Fredningsnævnet har besluttet at meddele Niels Rousing dispensation til at montere klimaskærmen på bygningen, jf. afsnittet "Fredningsnævnets afgørelse".

Sagens baggrund:

Området omkring Bækken ved Flensborg Fjord blev fredet ved Overfredningsnævnets kendelse, afsagt den 18. februar 1980.

Overfredningsnævnet fastsatte blandt andet følgende fredningsbestemmelser for de fredede arealer, der blandt andet omfatter Niels Rousings ejendom matr. nr. 15 a Bækken:

”...

§ 1. Bevaring.

Det fredede område skal bevares i dets nuværende tilstand.

§ 2. Arealernes drift og pleje.

...

f) Forurening af naturen ved henlæggelse eller anbringelse af affald eller lignende må ikke finde sted.

...

§ 5. Bebyggelse m.v.

- a) Det følger af § 1, at der inden for det fredede område ikke må opføres ny bebyggelse (herunder skure, boder og andre lignende indretninger samt tilbygning til eksisterende bebyggelse). Der må heller ikke foretages ombygning af eksisterende bygninger, hvis der herved sker ændring af bygningens ydre fremtræden.
- b) Fredningen er dog ikke til hinder for, at der på en landbrugsejendom efter tilladelse fra fredningsnævnet opføres ny bebyggelse, herunder ved tilbygning, eller foretages ombygning af eksisterende bebyggelse.

Fredningsnævnes tilladelse kræves dog ikke, når følgende 4 betingelser alle er opfyldt:

...

- 4) at bebyggelsen fremtræder i jordfarverne (okker, terra, de sienna, umbra, engelsk rødt, dodenkob) eller disses blandinger med hvidt og/eller sort eller blandinger af disse.

...

- c) Fredningen er ikke til hinder for, at der anbringes mindre drivhuse, havehuse og lignende bebyggelser inden for eksisterende haver. Endvidere kan fredningsnævnet tillade, at der – uanset bestemmelserne under pkt. a – foretages tilbygning til eller ombygning af eksisterende og lovligt opførte bygninger.

...

Ved brev af 31. juli 2009 ansøgte Niels Rousing Sønderborg Kommune om tilladelse til at montere en klimaskærm på den sydvestvendte ydervæg på en af bygningerne på sin ejendom. I brevet har Niels Rousing anført blandt andet:

"Vi agter at montere en ventilerende klimaskærm på den sydvestvendte ydervæg på Bygning 1 og 2 i BBR...

Bygningen er blandet beboelse og erhverv.

Vi regner med at kunne sikre den massive høje teglstensmur mod afkøling, slagregn og deraf følgende frostskeer. Klimaskærmen vil danne en "soldreven" varmeudtørrende ventilation af væggen, der står med "fødderne" i vand.

Skærmen skal bestå af matsort trapez vægstålplader, monteret på lodrette lægter ført op til trimpelhøjde, ca. 330 cm, til eksisterende gangbro. Klimaskærmens sorte farve ligger inden for Bækken fredningsbestemmelser for vores ejendom.

Vi betragter projektet som en langtidsholdbar og varmebesparende vedligeholdelse af muren..."

I et brev af 9. november 2009 fremsendte Sønderborg Kommune ansøgningen fra Niels Rousing om montering af klimaskærmen til Fredningsnævnet. Kommunen anfører i brevet, at kommunen vurderer, at der ikke "skulle være nogen hindring for opførelse af denne læskærm".

Fredningsnævnet anmodede herefter ved brev af 30. november 2009 Sønderborg Kommune om supplerende oplysninger om projektet.

Med brev af 9. december 2009 til Fredningsnævnet har Sønderborg Kommune fremsendt fotografier af ejendommen og har oplyst, at bygningen, der i BBR-registeret hedder bygning nr. 1 og 2 indeholder en boligdel og en lade under samme tag. Kommunen oplyser i brevet, at bygningen har bevaringsstatus 4, hvor den kulturhistoriske værdi har højest status, hvorimod det arkitektoniske udtryk er af mindre værdi.

Brevet var vedlagt et notat fra kommunens byggeafdeling.

Det fremgår af notatet blandt andet, at bygningen er et tidligere jernstøberi med bevaringsmæssig værdi 4.

Det hedder blandt andet i notatet:

"...

Hensigten at etablere en klimaskærm vil ikke ændre fugtproblemerne i murværket, da grundfugten stadig vil være eksisterende. En klimaskærm vil dække over problemet

med risiko for at omfanget ikke længere er synlig og kan udvikle større skader end hidtil.

...

Det formodes at bygningen oprindeligt har stået i blank mur...

Bygningen bør bevares i sit oprindelige ydervægsmateriale. En sort pladebeklædning vil virke skæmmende og ikke være i overensstemmelse med bygningens æstetiske og arkitektoniske udtryk..."

I et notat, der er dateret den 10. februar 2010, har Niels Rousing anført blandt andet, at

"...

"Hovedbygningen" er opført i 1873 og indeholder beboelse og erhverv...

Huset er opført i 2-stens teglstensmur med en kampestenssokkel i det våde område ved vandhjulet.

Alt bærende fyrretræstømmer indendørs har samme alder hvilket indebærer kraftige angreb af borebiller, råd og svamp i de sydvendte bjælkeender.

Bygningen står i våd mose på træplanker og væggene, især de indvendige skillevægge, har gennem tiden sat sig med op til 50-60 cm. i den beboede sydøstlige ende af bygningen.

Aktuelt problem: kraftig revnet klinkegulv i beboelsen.

Den 5 m høje og 30 m lange nordøstvendte mur hælder 15-20 cm udad mod nord.

Den 5.5 m høje sydvestvendte mur, også 30 m lang, står rimelig lodret.

Forklaring: Kort efter fabrikkens opstart i 1873 væltede den, den gang godt 7 m høje mur, ud i vandhjulskanalen. Muren blev genopført og monteret med store murankre og ankerklodser.

Muren her forvitrer kraftigt på. g.a. grundfugt, slagregn og frost.

Det nuværende tag fra 1985 (rødbrun aluminium) ligger klodset op på det gamle oprindelige tømmer med paptag.

Hele området, "hovedbygningen" ligger på, er gennemdrænet og "grøftet" i 1-2 m dybde. Drænene skal jævnligt gennemspules for afsat okker og sand samt grøfterne graves op.

3 dæmninger og sluser med stemmeværk skal overvåges og reguleres i forhold til nedbør..."

I bemærkninger til ansøgningen, dateret den 22. februar 2010, hedder det blandt andet:

”Med den beskrevne klimaskærm forestiller vi os at vi kan flytte den ”indre varme”, 20° i opholdsrum og 8° i sokkel, længere ud i teglstensmuren og dermed nedsætte risikoen for frostskafer. Vi opnår samtidig at begrænse afkølingseffekten af kolde vinde på regnvåde vægge.

Ydermere vil den i solskinsperioder samle varm luft, da temperaturen under mørke metalplader let stiger til 60-70°. Den opstigende varme luft ventilerer og vil have en affugtende effekt på muren.

Denne løsning vil for os være økonomisk overkommelig, da vi selv kan udføre arbejdet.

Projektet kan evt. betragtes som en overgangsløsning til ”bedre tider”.

...

Ovenstående foto er fra omkring 1938. Her var der lagt bliktag oven på det oprindelige paptag, og der var indrettet beboelse i den sydøstlige ende af bygningen. (nedenunder) Oprindeligt var der kun beboelse på 1. sal til virksomhedslederen. 5 af de store oprindelige fabriksvinduer (120x 150 cm.) på nord og syd facaden blev omkring 1950 ændret til standard staldvinduer (120 x 80 cm.)

At vi har en status som bevaringsværdig kategori 4, i kommuneatlas for Gråsten kommune, er vi først bekendt med i forbindelse med denne sag.

Kan man bruge begrundelsen ”bevaringsværdig” med alle de ændringer der er sket gennem tiden, og den nutidige ”tilstandsrapport taget i betragtning?

..”

I bilaget har Niels Rousing indsat to fotografier. Det ene foto viser ifølge teksten bygningens udseende omkring 1938, medens det andet foto viser bygningens udseende november 2009.’

Fredningsnævnets behandling af sagen

Fredningsnævnet har behandlet sagen på skriftligt grundlag.

Fredningsnævnet har ved høringsbrev af 16. februar 2010 anmodet Sønderborg kommune, Teknik - og Miljø, Sønderborg Kommune, Naturgruppen, Miljøcenter Ribe, By - og Landskabsstyrelsen, Danmarks Naturfredningsforening, Danmarks Naturfredningsforenings Lokalkomite, Friluftsrådet og Dansk Ornitologisk Forening om bemærkninger til ansøgningen med svarfrist den 16. marts 2010.

Der er ikke ved høringsfristens udløb rejst indsigelser mod ansøgningen.

Fredningsnævnets afgørelse

Fredningsnævnet kan i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, meddele dispensation fra en fredningsbestemmelse, såfremt det ansøgte ikke strider mod formålet med fredningen.

Fredningsnævnet har i forbindelse med en ansøgning fra Niels Rousing om ombygning af en anden bygning på ejendommen matr. nr. 15 a Bækken, Rinkenæs, haft lejlighed til at bese området og bygningsmassen på ejendommen.

Der drives i dag et bådebyggeri på ejendommen, hvorpå der er opført flere bygninger, udhuse og skure. Fredningsnævnet lægger til grund, at bygningerne m.v. på ejendommen er lovligt opførte. Bygningsmassen bærer præg af flere ændringer, som ikke umiddelbart harmonerer med bygningernes oprindelige udtryk og arkitektur. En del af ændringerne er beskrevet i det materiale, der er forelagt Fredningsnævnet.

Det ligger uden for Fredningsnævnets kompetence at tage stilling til, hvorvidt det er teknisk hensigtsmæssigt at montere den ansøgte klimaskærm på bygningen. Fredningsnævnet forholder sig alene til, hvorvidt det strider mod formålet med fredningen at montere klimaskærmen.

Ansøgerens ejendom er ikke en landbrugsejendom. Spørgsmålet om monteringen af klimaskærmen skal derfor afgøres efter fredningsbestemmelsernes § 5, litra a) og § 5, litra c). Fredningsbestemmelsernes § 5, litra c) er en undtagelsesbestemmelse til samme bestemmelses litra a) og hjemler med Fredningsnævnets tilladelse adgang til at foretage ombygning af eksisterende lovligt opførte bygninger. Bestemmelsen stiller ikke særlige krav, der skal være opfyldt, for at der kan meddeles tilladelse, bortset fra at der ikke må meddeles tilladelse til et projekt, der vil stride mod formålet med fredningen.

I betragtning af bygningsmassens tilstand, forsøget på at begrænse de skader, der allerede har ramt bygningen, og henset til, at der ved om- og tilbygninger på landbrugsejendomme i fredningsområdet må anvendes jordfarverne okker, terra, de sienna, umbra, engelsk rødt og dodenkob eller disse blandinger med hvidt og eller sort eller blandinger af disse, vurderer Fredningsnævnet, at det ikke strider mod formålet med fredningen eller fredningsbestemmelserne i øvrigt at montere en klimaskærm af matsorte trapezplader på den sydvestvendte ydervæg på Bygning 1 og 2. Fredningsnævnet meddeler derfor i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, den ansøgte dispensation på vilkår, at projektet gennemføres i overensstemmelse med de oplysninger, som Niels Rousing har forelagt Fredningsnævnet.

Klagevejledning:

Denne afgørelse kan senest 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt de pågældende, indbringes for Naturklagenævnet, Rentemestervej 8, 2400 København N, af Niels Rousing, Sønderborg Kommune, Skov- og Naturstyrelsen, Sønderjylland, Danmarks Naturfredningsforening, Danmarks Naturfredningsforenings lokalkomite, Friluftsrådet, Dansk Ornitologisk Forening samt andre, som har en væsentlig interesse i afgørelsen.

Klage indsendes til fredningsnævnet, der videresender sagen til Naturklagenævnet.

Det er en betingelse for Naturklagenævnets behandling af klagen, at der indbetales et gebyr på 500 kr. til Naturklagenævnet. Nævnet vil sende en opkrævning på gebyret til klageren, når nævnet har modtaget klagen fra fredningsnævnet. Naturklagenævnet vil ikke påbegynde behandlingen af klagen, før gebyret er modtaget.

Vejledning om gebyrordningen kan findes på Naturklagenævnets hjemmeside www.nkn.dk.

Såfremt hønsehusets og hønsegårdens forbliven på stedet kræver tilladelse eller dispensation efter anden lovgivning, skal ansøgeren rette henvendelse til den myndighed, der administrerer tilladelser eller dispensationer i henhold til denne lovgivning.

Fredningsnævnet for Sydjylland, Sydlig del,
Esbjerg, den 27. april 2010

Margit Ø. Laub
formand

Denne afgørelse er sendt til:

Niels Rousing, Fjordvejen 113, Bækken, 6300 Gråsten.

Miljøcenter Ribe, Sorsigvej 35, 6760 Ribe.

By - og Landskabsstyrelsen, Haraldsgade 53, 2100 København.

Sønderborg Kommune, Naturgruppen, Rådhusstorvet 10, 6400 Sønderborg.

Sønderborg kommune, Teknik & Miljø, Rådhusstorvet 10, 6400 Sønderborg.

Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø.

Danmarks Naturfredningsforenings Lokalkomite v/ Andreas Andersen, Midtkobbel 73, 6400 Sønderborg.

Friluftsrådet, Scaniagade 13, 2450 København SV.

Friluftsrådet c/o amtsformand Mogens E. Thomsen, Varnæsvej 127, Hostrupskov, 6200 Aabenraa.

Dansk Ornitologisk Forening v/ Gert Fahlberg, Sottrupskov 10, 6400 Sønderborg.

Fredningsnævnet for Sydjylland Sydlig del

Dokken 1
6700 Esbjerg
Åbent 08.30-15.00
Tlf.: 79 13 66 77
Fax 75 13 69 69
E-mail:
esbjerg@domstol.dk
www.domstol.dk/esbjerg
SE-nr. 50 03 28 17

10. oktober 2012
Fredningssag 41/2012

Vedr.: Fredningsnævnets j. nr.: 41/2012: Ansøgning om tilladelse til at etablere en ny tagrejsning og at montere solceller på en garage på ejendommen matr. nr. 34 Bækken, Rinkenæs, beliggende Fjordvej 172, Gråsten.

Sønderborg Kommune har ved brev af 20. juli 2012 forelagt Fredningsnævnet en ansøgning fra Per Rousing, Fjordvej 172, Gråsten, om dispensation til at etablere en ny tagrejsning på en garage på ejendommen matr. nr. 34 Bækken by, Rinkenæs, og at montere solceller på det nye garagetag.

Det fremgår af Per Rousings ansøgning til Sønderborg Kommune, at garagens tag skal ændres fra et fladt tag til et tag med en hældning på 15 grader, og at der skal monteres solceller på taget.

Ejendommen er omfattet af Overfredningsnævnets kendelse af 18. februar 1980 om fredning af et område omkring Bækken ved Flensborg Fjord.

Det fremgår af fredningsbestemmelsernes § 5, litra a, at der ikke må opføres ny bebyggelse eller ske tilbygning til eksisterende bebyggelse i det fredede område, samt at der ikke må foretages ombygning af eksisterende bygninger, hvis der herved sker ændring af bygningens ydre fremtræden.

Det fremgår af fredningsbestemmelsernes § 5, litra c, at fredningsnævnet kan tillade, at ”der – uanset bestemmelserne under pkt. a – foretages tilbygning til eller ombygning af eksisterende og lovligt opførte bygninger”.

Fredningsnævnet skal derfor meddele dispensation fra fredningsbestemmelserne i Overfredningsnævnets kendelse, hvis projektet skal gennemføres.

Fredningsnævnet har foretaget besigtigelse den 21. september 2012.

Fredningsnævnet har besluttet at meddele Niels Rousing dispensation i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, til projektets gennemførelse, jf. afsnittet ”Fredningsnævnets afgørelse”.

Sagens baggrund:

Området omkring Bækken ved Flensborg Fjord blev fredet ved Overfredningsnævnets kendelse, afsagt den 18. februar 1980.

Overfredningsnævnet fastsatte blandt andet følgende fredningsbestemmelser for de fredede arealer, der blandt andet omfatter Niels Rousings ejendom matr. nr. 15 a Bækken:

”...

§ 1. Bevaring.

Det fredede område skal bevares i dets nuværende tilstand.

§ 2. Arealernes drift og pleje.

...

f) Forurening af naturen ved henlæggelse eller anbringelse af affald eller lignende må ikke finde sted.

...

§ 5. Bebyggelse m.v.

- a) Det følger af § 1, at der inden for det fredede område ikke må opføres ny bebyggelse (herunder skure, boder og andre lignende indretninger samt tilbygning til eksisterende bebyggelse). Der må heller ikke foretages ombygning af eksisterende bygninger, hvis der derved sker ændring af bygningens ydre fremtræden.
- b) Fredningen er dog ikke til hinder for, at der på en landbrugsejendom efter tilladelse fra fredningsnævnet opføres ny bebyggelse, herunder ved tilbygning, eller foretages ombygning af eksisterende bebyggelse.

Fredningsnævnets tilladelse kræves dog ikke, når følgende 4 betingelser alle er opfyldt:

...

- 4) at bebyggelsen fremtræder i jordfarverne (okker, terra, de sienna, umbra, engelsk rødt, dodenkob) eller disses blandinger med hvidt og/eller sort eller blandinger af disse.

...

- c) Fredningen er heller ikke til hinder for, at der anbringes mindre drivhuse, havehuse og lignende bebyggelser inden for eksisterende haver. Endvidere kan fredningsnævnet tillade, at der – uanset bestemmelserne under pkt. a – foretages tilbygning til eller ombygning af eksisterende og lovligt opførte bygninger.

...”

I en udateret ansøgning til Sønderborg Kommune, modtaget i kommunens byggeafdeling den 9. juli 2012, har Per Rousing ansøgt om tilladelse til at ændre taget på en garage på ejendommen Fjordvejen 172, Gråsten, fra et fladt tag til et tag med en hældning 15 grader, samt at montere solceller på taget.

Det fremgår af tegninger vedlagt ansøgningen, at garagen måler 6,20 meter x 7,90 meter, at taget skal ændres til et tag med ensidigt fald mod syd, at det nye tag skal udføres som et tagpaptag med 2 lag pap, og at solcellerne skal anbringes på tagfladen.

Sønderborg Kommune har anført i brevet af 20. juli 2012 til Fredningsnævnet, at kommunen ikke har bemærkninger til ansøgningen.

Fredningsnævnets behandling af sagen

Fredningsnævnet har foretaget besigtigelse den 21. september 2012.

I besigtigelsen deltog Per Rousing, for Naturstyrelsen, Det åbne Land, Ribe, naturgeograf Jørgen Clausen, for Sønderborg Kommune, Naturgruppen arkitekt Ebbe Enø, for Planafdelingen, Sønderborg Kommune, Anne Mette Albæk, for Danmarks Naturfredningsforening Finn Lindhart og for Friluftsrådet Sonny Andersen.

Under besigtigelsen oplyste Fredningsnævnets formand, at Sønderborg Kommune ved brev af 20. juli 2012 har forelagt Fredningsnævnet en ansøgning fra Per Rousing, Fjordvej 172, Gråsten, om dispensation til at etablere en ny tagrejsning på en garage på ejendommen matr. nr. 34 Bækken by, Rinkenæs, og at montere solceller på det nye garagetag. Det fremgår af Per Rousings ansøgning til Sønderborg Kommune, at garagens tag skal ændres fra et fladt tag til et tag med en hældning på 15 grader, og at der skal monteres solceller på taget. Ejendommen er omfattet af Overfredningsnævnets kendelse af 18. februar 1980 om fredning af et område omkring Bækken ved Flensborg Fjord. Det fremgår af fredningsbestemmelsernes § 5, litra a, at der ikke må opføres ny bebyggelse eller ske tilbygning til eksisterende bebyggelse i det fredede område, samt at der ikke må foretages ombygning af eksisterende bygninger, hvis der herved sker ændring af bygningens ydre fremtræden. Det fremgår af fredningsbestemmelsernes § 5, litra c, at fredningsnævnet kan tillade, at "der – uanset bestemmelserne under pkt. a – foretages tilbygning til eller ombygning af eksisterende og lovligt opførte bygninger". Fredningsnævnet skal derfor meddele dispensation fra fredningsbestemmelserne i Overfredningsnævnets kendelse, hvis projektet skal gennemføres.

Per Rousing oplyste, at han ønsker at etablere et solcelleanlæg på sit garagetag. Da taget er fladt, skal tagkonstruktionen ændres til et tag med en moderat hældning, så solcelleanlægget kan anbringes på den hældende tagflade og orienteres mod syd – mod beboelseshuset, som er opført lige overfor garagen. Garagens facade mod nord bliver derfor ca. 1,90 meter højere. Garagens nye tag skal udføres i tagpap på krydsfinerplader. Solcelleanlægget, der skal dække hele tagfladen, som bliver på ca. 48 kvadratmeter, skal udføres i sorte materialer med sorte rammer.

Sonny Andersen bemærkede, at Friluftsrådet ikke har bemærkninger til ansøgningen. Udsigten fra Fjordvejen mod Flensborg Fjord bliver ikke påvirket af projektet.

Finn Lindhart oplyste, at naturfredningsforeningen ser positivt på udnyttelse af solenergi og har derfor ikke indvendinger mod projektet under forudsætning af, at garagens facade mod nord ikke bliver forhøjet med mere end 1,90 meter.

Arkitekt Ebbe Enø anførte, at Sønderborg Kommunes naturafdeling ikke har bemærkninger til ansøgningen under forudsætning af, at solcelleanlæggets overflade bliver antirefleksbehandlet, og at anlægget bliver udført med sorte rammer.

Anne Mette Albæk oplyste, at Sønderborg Kommunes planafdeling ikke har bemærkninger til ansøgningen.

Fredningsnævnets afgørelse:

Fredningsnævnet kan meddele dispensation i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, fra en fastsat fredningsbestemmelse, såfremt det ansøgte ikke strider mod formålet med fredningen.

Per Rousings ejendom ligger i det fredede område øst for Fjordvejen.

Det er formålet med fredningen af arealerne omkring Bækken at bevare de fredede arealer i tilstanden ved fredningens gennemførelse.

Fredningsnævnet lægger til grund, at ændringen af garagens tag og montagen af solcellerne på den sydvendte tagflade kun i begrænset omfang vil være synlig fra det omgivende landskab, fordi garagebygningen ligger - set fra syd - skjult bag beboelseshuset.

Fredningsnævnet lægger tillige til grund, at der er en del bevoksning af træer og buske omkring bygningerne på Per Rousings grund.

Natur- og Miljøklagenævnet har vedrørende solvarme- og solcelleanlæg, som skal etableres på arealer indenfor strandbeskyttelseslinjen, lagt den praksis, at ansøgninger om etablering af alternative energiforsyningsanlæg efter omstændighederne bør behandles lempeligere end ansøgninger om etablering af andre typer anlæg indenfor strandbeskyttelseslinjen og har tillige fastslået, at etablering af sådanne anlæg på ejendomme, som er beliggende indenfor en landskabsfredning, bør afgøres på linje med praksis inden for strandbeskyttelseslinjen.

Fredningsnævnet vurderer, at ændring af garagens tag fra et fladt tag til et tag med en ensidig taghældning mod syd og opsætning af et solcelleanlæg ikke vil påvirke oplevelsen af det fredede landskab i nævneværdig grad, fordi garagen ligger skjult bag beboelsesbygningen og omgivet af buske og høje træer. Fredningsnævnet meddeler derfor i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, Per Rousing dispensation til at ændre garagens tag fra et fladt tag til et tag med en hældning på 15 grader og at montere et solcelleanlæg på den sydvendte tagflade på garagen på vilkår,

at garagens facade mod nord ikke forhøjes med mere end 1,90 meter,

at den forhøjede del af garagens facade mod nord males i en mørk farve, afstemt efter omgivelserne,

at solcelleanlæggets samlede flade ikke overstiger ca. 48 m²,

at solcelleanlægget skal være sort,

at solcelleanlæggets overflader skal være antirefleksbehandlet,

at solcelleanlæggets baggrundsfolie skal være sort,

at solcelleanlæggets rammer skal være sorte,

og

at byggeaffald skal fjernes fra grunden umiddelbart efter byggeriets afslutning.

Klagevejledning:

Denne afgørelse kan påklages til Natur- og Miljøankenævnet.

Klagefristen er 4 uger fra den dag afgørelsen er meddelt.

Klageberettigede er, jf. naturbeskyttelseslovens § 86:

Adressaten for afgørelsen,
ejer af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
offentlige myndigheder,
en berørt nationalparkfond,
lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur
og miljø, og
landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager
væsentlige, rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Klage skal indsendes til Fredningsnævnet, c/o Retten i Esbjerg, Dokken 1, 6700 Esbjerg, som videresender klagen til Natur- og Miljøklagenævnet sammen med afgørelsen og det materiale, der er indgået i sagens behandling.

Det er en betingelse for Natur- og Miljøklagenævnets behandling af klagen, at der indbetales et gebyr til Naturklagenævnet. Klagegebyret er fastsat til 500 kr. Natur- og Miljøklagenævnet vil sende en opkrævning på gebyret til klageren, når nævnet har modtaget klagen fra fredningsnævnet. Denne opkrævning skal anvendes ved indbetaling af gebyret. Natur- og Miljøklagenævnet modtager ikke check eller kontanter. Natur- og Miljøklagenævnet påbegynder behandlingen af klagen, når gebyret modtaget. Betales gebyret ikke på den anviste måde og inden for den fastsatte frist på 14 dage, afvises klagen fra behandling. Vejledning om gebyrordningen kan findes på Natur- og Miljøklagenævnets hjemmeside www.nkn.dk.

Gebyret tilbagebetales, hvis

1. klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves,
2. klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller
3. klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Natur- og Miljøklagenævnets kompetence.

Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af frist for efterkommelse af afgørelse som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i klagenævnet, tilbagebetales gebyret dog ikke.

Natur- og Miljøklagenævnet kan også beslutte at tilbagebetale klagegebyret, hvis 1) der er indledt forhandlinger med afgørelsens adressat og/eller førsteinstansen om projektilpasninger, og disse forhandlinger fører til, at klager trækker sin klage tilbage, eller 2) klager i øvrigt trækker sin klage tilbage, før Natur- og Miljøklagenævnet har truffet afgørelse i sagen.

Gebyret tilbagebetales dog ikke, hvis nævnet vurderer, at der er forhold, der taler imod at tilbagebetale gebyret, f. eks. hvis klagen trækkes tilbage meget sent, herunder efter at klager har haft et afgørelsesudkast til partshøring.

Såfremt en klage indgives, må nævnets dispensation ikke udnyttes, før sagen er færdigbehandlet og stadfæstet af Natur- og Miljøklagenævnet.

Byggeriet må ikke påbegyndes, før klagefristen er udløbet.

Denne dispensation bortfalder, såfremt den ikke er udnyttet inden 3 år.

Såfremt projektets gennemførelse kræver tilladelse eller dispensation efter anden lovgivning, skal ansøgerne rette henvendelse til den myndighed, der administrerer tilladelser eller dispensationer i henhold til denne lovgivning.

Fredningsnævnet for Syddanmark, Sydlig del
Esbjerg, den 10. oktober 2012

Margit Ø. Laub
formand

Denne afgørelse er sendt til:

Per Rousing, Fjordvejen 172, 6300 Gråsten.

Naturstyrelsen, Sønderjylland, sdj@nst.dk

Det Åbne Land, Naturstyrelsen, Ribe, rib@nst.dk

Naturstyrelsen, nst@nst.dk

Sønderborg Kommune, Naturgruppen, post@sonderborg.dk

Kulturarvsstyrelsen, ka@kulturstyrelsen.dk

Museum Sønderjylland, tekr@museum-sonderjylland.dk

Danmarks Naturfredningsforening, dn@dn.dk

Danmarks Naturfredningsforenings lokalkomite, soenderborg@dn.dk

Friluftsrådet, soenderjylland@friluftsraadet.dk, ecmatzen@privat.dk

Dansk Ornitologisk Forening, natur@dof.dk, soenderborg@dof.dk

Dansk Botanisk Forening, Jyllandskredsen, famham@live.dk

**Fredningsnævnet for Sydjylland
Sydlig del**

Dokken 1
6700 Esbjerg
Åbent 08.30-15.00
Tlf.: 79 13 66 77
Fax 75 13 69 69
E-mail:
esbjerg@domstol.dk
www.domstol.dk/esbjerg
SE-nr. 50 03 28 17

12. december 2012
Fredningssag 63/2012

J. nr.: 63/2012: Ansøgning fra Niels Rousing om tilladelse til at opsætte solceller på en sydvestvendt tagflade på beboelseshuset på ejendommen Fjordvejen 113, Gråsten.

Fredningsnævnet har modtaget en ansøgning fra Niels Rousing, Fjordvejen 113, 6300 Gråsten, om tilladelse til at opsætte solceller på den sydvestvendte tagflade på beboelseshuset på ejendommen matr. nr. 15 Bækken, beliggende Fjordvejen 113, Gråsten.

Ejendommen er omfattet af Overfredningsnævnets kendelse af 18. februar 1980 om fredning af et område omkring Bækken ved Flensborg Fjord.

Det fremgår af fredningsbestemmelsernes § 5, litra a, at der ikke må opføres ny bebyggelse eller ske tilbygning til eksisterende bebyggelse i det fredede område, samt at der ikke må foretages ombygning af eksisterende bygninger, hvis der herved sker ændring af bygningens ydre fremtræden.

Det fremgår af fredningsbestemmelsernes § 5, litra c, at fredningsnævnet kan tillade, at ”der – uanset bestemmelserne under pkt. a – foretages tilbygning til eller ombygning af eksisterende og lovligt opførte bygninger”.

Fredningsnævnet skal derfor meddele dispensation fra fredningsbestemmelserne i Overfredningsnævnets kendelse, hvis projektet skal gennemføres.

Fredningsnævnet har foretaget besigtigelse den 7. december 2012.

Fredningsnævnet har besluttet at meddele Niels Rousing dispensation i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, til at montere solcelleanlægget på de vilkår, der fremgår under afsnittet ”Fredningsnævnets afgørelse”.

Sagens baggrund:

Området omkring Bækken ved Flensborg Fjord blev fredet ved Overfredningsnævnets kendelse, afsagt den 18. februar 1980.

Overfredningsnævnet fastsatte blandt andet følgende fredningsbestemmelser for de fredede arealer, der blandt andet omfatter Niels Rousings ejendom matr. nr. 15 a Bækken:

”...

§ 1. Bevaring.

Det fredede område skal bevares i dets nuværende tilstand.

...

§ 5. Bebyggelse m.v.

- a) Det følger af § 1, at der inden for det fredede område ikke må opføres ny bebyggelse (herunder skure, boder og andre lignende indretninger samt tilbygning til eksisterende bebyggelse). Der må heller ikke foretages ombygning af eksisterende bygninger, hvis der herved sker ændring af bygningens ydre fremtræden.
- b) Fredningen er dog ikke til hinder for, at der på en landbrugsejendom efter tilladelse fra fredningsnævnet opføres ny bebyggelse, herunder ved tilbygning, eller foretages ombygning af eksisterende bebyggelse.

Fredningsnævnes tilladelse kræves dog ikke, når følgende 4 betingelser alle er opfyldt:

...

- 4) at bebyggelsen fremtræder i jordfarverne (okker, terra, de sienna, umbra, engelsk rødt, dodenkob) eller disses blandinger med hvidt og/eller sort eller blandinger af disse.

...

- c) Fredningen er heller ikke til hinder for, at der anbringes mindre drivhuse, havehuse og lignende bebyggelser inden for eksisterende haver. Endvidere kan fredningsnævnet tillade, at der – uanset bestemmelserne under pkt. a – foretages tilbygning til eller ombygning af eksisterende og lovligt opførte bygninger.

...”

Ved brev af 23. oktober 2012 har Niels Rousing ansøgt Sønderborg Kommune om tilladelse til at opsætte et solcelleanlæg på den vestligste del af den sydvestvendte tagflade på hovedbygningen på ejendommen matr. nr. 15 Bækken, og i forlængelse af et eksisterende solfangeranlæg.

Sønderborg Kommune har med brev af 12. november 2012 sendt ansøgningen til Fredningsnævnet.

Sønderborg Kommune har anført i brevet blandt andet, at kommunen generelt er positivt indstillet overfor solcelleanlæg, og at det i dette tilfælde er kommunens vurdering, at selv om anlægget vil

være synligt fra indkørselsvejen, vil det kun berøre et relativt lille antal mennesker, som har deres daglige færden i nærområdet.

Fredningsnævnets behandling af sagen:

I besigtigelsen den 7. december 2012 deltog Plys og Niels Rousing og for Friluftsrådet Carsten Matzen.

Fredningsnævnets formand oplyste, at Fredningsnævnet har modtaget en ansøgning fra Niels Rousing om tilladelse til at opsætte solceller på den sydvestvendte tagflade på beboelseshuset på ejendommen matr. nr. 15 Bækken. Ejendommen er omfattet af Overfredningsnævnets kendelse af 18. februar 1980 om fredning af et område omkring Bækken ved Flensborg Fjord. Det fremgår af fredningsbestemmelsernes § 5, litra a, at der ikke må opføres ny bebyggelse eller ske tilbygning til eksisterende bebyggelse i det fredede område, samt at der ikke må foretages ombygning af eksisterende bygninger, hvis der herved sker ændring af bygningens ydre fremtræden. Det fremgår af fredningsbestemmelsernes § 5, litra c, at fredningsnævnet kan tillade, at ”der – uanset bestemmelserne under pkt. a – foretages tilbygning til eller ombygning af eksisterende og lovligt opførte bygninger”. Fredningsnævnet skal derfor meddele dispensation fra fredningsbestemmelserne i Overfredningsnævnets kendelse, hvis projektet skal gennemføres.

Niels Rousing oplyste, at han ansøger om tilladelse til at montere solcelleanlægget på den sydvestvendte tagflade på beboelseshuset og helt op mod tagryggen, fordi skrænten og træerne overfor huset skygger for solen. Solcellerne skal monteres i forlængelse af solfangeranlægget, der er monteret på den østlige del af tagfladen og opsættes i et rektangel direkte på tagfladen. Anlægget vil dække cirka ¼ af tagfladen som vist på kortbilaget.

Carsten Matzen oplyste, at Friluftsrådet ikke har bemærkninger til ansøgningen, navnlig fordi ingen vil blive generet af anlægget.

Fredningsnævnets formand oplyste, at Danmarks Naturfredningsforening har meddelt forfald og tilkendegivet, at foreningen ikke har indvendinger mod ansøgningen.

Fredningsnævnets afgørelse:

Fredningsnævnet kan meddele dispensation i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, fra en fredningsbestemmelse, såfremt det ansøgte ikke strider mod formålet med fredningen.

Det er formålet med fredningen af området omkring Bækken ved Flensborg Fjord at bevare det kuperede kystområdes landskabelige værdier, men fredningen har tillige baggrund i de geologiske og botaniske interesser, der knytter sig til især erosionskløften kaldet Munkemølleslugten. Dette formål kommer klart til udtryk i de fredningsbestemmelser, som Overfredningsnævnet har fastsat for området. Det fremgår således af fredningsbestemmelsernes § 1, at det fredede område derfor skal bevares i dets nuværende tilstand.

Natur- og Miljøklagenævnet har vedrørende solvarme- og solcelleanlæg, som skal etableres på arealer indenfor strandbeskyttelseslinjen, lagt den praksis, at ansøgninger om etablering af alternative energiforsyningsanlæg efter omstændighederne bør behandles lempeligere end ansøgninger om etablering af andre typer anlæg indenfor strandbeskyttelseslinjen og har tillige fastslået, at etab-

lering af sådanne anlæg på ejendomme, som er beliggende indenfor en landskabsfredning, bør afgøres på linje med praksis inden for strandbeskyttelseslinjen. Denne praksis er senest fastslået i Natur- og Miljøklagenævnets afgørelse af 15. juni 2012, NMK 522-00051.

Fredningsnævnet lægger til grund, at Niels Rousings hus ligger i bunden af Munkemølleslugten omkranset af træer og skrænter. Den tagflade, hvorpå solcelleanlægget skal monteres, er kun synlig i nærområdet.

Det er Fredningsnævnets vurdering, at helhedsindtrykket af ejendommen i forhold til det omgivende fredede landskab ikke vil blive ændret i væsentlig grad eller i uheldig retning, hvis anlægget placeres på det sted på beboelseshusets tagflade, som er beskrevet i ansøgningen.

På denne baggrund vurderer Fredningsnævnet, at solcelleanlægget ikke vil påvirke oplevelsen af det fredede landskab i nævneværdig grad. Fredningsnævnet meddeler derfor i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1 Niels Rousing dispensation til at montere et solcelleanlæg på den vestligste del af den sydvestvendte tagflade på beboelseshuset og i forlængelse af det eksisterende solfangeranlæg på vilkår,

at solcelleanlægget skal monteres som et rektangulært anlæg,

at solcelleanlæggets samlede flade ikke må overstige $\frac{1}{4}$ af den sydvestvendte tagflade,

at solcelleanlægget skal være sort,

at solcelleanlæggets overflader skal være antirefleksbehandlet,

at solcelleanlæggets baggrundsfolie skal være sort,

at solcelleanlæggets rammer skal være sorte,

og

at byggeaffald skal fjernes fra grunden umiddelbart efter afslutningen af montagen.

Klagevejledning:

Denne afgørelse kan påklages til Natur- og Miljøankenævnet.

Klagefristen er 4 uger fra den dag afgørelsen er meddelt.

Klageberettigede er, jf. naturbeskyttelseslovens § 86:

Adressaten for afgørelsen,
ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
offentlige myndigheder,
en berørt nationalparkfond,
lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og

landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige, rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Klage skal indsendes til Fredningsnævnet, c/o Retten i Esbjerg, Dokken 1, 6700 Esbjerg, som videresender klagen til Natur- og Miljøklagenævnet sammen med afgørelsen og det materiale, der er indgået i sagens behandling.

Det er en betingelse for Natur- og Miljøklagenævnets behandling af klagen, at der indbetales et gebyr til Naturklagenævnet. Klagegebyret er fastsat til 500 kr. Natur- og Miljøklagenævnet vil sende en opkrævning på gebyret til klageren, når nævnet har modtaget klagen fra fredningsnævnet. Denne opkrævning skal anvendes ved indbetaling af gebyret. Natur- og Miljøklagenævnet modtager ikke check eller kontanter. Natur- og Miljøklagenævnet påbegynder behandlingen af klagen, når gebyret modtaget. Betales gebyret ikke på den anviste måde og inden for den fastsatte frist på 14 dage, afvises klagen fra behandling. Vejledning om gebyrordningen kan findes på Natur- og Miljøklagenævnets hjemmeside www.nkn.dk.

Gebyret tilbagebetales, hvis

1. klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves,
2. klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller
3. klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Natur- og Miljøklagenævnets kompetence.

Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af frist for efterkommelse af afgørelse som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i klagenævnet, tilbagebetales gebyret dog ikke.

Natur- og Miljøklagenævnet kan også beslutte at tilbagebetale klagegebyret, hvis 1) der er indledt forhandlinger med afgørelsens adressat og/eller førsteinstansen om projektilpasninger, og disse forhandlinger fører til, at klager trækker sin klage tilbage, eller 2) klager i øvrigt trækker sin klage tilbage, før Natur- og Miljøklagenævnet har truffet afgørelse i sagen.

Gebyret tilbagebetales dog ikke, hvis nævnet vurderer, at der er forhold, der taler imod at tilbagebetale gebyret, f. eks. hvis klagen trækkes tilbage meget sent, herunder efter at klager har haft et afgørelsesudkast til partshøring.

Såfremt bibeholdelse af naturlejrpladsen kræver tilladelse eller dispensation efter anden lovgivning, skal ansøgerne rette henvendelse til den myndighed, der administrerer tilladelser eller dispensationer i henhold til denne lovgivning.

Fredningsnævnet for Sydjylland, Sydlig del
Esbjerg, den 12. december 2012

Margit Ø. Laub
formand

Denne afgørelse er sendt til:

Niels Rousing, Fjordvejen 113, 6300 Gråsten.

Naturstyrelsen, Sønderjylland, sdj@nst.dk

Det åbne Land, Naturstyrelsen, Ribe, rib@nst.dk

Naturstyrelsen, nst@nst.dk

Sønderborg Kommune, Naturgruppen, post@sonderborg.dk

Danmarks Naturfredningsforening, dn@dn.dk

Danmarks Naturfredningsforenings Lokalkomite, soenderborg@dn.dk

Friluftsrådet Sønderjylland, soenderjylland@friluftsraadet.dk

Friluftsrådet lokalkomite, ecmatzen@privat.dk

Dansk Ornitologisk Forening, soenderborg@dof.dk

Dansk Botanisk Forening, Jyllandskredsen, famham@live.dk

Fredningsnævnet for Sydjylland Sydlig del

Dokken 1
6700 Esbjerg
Åbent 08.30-15.00
Tlf.: 79 13 66 77
Fax 75 13 69 69
E-mail:
esbjerg@domstol.dk
www.domstol.dk/esbjerg
SE-nr. 50 03 28 17

5. september 2013
Fredningssag 28/2013

J. nr.: 28/2013: Ansøgning fra Anders la Cour Møller, Fjordvejen 168, Bækken, 6300 Gråsten, om tilladelse til at opføre et orangeri, erstatte en langkvist med 4 dobbelt veluxvinduer og at udskifte et eternittag på et beboelseshus, opført på ejendommen matr. nr. 5 m.fl. Bækken ejerlav, Rinkenæs.

Fredningsnævnet har den 6. juni 2013 fra Sønderborg Kommune modtaget en ansøgning fra Anders la Cour om tilladelse til at opføre et orangeri på ejendommen matr. nr. 5 m. fl. Bækken ejerlav, Rinkenæs, i forbindelse med delvis nedrivning af en staldbygning, at udskifte eternittaget på beboelsesbygningen på ejendommen med et nyt eternittag og at erstatte en langkvist i den sydvendte tagflade på beboelseshuset med 4 dobbelt veluxvinduer.

Ejendommen er omfattet af Overfredningsnævnets kendelse, afsagt den 18. februar 1980 om fredning af et område omkring Bækken ved Flensborg Fjord. Det fremgår af Overfredningsnævnets kendelse, at det er formålet med fredningen at bevare området i tilstanden på fredningstidspunktet. Det fremgår af Overfredningsnævnets kendelse blandt andet, at der ikke må foretages ombygning af eksisterende bygninger, hvis der herved sker ændring af bygningens ydre fremtræden.

Fredningsnævnet skal derfor meddele dispensation til ombygningen og opførelse af orangeriet.

Fredningsnævnet har behandlet sagen på nævnets møde den 23. august 2013, hvor nævnet tillige har foretaget besigtigelse.

Fredningsnævnet har besluttet at meddele Anders la Cour dispensation i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, til projektets gennemførelse på de vilkår, der fremgår under afsnittet "Fredningsnævnets afgørelse"..

Sagens baggrund:

Overfredningsnævnet afsagde den 18. februar 1980 kendelse om fredning af et område omkring Bækken ved Flensborg Fjord. Det fremgår af Overfredningsnævnets kendelse, at det er formålet med fredningen i første række at bevare det kuperede kystområdets landskabelige værdier, og at fredningen tillige har baggrund i de geologiske og botaniske interesser, der knytter sig til især erosionskløften Munkemølleslugten.

Overfredningsnævnet har fastsat blandt andet følgende fredningsbestemmelser for de fredede arealer:

”...

§ 1. Bevaring.

Det fredede område skal bevares i dets nuværende tilstand.

§ 2. Arealernes drift og pleje.

...

f) Forurening af naturen ved henlæggelse eller anbringelse af affald eller lignende må ikke finde sted.

...

§ 3. Terrænændringer.

Det følger af § 1, at ændringer i terrænet eller terrænformerne, herunder udnyttelse af forekomster i jorden samt opfyldning og planering ikke er tilladt.

...

§ 5. Bebyggelse m.v.

- a) Det følger af § 1, at der inden for det fredede område ikke må opføres ny bebyggelse (herunder skure, boder og andre lignende indretninger samt tilbygning til eksisterende bebyggelse). Der må heller ikke foretages ombygning af eksisterende bygninger, hvis der herved sker ændring af bygningens ydre fremtræden.
- b) Fredningen er dog ikke til hinder for, at der på en landbrugsejendom efter tilladelse fra fredningsnævnet opføres ny bebyggelse, herunder ved tilbygning, eller foretages ombygning af eksisterende bebyggelse.

Fredningsnævnets tilladelse kræves dog ikke, når følgende 4 betingelser alle er opfyldt:

- 1) at bebyggelsen er erhvervsmæssig nødvendig for den pågældende ejendoms drift som landbrugsejendom.
- 2) at bebyggelsen opføres i umiddelbar tilknytning til eksisterende bygninger på ejendommen eller er et læskur for kreaturer.
- 3) at bygningshøjden ikke nødvendiggør dispensation fra bestemmelserne i eller i medfør af § 43 i kommuneplanloven af 26. juni 1975 (d.v.s. ikke overstiger 12,5 m for avls- og driftsbygninger, dog 15 m for visse siloer, eller ikke overstiger 8,5 m fra andre bygninger), og
- 4) at bebyggelsen fremtræder i jordfarverne (okker, terra, de sienna, umbra, engelsk rødt, dodenkob) eller disses blandinger med hvidt og/eller sort eller blandinger af disse.

I de tilfælde, hvor fredningsnævnets tilladelse herefter er nødvendig, kan tilladelsen kun nægtes,

- 1) hvis helhedsindtrykket vil blive ændret i væsentlig grad og i uheldig retning, og der samtidig kan påpeges anden mulighed for placering og/eller ydre udformning, der funktionelt og uden væsentlig meromkostning kan modsvare det af ejeren ønskede, eller

- 2) hvis det ønskede ikke tjener rimelige landbrugsøkonomiske formål, eller
- 3) hvis bygningshøjden overstiger de ovennævnte mål...
 - c)...Endvidere kan fredningsnævnet tillade, at der – uanset bestemmelserne under punkt a) – foretages tilbygning eller ombygning af eksisterende og lovligt opførte bygninger... ”

Anders la Cour Møller ejer ejendommen matr. nr. 5 m. fl. Bækken ejerlav, Rinkenæs. Der er på ejendommen opført et stuehus bygget sammen med en stald og en lade.

Anders la Cour Møller har den 12. marts 2013 ansøgt Sønderborg Kommune om tilladelse til delvis nedrivning af den del af bygningskomplekset, hvor stalden er, og at ændre den resterende del af stalden til et orangeri. Orangeriets nordside - nordvæg – og tag skal bestå af den nuværende nordvæg og ”tagbelægning som beboelsen” (eternit).

Anders la Cour Møller har endvidere ansøgt Sønderborg Kommune om tilladelse til at ændre langkvisten i tagfladen på sydsiden af beboelseshuset til 4 dobbelte Velux-tagvinduer og at udskifte eternittaget med nye sorte B7 eternitplader.

Det fremgår af fotos af ejendommen og et grundrids, at bygningerne på ejendommen består - fra vest mod øst - af et 17,5 meter langt og 8,20 meter bredt beboelseshus, af en 19,5 meter lang og 8,20 meter bred staldbygning i vinkel og bygget sammen med beboelseshuset samt nord herfor en øst/vestorienteret ladebygning.

Staldbygningen, der er opført i forlængelse af beboelseshuset, skal delvist nedrives og på en del af det areal, hvorpå staldbygningen er, skal der opføres et orangeri med en længde – øst/vest på 10,43 meter og en bredde på 5,70 meter.

Ifølge en tegning, der er vedlagt ansøgningen, skal orangeriets sydvendte tagflade og væggen mod syd udføres i glas på en lav mur. En langkvist i den sydvendte tagflade skal erstattes af 4 dobbelte velux vinduer.

Sønderborg Kommune har med brev af 6. juni 2013 videresendt ansøgningen til Fredningsnævnet. Sønderborg Kommune har ikke i forbindelse med fremsendelse af ansøgningen udtalt sig om projektet.

Fredningsnævnets behandling af sagen

Fredningsnævnet har behandlet sagen på nævnets møde den 23. august 2013, hvor nævnet tillige har foretaget besigtigelse.

I besigtigelsen deltog Anders la Cour Møller og Marianne Petersen, for Sønderborg Kommune byggesagsbehandler Jane Frellesen, arkitekt Mette Thomsen, byggesagsbehandler Tine Rasmussen og arkitekt Anne Palmgren, for Natutsyrelsen, København, geograf, cand. scient. Kirstine Marchmann Rønne, for Danmarks Naturfredningsforening Birger Marcussen og for Friluftsrådet Carsten Matzen.

Fredningsnævnets formand oplyste under besigtigelsen, at Fredningsnævnet den 6. juni 2013 fra Sønderborg Kommune har modtaget en ansøgning fra Anders la Cour Møller om tilladelse til at

opføre et orangeri på ejendommen matr. nr. 5 m. fl. Bækken ejerlav, Rinkenæs, i forbindelse med delvis nedrivning af en staldbygning, at udskifte eternittaget på beboelsesbygningen på ejendommen med et nyt eternittag og erstatte en langkvist i den sydvendte tagflade på beboelseshuset med 4 dobbelt veluxvinduer. Ejendommen er omfattet af Overfredningsnævnets kendelse, afsagt den 18. februar 1980 om fredning af et område omkring Bækken ved Flensborg Fjord. Det fremgår af Overfredningsnævnets kendelse, at det er formålet med fredningen at bevare området i tilstanden på fredningstidspunktet. Det fremgår af Overfredningsnævnets kendelse blandt andet, at der ikke må foretages ombygning af eksisterende bygninger, hvis der herved sker ændring af bygningens ydre fremtræden. Fredningsnævnet skal derfor meddele dispensation til ombygningen og opførelse af orangeriet.

Marianne Petersen og Anders la Cour Møller redegjorde for projekt og oplyste blandt andet, at de ønsker at nedrive stalden, bortset fra dens facade mod gården og derefter at indrette et orangeri på en del af det areal, hvor stalden er. Den gamle portåbning fra gården til stalden skal bevares, men porten skal erstattes af en port, hvori der skal monteres glas med sprusser. Orangeriet skal opføres i direkte forlængelse af stuehuset og med adgang fra stuehuset. Orangeriets facade og tag mod syd skal udføres i glas og trukket 2 meter tilbage i forhold til stuehusets facade mod syd. I forbindelse med projektets gennemførelse skal der opføres en ca. 1 meter høj mur mellem orangeriet og laden for at bevare gårdmiljøet. Foran muren - ind mod gårdspladsen - skal der sættes en slørende lav beplantning. Laden skal renoveres med 2 porte og nyt tag. Stuehusets tag, der er lagt i eternitplader, skal udskiftes med et tilsvarende eternittag. Langkvisten mod syd, der ikke klæder huset, skal fjernes og erstattes af 4 dobbelte Velux-tagvinduer. Vinduerne måler (b x h) 1,20 meter x 1,80 meter. En del af beplantningen syd for huset skal fjernes.

Birger Marcussen bemærkede, at Danmarks Naturfredningsforening ikke har bemærkninger til projektet under forudsætning af, at de store glasflader i orangeriet og glasset i Velux-tagvinduerne er antireflekterende.

Carsten Matzen tiltrådte på Friluftsrådets vegne Danmarks Naturfredningsforenings indstilling.

Arkitekt Anne Palmgren oplyste, at bygningsanlæggets form er karakteristisk, og at bygningen er registreret som bevaringsværdig. Planafdelingen vil indstille til Teknik- og miljøudvalget, at der meddeles dispensation til projektets gennemførelse.

Jane Frellesen bemærkede, at Naturafdelingen ikke har bemærkninger til projektet.

Fredningsnævnets afgørelse

Ifølge naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, kan fredningsnævnet dispensere fra bestemmelserne i en fredning, når det ansøgte ikke er i strid med fredningens formål. Videregående afvigelser fra en fredning end nævnt i stk. 1, og helt eller delvis ophævelse af en fredning kan, jf. stk. 5, kun foretages efter reglerne om gennemførelse af fredninger.

Det er formålet med fredningen af området omkring Bækken ved Flensborg Fjord at bevare det kuperede kystområdets landskabelige værdier og de geologiske og botaniske interesser, der knytter sig til især erosionskløften Munkemølleslugten.

Bygningsmassen på ejendommen matr. nr. 5 m. fl. Bækken er ældre og bærer præg af nedslidning. Ved projektets gennemførelse sker der en sanering af bygningsmassen, som blandt andet indebærer, at det nedslidte tag udskiftes med et nyt sort eternittag B7, at langkvisten i den sydvendte tagflade fjernes og erstattes af 4 dobbelte Velux-tagvinduer, at en nedslidt staldbygning fjernes, og at der opføres et orangeri på en del af det areal, hvor stalden er.

Det er Fredningsnævnets vurdering, at bygningsmassen på ejendommen efter ombygningen vil fremstå som et harmonisk byggeri, der ikke vil have nogen negativ indflydelse på det omliggende landskab og den synsmæssige oplevelse af landskabet under forudsætning af, at der til glasfladerne i orangeriet og Velux-tagvinduerne anvendes ikke reflekterende glas, og at rammerne holdes i mørke eller sorte farver. Fredningsnævnet meddeler derfor i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, Anders la Cour Møller dispensation til at opføre et orangeri, at montere 2 porte i ladens gavl mod gårdspladsen, at lægge et nyt eternittag på bygningerne, at erstatte langkvisten på stuehusets sydvendte tagflade med 4 dobbelte Velux-tagvinduer samt at opføre en mur mellem orangeriet og laden for at bevare gårdmiljøet.

Dispensationen meddeles på vilkår,

at byggeriet gennemføres i overensstemmelse med de skitser, der er vedhæftet denne afgørelse,

at der til glasfladerne i orangeriet og Velux-tagvinduerne anvendes ikke-reflekterende glas,

at rammerne omkring glasset i orangeriet og Velux-tagvinduerne skal være mørke eller sorte,

at der sættes en lav slørende beplantning foran muren, der forbinder orangeriet med laden,

og

at resterne fra den nedbrudte staldbygning og byggeaffald deponeres uden for det fredede område senest 1 måned efter byggeriets ibrugtagning.

Klagevejledning

Denne afgørelse kan påklages til Natur- og Miljøankenævnet.

Klagefristen er 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt.

Klageberettigede er, jf. naturbeskyttelseslovens § 86:

Modtageren af afgørelsen,
ejer af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
offentlige myndigheder,
en berørt nationalparkfond,
lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og
landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige, rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Hvis klagefristen udløber en lørdag eller en helligdag, forlænges fristen til den følgende hverdag.

Klage skal indsendes til Fredningsnævnet, c/o Retten i Esbjerg, Dokken 1, 6700 Esbjerg, som videresender klagen til Natur- og Miljøklagenævnet sammen med afgørelsen og det materiale, der er indgået i sagens behandling.

Det er en betingelse for Natur- og Miljøklagenævnets behandling af klagen, at der indbetales et gebyr til Naturklagenævnet. Klagegebyret er fastsat til 500 kr. Natur- og Miljøklagenævnet vil sende en opkrævning på gebyret til klageren, når nævnet har modtaget klagen fra fredningsnævnet. Denne opkrævning skal anvendes ved indbetaling af gebyret. Natur- og Miljøklagenævnet modtager ikke check eller kontanter. Natur- og Miljøklagenævnet påbegynder behandlingen af klagen, når gebyret er modtaget. Betales gebyret ikke på den anviste måde og inden for den fastsatte frist på 14 dage, afvises klagen fra behandling.

Vejledning om gebyrordningen kan findes på Natur- og Miljøklagenævnets hjemmeside www.nkn.dk.

Gebyret tilbagebetales, hvis

1. klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves,
2. klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller
3. klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Natur- og Miljøklagenævnets kompetence.

Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af frist for efterkommelse af afgørelse som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i klagenævnet, tilbagebetales gebyret dog ikke.

Natur- og Miljøklagenævnet kan også beslutte at tilbagebetale klagegebyret, hvis 1) der er indledt forhandlinger med afgørelsens adressat og/eller førstestansen om projektilpasninger, og disse forhandlinger fører til, at klager trækker sin klage tilbage, eller 2) klager i øvrigt trækker sin klage tilbage, før Natur- og Miljøklagenævnet har truffet afgørelse i sagen.

Gebyret tilbagebetales dog ikke, hvis nævnet vurderer, at der er forhold, der taler imod at tilbagebetale gebyret, f. eks. hvis klagen trækkes tilbage meget sent, herunder efter at klager har haft et afgørelsesudkast til partshøring.

Såfremt en klage indgives, må nævnets dispensation ikke udnyttes, før sagen er færdigbehandlet og stadfæstet af Natur- og Miljøklagenævnet.

Byggeriet må ikke påbegyndes, før klagefristen er udløbet.

Denne dispensation bortfalder, såfremt den ikke er udnyttet inden 3 år.

Såfremt projektets gennemførelse kræver tilladelse eller dispensation efter anden lovgivning, skal ansøgerne rette henvendelse til den myndighed, der administrerer tilladelser eller dispensationer i henhold til denne lovgivning.

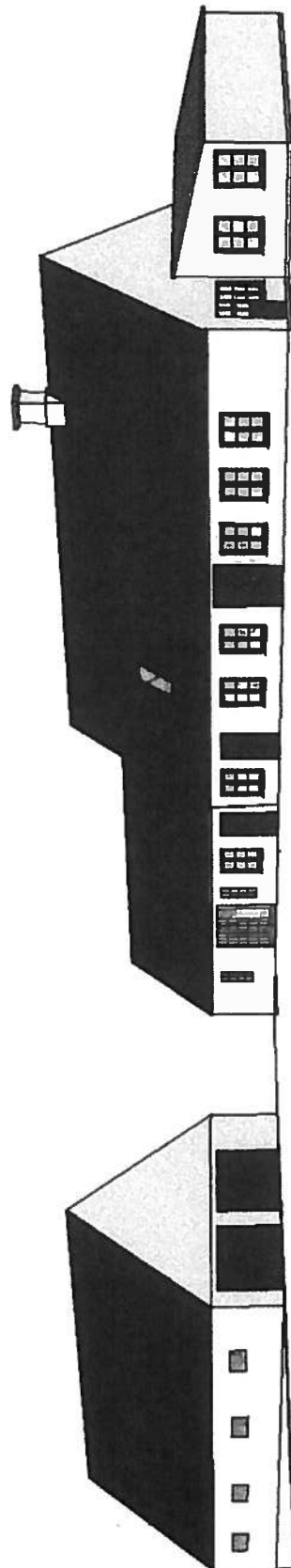
Fredningsnævnet for Syddjylland, Sydlig del
Esbjerg, den 5. september 2013

Margit Ø. Laub
formand

Denne afgørelse med bilag er sendt til:

Anders La Cour Møller, Smedegade 25, Ketting, 6440 Augustenborg, bispegaarden@mail.tele.dk
Sønderborg Kommune, post@sonderborg.dk
Sønderborg Kommune, jfri@sonderborg.dk
Miljøministeriet Naturstyrelsen/København, nst@nst.dk
Danmarks Naturfredningsforening/København, dn@dn.dk
Danmarks Naturfredningsforening/Sønderborg, soenderborg@dn.dk
Dansk Botanisk Forening Jyllandskredsen, famham@live.dk
Dansk Ornitologisk Forening, soenderborg@dof.dk
Friluftsrådet/Sønderjylland, soenderjylland@friluftsradet.dk
Friluftsrådet/Sønderborg, ecmatzen@privat.dk

NORDSIDEN

SYDSIDEN

**Fredningsnævnet for Sydjylland
Sydlig del**

Dokken 1
6700 Esbjerg
Åbent 08.30-15.00
Tlf. 79 13 66 77
Fax 75 13 69 69
Email.esbjerg@domstol.dk
www.domstol.dk/esbjerg
SE-nr. 50 03 28 17

13. maj 2015
Fredningssag 8/2015

J. nr.: 8/2015: Ansøgning fra Jacob Müller, Fjordvejen 172, Bækken, 6300 Gråsten, om tilladelse til at opføre et drivhus, et jordvarmeanlæg med videre på ejendommen matr. nr. 34 Bækken ejerlav, Rinkenæs.

Fredningsnævnet har den 13. marts og den 16. april 2015 fra Sønderborg Kommune modtaget en ansøgning fra Jacob Müller om tilladelse til at opføre et drivhus på 16,8 m² og et jordvarmeanlæg på ejendommen matr. nr. 34 Bækken ejerlav, Rinkenæs. Jacob Müller har i mail af 20. marts 2015 foreslået en alternativ placering længere væk fra bygningerne på ejendommen. I mail af 23. april 2015 fra Sønderborg Kommune er der endvidere modtaget en supplerende ansøgning om ombygning af det eksisterende hus på ejendommen.

Fredningsnævnet har foretaget besigtigelse den 30. april 2015.

Fredningsnævnet har besluttet at meddele Jacob Müller tilladelse til at opsætte et drivhus og etablere et jordvarmeanlæg på de vilkår, der fremgår under afsnittet "Fredningsnævnets afgørelse". Ansøgningen om ombygning af huset på ejendommen blev ikke behandlet, idet det ønskede projekt indtil videre ikke er et endeligt projekt.

Sagens baggrund:

Ejendommen er omfattet af Overfredningsnævnets kendelse, afsagt den 18. februar 1980 om fredning af et område omkring Bækken ved Flensborg Fjord. Det fremgår af Overfredningsnævnets kendelse, at det er formålet med fredningen at bevare området i tilstanden på fredningstidspunktet. Det fremgår af Overfredningsnævnets kendelse blandt andet, at der ikke må foretages ombygning af eksisterende bygninger, hvis der herved sker ændring af bygningens ydre fremtræden.

Overfredningsnævnet har fastsat blandt andet følgende fredningsbestemmelser for de fredede arealer:

”...

§ 1. Bevaring.

Det fredede område skal bevares i dets nuværende tilstand.

§ 2. Arealernes drift og pleje.

...

f) Forurening af naturen ved henlæggelse eller anbringelse af affald eller lignende må ikke finde sted.

...

§ 3. Terrænændringer.

Det følger af § 1, at ændringer i terrænet eller terrænformerne, herunder udnyttelse af forekomster i jorden samt opfyldning og planering ikke er tilladt.

...

§ 5. Bebyggelse m.v.

- a) Det følger af § 1, at der inden for det fredede område ikke må opføres ny bebyggelse (herunder skure, boder og andre lignende indretninger samt tilbygning til eksisterende bebyggelse). Der må heller ikke foretages ombygning af eksisterende bygninger, hvis der herved sker ændring af bygningens ydre fremtræden.
- b) Fredningen er dog ikke til hinder for, at der på en landbrugsejendom efter tilladelse fra fredningsnævnet opføres ny bebyggelse, herunder ved tilbygning, eller foretages ombygning af eksisterende bebyggelse.

Fredningsnævnets tilladelse kræves dog ikke, når følgende 4 betingelser alle er opfyldt:

- 1) at bebyggelsen er erhvervsmæssig nødvendig for den pågældende ejendoms drift som landbrugsejendom.
- 2) at bebyggelsen opføres i umiddelbar tilknytning til eksisterende bygninger på ejendommen eller er et læskur for kreaturer.
- 3) at bygningshøjden ikke nødvendiggør dispensation fra bestemmelserne i eller i medfør af § 43 i kommuneplanloven af 26. juni 1975 (d.v.s. ikke overstiger 12,5 m for avls- og driftsbygninger, dog 15 m for visse siloer, eller ikke overstiger 8,5 m fra andre bygninger), og
- 4) at bebyggelsen fremtræder i jordfarverne (okker, terra, de sienna, umbra, engelsk rødt, dodenkob) eller disses blandinger med hvidt og/eller sort eller blandinger af disse.

I de tilfælde, hvor fredningsnævnets tilladelse herefter er nødvendig, kan tilladelsen kun nægtes,

- 1) hvis helhedsindtrykket vil blive ændret i væsentlig grad og i uheldig retning, og der samtidig kan påpeges anden mulighed for placering og/eller ydre udformning, der funktionelt og uden væsentlig meromkostning kan modsvare det af ejeren ønskede, eller
 - 2) hvis det ønskede ikke tjener rimelige landbrugsøkonomiske formål, eller
 - 3) hvis bygningshøjden overstiger de ovennævnte mål.
- C) Fredningen er heller ikke til hinder for, at der anbringes mindre drivhuse, havehuse og lignende bebyggelser inden for eksisterende haver. Endvidere kan fredningsnæv-

net tillade, at der – uanset bestemmelserne under punkt a) – foretages tilbygning eller ombygning af eksisterende og lovligt opførte bygninger...”

Fredningsnævnets behandling af sagen:

I besigtigelsen den 30. april 2015 deltog Jacob Müller, Finn Lindhart for Danmarks Naturfredningsforening, Carsten Matzen for Friluftsrådet og Jane Frellesen fra Sønderborg Kommune.

Fredningsnævnets formand redegjorde under besigtigelsen for ansøgningen og de relevante dele af fredningsbestemmelserne.

Jacob Müller redegjorde for ansøgningerne og oplyste blandt andet, at ombygningsprojektet ikke er et endeligt projekt. Fredningsnævnets formand oplyste, at der først vil blive taget stilling til ansøgningen om ombygningen, når der er tale om et endeligt projekt, og at det eventuelt kan forudsætte en yderligere besigtigelse af ejendommen.

Jacob Müller oplyste, at jordvarmeanlægget ønskes etableret, da ejendommen pt. udelukkende er elopvarmet. På baggrund af drøftelser med en mulig leverandør af anlægget har Jacob Müller besluttet at ansøge om en placering af jordvarmeanlægget på naboens mark, øst for Fjordvejen 172. Han har talt med ejeren, der umiddelbart var indstillet på at ville tillade etableringen af jordvarmeanlægget på dennes ejendom. Der vil i givet fald tillige skulle tinglyses en deklaration på ejendommen. Teknikdelen til jordvarmeanlægget vil blive placeret i den eksisterende bygning på Jacob Müllers ejendom.

Jacob Müller oplyste, at han ønsker drivhuset placeret en smule tættere på huset i forhold til den seneste ansøgning. Jacob Müller afleverede et kort med angivelse af den ønskede beliggenhed. Drivhuset vil blive udført i glas og grønmaledede stolper. Drivhuset vil med den ønskede placering ikke være synlig fra Fjordvejen eller fra fjorden. Han påtænker ikke at foretage ændringer af hækken, der er placeret øst og vest for den ønskede placering.

Jane Frellesen oplyste, at Sønderborg Kommune ikke har bemærkninger til ansøgninger om etablering af jordvarme med den nye ønskede placering. Der er endvidere ikke bemærkninger til opsætning af et drivhus det ønskede sted, hvis der indsættes et vilkår, der sikrer, at ejeren ikke må foretage ændringer af hækkens højde.

Finn Lindhart oplyste, at Danmarks Naturfredningsforening ikke har bemærkninger til etablering af jordvarmeanlægget. Der er endvidere ingen kommentarer til ansøgningen om opsætning af drivhuset på den ønskede sted. Der er tale om et drivhus af en overkommelig størrelse, og drivhuset vil næppe være synligt, hvis hækken bevares i dens nuværende højde.

Carsten Matzen oplyste, at Friluftsrådet kunne tilslutte sig Danmarks Naturfredningsforenings bemærkninger.

Fredningsnævnets afgørelse:

Ifølge naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, kan der meddeles dispensation fra en fastsat fredningsbestemmelse, når det ansøgte ikke vil stride mod fredningens formål.

Det fremgår af fredningskendelsen, at det er formålet med fredningen, at det fredede område skal bevares i dets daværende tilstand. Det fremgår endvidere, at der ikke må opføres ny bebyggelse eller foretages ombygning af eksisterende bygninger, hvis der herved sker ændring af bygningens ydre fremtræden. Yderligere fremgår det, at en tilladelse til et ansøgt projekt for så vidt angår bebyggelse kun kan nægtes, hvis helhedsindtrykket bliver ændret i væsentlig grad og i uheldig retning, og der samtidig kan påpeges en anden mulighed for placering. Endelig fremgår det, at fredningen ikke er til hinder for, at der anbringes mindre drivhuse, havehuse og lignende bebyggelser.

På baggrund af oplysningerne om størrelsen, udformningen og den ønskede placering af drivhuset lægger Fredningsnævnet til grund, at de nævnte betingelser for at tillade opførelsen er opfyldt, hvorfor der kan gives dispensation i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, for så vidt angår opførelsen af drivhuset på vilkår:

at drivhuset placeres som vist på kort modtaget 30. april 2015,

at drivhuset opføres i en størrelse på højst 16,8 m² og en maksimal højde som angivet på tegningen i ansøgningen,

at drivhusets stolper skal være grønne og

at hækken øst og vest for drivhuset ikke fjernes eller klippes ned i højden.

For så vidt angår etablering af jordvarmeanlægget lægges det efter oplysninger til grund, at den visuelle opfattelse af ejendommen ikke vil blive ændret som følge af etableringen af jordvarmeanlægget, og at anlægget i øvrigt ikke vil efterlade sig synlige spor efter anlægsarbejdets afslutning, når terrænet er blevet retableret efter nedlægningen af jordslangerne.

Som følge af det anførte meddeler Fredningsnævnet Jacob Müller dispensation i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, til at etablere et jordvarmeanlæg på ejendommen, på vilkår,

at ejerne af matrikel 160 Bækken, Rinkenæs, pt. Per og Susanne Løpe, giver samtykke til placeringen af anlægget på deres ejendom, og

at terrænet og hækken retableres efter anlægsarbejdets afslutning.

Klagevejledning ved afgørelse om dispensation:

Der kan inden 4 uger efter den dag, denne afgørelse er meddelt, klages til Natur- og Miljøklagenævnet over afgørelsen. Hvis afgørelsen er offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen.

Borgere, virksomheder, myndigheder og organisationer skal indsende klagen til Natur- og Miljøklagenævnets Klageportal via borger.dk eller virk.dk.

Der er et direkte link til borger.dk og virk.dk via forsiden på Natur- og Miljøklagenævnets hjemmeside www.nmkn.dk.

Klagefristen udløber ved midnat på dagen for klagefristens udløb.

En klage skal være tilgængelig for førsteinstansen i Klageportalen senest kl. 23:59 på den dag, hvor klagefristen udløber. Det indebærer, at klager har godkendt og betalt gebyr/bestilt faktura i Klageportalen.

Klageren skal oplyse sit CPR-nummer eller CVR-nummer.

Natur- og Miljøklagenævnets hjemmeside indeholder information om beregning af klagefrister i de tilfælde, hvor en klager anmoder om at blive undtaget fra brug af Klageportalen.

Klageberettigede er, jf. naturbeskyttelseslovens § 86:

- Adressaten for afgørelsen,
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
- offentlige myndigheder,
- en berørt nationalparkfond,
- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og
- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige, rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Det er en betingelse for Natur- og Miljøklagenævnets behandling af en klage, at den, der klager, indbetaler et gebyr på 500 kr.

Natur- og Miljøklagenævnet påbegynder behandlingen af klagen, når gebyret er modtaget. Betales gebyret ikke inden for den fastsatte frist på 14 dage, afvises klagen fra behandling. Vejledning om gebyrbetalingen kan findes på Natur- og Miljøklagenævnets hjemmeside www.nmkn.dk
Gebyret tilbagebetales, hvis

- 1) klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves,
- 2) klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller
- 3) klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Natur- og Miljøklagenævnets kompetence.

Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af frist for efterkommelse af afgørelse som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i klagenævnet, tilbagebetales gebyret dog ikke.

Natur- og Miljøklagenævnet kan også beslutte at tilbagebetale klagegebyret, hvis

- 1) der er indledt forhandlinger med afgørelsens adressat og/eller førstestansen om projektilpasninger, og disse forhandlinger fører til, at klager trækker sin klage tilbage, eller
- 2) klager i øvrigt trækker sin klage tilbage, før Natur- og Miljøklagenævnet har truffet afgørelse i sagen.

Gebyret tilbagebetales dog ikke, hvis nævnet vurderer, at der er forhold, der taler imod at tilbagebetale gebyret, f.eks. hvis klagen trækkes tilbage meget sent, herunder efter at klager har haft et afgørelsesudkast i partshøring.

Tilladelsen må i henhold til naturbeskyttelseslovens § 87, stk. 3, ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet, eller behandling af en eventuel klage måtte være afsluttet.

Det følger endvidere af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, jf. § 66, stk. 2, at tilladelsen bortfalder, hvis den ikke udnyttes inden 3 år efter, at den er givet.

Såfremt projektets gennemførelse kræver tilladelse eller dispensation efter anden lovgivning, skal ansøgerne rette henvendelse til den myndighed, der administrerer tilladelser eller dispensationer i henhold til denne lovgivning.

Fredningsnævnet for Syddjylland, Sydlig del
Esbjerg, den 13. maj 2015

Margit Ø. Laub
formand

Denne afgørelse er sendt til:

Jacob Müller, annberit.jacob@gmail.com
Sønderborg Kommune, post@sonderborg.dk, jfrl@sonderborg.dk
Miljøministeriet Naturstyrelsen/København, nst@nst.dk, sofha@nst.dk
Danmarks Naturfredningsforening/København, dn@dn.dk
Danmarks Naturfredningsforening/Sønderborg, soenderborg@dn.dk
Dansk Botanisk Forening Jyllandskredsen, famham@live.dk
Dansk Ornitologisk Forening, jorn.vinther.sorensen@gmail.com
Friluftsrådet/Sønderjylland, soenderjylland@friluftsradet.dk
Friluftsrådet/Sønderborg, ecmatzen@privat.dk

Fredningsnævnet for Sydjylland Sydlig del

Dokken 1
6700 Esbjerg
Åbent 08.30-15.00
Tlf.: 9968 8800

E-mail: esbjerg@domstol.dk
www.domstol.dk/esbjerg
SE-nr. 50 03 28 17

10. november 2015
J.nr. FN SJS 36/2015

J. nr.: FN SJS 36/2015: Ansøgning fra Jacob Müller, Fjordvejen 172, Bækken, 6300 Gråsten, om tilladelse til ombygning af ejendommen matr. nr. 34 Bækken ejerlav, Rinkenæs

Fredningsnævnet har den 2. september 2015 fra Sønderborg Kommune modtaget en ansøgning fra Jacob Müller om tilladelse til at ombygge ejendommen matr. nr. 34 Bækken ejerlav, Rinkenæs. Af det medsendte materiale fremgår, at Jacob Müller ønsker at nedrive og genopføre en nedslidt tilbygning. Tegltaget på hovedbygningen skal udskiftes, således at tagkonstruktionen på den nye tilbygning bliver udformet i harmoni med hovedhusets mansardtag. Boligarealet vil blive udvidet svarende til det areal, der i dag er placeret under udsigtsstuen.

Af den oprindelige ansøgning fremgik endvidere, at man ønskede at etablere et jordvarmeanlæg. Under besigtigelsen blev det oplyst, at Jacob Müller i stedet ønskede tilladelse til opsætning af et luft til vandvarmeanlæg. Anlægget består af en metalkasse, der ønskes opsat på den nordlige gavl på bygningen. I en mail af 22. oktober 2015 har Jacob Müller fremsendt en tegning med angivelse af målene på luft til vandvarmeanlægget. Heraf fremgår, at kassen er 1,18 m høj, 1,37 m bred, og 0,55 m dyb. Kassen skal monteres på nogle ben, der har en højde på ca. 19 cm. I mailen var endvidere vedlagt nye tegninger af huset, hvoraf blandt andet fremgik at der var sket en reduktion af vinduesarealet i udsigtsstuen på 1. sal, således at kommunens bemærkninger under besigtigelsen den 22. oktober 2015 er blevet imødekommet. Sønderborg Kommune har i mail af 3. november 2015 oplyst, at de herefter ikke har yderligere bemærkninger til ansøgningen.

Fredningsnævnet har besluttet at meddele Jacob Müller tilladelse til det ansøgte på de vilkår, der fremgår under afsnittet "Fredningsnævnets afgørelse".

Sagens baggrund:

Ejendommen er omfattet af Overfredningsnævnets kendelse, afsagt den 18. februar 1980 om fredning af et område omkring Bækken ved Flensborg Fjord. Det fremgår af Overfredningsnævnets kendelse, at det er formålet med fredningen at bevare området i tilstanden på fredningstidspunktet. Det fremgår af Overfredningsnævnets kendelse blandt andet, at der ikke må foretages ombygning af eksisterende bygninger, hvis der herved sker ændring af bygningens ydre fremtræden.

Overfredningsnævnet har fastsat blandt andet følgende fredningsbestemmelser for de fredede arealer:

” ...

§ 1. Bevaring.

Det fredede område skal bevares i dets nuværende tilstand.

§ 2. Arealernes drift og pleje.

...

f) Forurening af naturen ved henlæggelse eller anbringelse af affald eller lignende må ikke finde sted.

...

§ 3. Terrænændringer.

Det følger af § 1, at ændringer i terrænet eller terrænformerne, herunder udnyttelse af forekomster i jorden samt opfyldning og planering ikke er tilladt.

...

§ 5. Bebyggelse m.v.

a) Det følger af § 1, at der inden for det fredede område ikke må opføres ny bebyggelse (herunder skure, boder og andre lignende indretninger samt tilbygning til eksisterende bebyggelse). Der må heller ikke foretages ombygning af eksisterende bygninger, hvis der herved sker ændring af bygningens ydre fremtræden.

b) Fredningen er dog ikke til hinder for, at der på en landbrugsejendom efter tilladelse fra fredningsnævnet opføres ny bebyggelse, herunder ved tilbygning, eller foretages ombygning af eksisterende bebyggelse.

Fredningsnævnets tilladelse kræves dog ikke, når følgende 4 betingelser alle er opfyldt:

- 1) at bebyggelsen er erhvervsmæssig nødvendig for den pågældende ejendoms drift som landbrugsejendom.
- 2) at bebyggelsen opføres i umiddelbar tilknytning til eksisterende bygninger på ejendommen eller er et læskur for kreaturer.
- 3) at bygningshøjden ikke nødvendiggør dispensation fra bestemmelserne i eller i medfør af § 43 i kommuneplanloven af 26. juni 1975 (d.v.s. ikke overstiger 12,5 m for avls- og driftsbygninger, dog 15 m for visse siloer, eller ikke overstiger 8,5 m fra andre bygninger), og
- 4) at bebyggelsen fremtræder i jordfarverne (okker, terra, de sienna, umbra, engelsk rødt, dodenkob) eller disses blandinger med hvidt og/eller sort eller blandinger af disse.

I de tilfælde, hvor fredningsnævnets tilladelse herefter er nødvendig, kan tilladelsen kun nægtes,

- 1) hvis helhedsindtrykket vil blive ændret i væsentlig grad og i uheldig retning, og der samtidig kan påpeges anden mulighed for placering og/eller ydre udformning, der funktionelt og uden væsentlig meromkostning kan modsvare det af ejeren ønskede, eller
 - 2) hvis det ønskede ikke tjener rimelige landbrugsøkonomiske formål, eller
 - 3) hvis bygningshøjden overstiger de ovennævnte mål.
- C) Fredningen er heller ikke til hinder for, at der anbringes mindre drivhuse, havehuse og lignende bebyggelser inden for eksisterende haver. Endvidere kan fredningsnævnet tillade, at der – uanset bestemmelserne under punkt a) – foretages tilbygning eller ombygning af eksisterende og lovligt opførte bygninger...”

Fredningsnævnets behandling af sagen:

Fredningsnævnet har behandlet sagen på nævnets møde den 22. oktober 2015, hvor nævnet tillige har foretaget besigtigelse.

I besigtigelsen deltog formanden, retspræsident Margit Ø. Laub, Esbjerg, det ministerudpegede medlem Kjeld Thamdrup, Ribe, det kommunalt udpegede medlem Ole Wandahl Stenshøj, Carsten Matzen på vegne Friluftsrådet, ansøger Jacob Müller og Jane Frellesen og Christina Pontoppidan på vegne Sønderborg Kommune.

Fredningsnævnets formand redegjorde for ansøgningen og de relevante dele af fredningsbestemmelserne.

Jacob Müller redegjorde for ansøgningen. Rygningen på værkstedsbygningen/udsigtsstuen vil blive ændret så den matcher til taget på hovedbygningen. Tagstenen på hele ejendommen vil blive udskiftet til almindelige røde vingeteglsten uden glans. Jacob Müller foreviste de nyeste tegninger med angivelse af placeringen af vinduer. Fundamentet vil ikke blive ændret, men bygningen vil fremtræde smallere, da udhænget vil blive fjernet. Det bebyggede areal vil ikke blive udvidet.

Christina Pontoppidan oplyste, at hun er arkitekt ved Sønderborg Kommune. Hun mener, at det er positivt, at der ønskes isat sprossede vinduer, men at vinduespartiet på 1. sal ud mod fjorden virker for stort. Ud fra et æstetisk synspunkt burde det store vinduesparti deles op, så der var 2 lidt mindre vinduespartier på 1. sal.

Carsten Matzen oplyste, at Friluftsrådet ikke har bemærkninger til det ansøgte.

Jane Frellesen oplyste, at projektet klart vil forbedre ejendommen, og at kommunen derfor alene har de arkitektoniske bemærkninger, som Christina Pontoppidan har redegjort for.

Fredningsnævnets afgørelse:

Ifølge naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, kan der meddeles dispensation fra en fastsat fredningsbestemmelse, når det ansøgte ikke vil stride mod fredningens formål.

Det fremgår af fredningskendelsen, at det er formålet med fredningen, at det fredede område skal bevares i dets daværende tilstand. Det fremgår endvidere, at der ikke må opføres ny bebyggelse eller foretages ombygning af eksisterende bygninger, hvis der herved sker ændring af bygningens ydre fremtræden. Yderligere fremgår det, at en tilladelse til et ansøgt projekt for så vidt angår be-

byggelse kun kan nægtes, hvis helhedsindtrykket bliver ændret i væsentlig grad og i uheldig retning, og der samtidig kan påpeges en anden mulighed for placering.

Placeringen af et luft til vandvarmeanlæg findes efter oplysningerne om størrelsen af anlægget og den ønskede placering heraf ikke at være i strid med fredningens formål.

Ombygningen af huset indebærer en væsentlig ændring af bygningens ydre fremtræden. Fredningsnævnet kan imidlertid tiltræde, at helhedsindtrykket ændres i en positiv retning.

Fredningsnævnet meddeler herefter dispensation i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, på vilkår:

at ombygningen foretages i overensstemmelse med de fremlagte tegninger, jf. ansøgers mail af 26. oktober 2015,

at luft til vandvarmeanlægget højst må have de mål, der fremgår af den fremlagte tegning, jf. ansøgers mail af 26. oktober 2015.

Klagevejledning ved afgørelse om dispensation:

Der kan inden 4 uger efter den dag, denne afgørelse er meddelt, klages til Natur- og Miljøklagenævnet over afgørelsen. Hvis afgørelsen er offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen.

Borgere, virksomheder, myndigheder og organisationer skal indsende klagen til Natur- og Miljøklagenævnets Klageportal via borger.dk eller virk.dk.

Der er et direkte link til borger.dk og virk.dk via forsiden på Natur- og Miljøklagenævnets hjemmeside www.nmkn.dk.

Klagefristen udløber ved midnat på dagen for klagefristens udløb.

En klage skal være tilgængelig for førsteinstansen i Klageportalen senest kl. 23:59 på den dag, hvor klagefristen udløber. Det indebærer, at klager har godkendt og betalt gebyr/bestilt faktura i Klageportalen.

Klageren skal oplyse sit CPR-nummer eller CVR-nummer.

Natur- og Miljøklagenævnets hjemmeside indeholder information om beregning af klagefrister i de tilfælde, hvor en klager anmoder om at blive undtaget fra brug af Klageportalen.

Klageberettigede er, jf. naturbeskyttelseslovens § 86:

- Adressaten for afgørelsen,
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
- offentlige myndigheder,
- en berørt nationalparkfond,

- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og
- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige, rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Det er en betingelse for Natur- og Miljøklagenævnets behandling af en klage, at den, der klager, indbetaler et gebyr på 500 kr.

Natur- og Miljøklagenævnet påbegynder behandlingen af klagen, når gebyret er modtaget. Betales gebyret ikke inden for den fastsatte frist på 14 dage, afvises klagen fra behandling. Vejledning om gebyrbetalingen kan findes på Natur- og Miljøklagenævnets hjemmeside www.nmkn.dk
Gebyret tilbagebetales, hvis

- 1) klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves,
- 2) klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller
- 3) klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Natur- og Miljøklagenævnets kompetence.

Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af frist for efterkommelse af afgørelse som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i klagenævnet, tilbagebetales gebyret dog ikke.

Natur- og Miljøklagenævnet kan også beslutte at tilbagebetale klagegebyret, hvis

- 1) der er indledt forhandlinger med afgørelsens adressat og/eller førsteinstansen om projekttilpasninger, og disse forhandlinger fører til, at klager trækker sin klage tilbage, eller
- 2) klager i øvrigt trækker sin klage tilbage, før Natur- og Miljøklagenævnet har truffet afgørelse i sagen.

Gebyret tilbagebetales dog ikke, hvis nævnet vurderer, at der er forhold, der taler imod at tilbagebetale gebyret, f.eks. hvis klagen trækkes tilbage meget sent, herunder efter at klager har haft et afgørelsesudkast i partshøring.

Tilladelsen må i henhold til naturbeskyttelseslovens § 87, stk. 3, ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet, eller behandling af en eventuel klage måtte være afsluttet.

Det følger endvidere af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, jf. § 66, stk. 2, at tilladelsen bortfalder, hvis den ikke udnyttes inden 3 år efter, at den er givet.

Såfremt projektets gennemførelse kræver tilladelse eller dispensation efter anden lovgivning, skal ansøgerne rette henvendelse til den myndighed, der administrerer tilladelser eller dispensationer i henhold til denne lovgivning.

Fredningsnævnet for Syddjylland, Sydlig del
Esbjerg, den 10. november 2015

Margit Ø. Laub
formand

Denne afgørelse er sendt til:

Jacob Müller, annberit.jacob@gmail.com
Sønderborg Kommune, post@sonderborg.dk, jf1@sonderborg.dk
Miljøministeriet Naturstyrelsen/København, nst@nst.dk, sofha@nst.dk
Danmarks Naturfredningsforening/København, dn@dn.dk
Danmarks Naturfredningsforening/Sønderborg, soenderborg@dn.dk
Dansk Botanisk Forening Jyllandskredsen, famham@live.dk
Dansk Ornitologisk Forening, jorn.vinther.sorensen@gmail.com
Friluftsrådet/Sønderjylland, soenderjylland@friluftsradet.dk
Friluftsrådet/Sønderborg, ecmatzen@privat.dk

**Fredningsnævnet for Syddjylland
Sydlig del**

Dokken 1
6700 Esbjerg
Åbent 08.30-15.00
Tlf.: 9968 8800

E-mail: esbjerg@domstol.dk
www.domstol.dk/esbjerg
SE-nr. 50 03 28 17

16. marts 2016
J.nr. FN SJS 4/2016

J. nr.: FN SJS 4/2016: Ansøgning fra Jacob Müller, Fjordvejen 172, Bækken, 6300 Gråsten, om tilladelse til opsætning af 4 zinkbeklædte tagkviste af ejendommen matr. nr. 34 Bækken ejerlav, Rinkenæs.

Fredningsnævnet har den 22. januar 2016 fra Sønderborg Kommune modtaget en ansøgning fra Jacob Müller om tilladelse til at opsætte 4 zinkbeklædte tagkviste på ejendommen matr. nr. 34 Bækken ejerlav, Rinkenæs.

Ejendommen er omfattet af Overfredningsnævnets kendelse, afsagt den 18. februar 1980 om fredning af et område omkring Bækken ved Flensborg Fjord. Det fremgår blandt andet af fredningsbestemmelserne, at der ikke må foretages ombygning af eksisterende bygninger, hvis der derved sker ændring af bygningernes ydre fremtræden.

Der skal derfor gives dispensation fra fredningen, hvis tagkvistene skal opføres.

Fredningsnævnets formand har i medfør af forretningsorden for fredningsnævn § 10, stk. 5, besluttet at meddele Jacob Müller dispensation til det ansøgte i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, på de vilkår, der er anført i afsnittet "Fredningsnævnets afgørelse".

Sagens baggrund:

Ejendommen er omfattet af Overfredningsnævnets kendelse, afsagt den 18. februar 1980 om fredning af et område omkring Bækken ved Flensborg Fjord. Det fremgår af Overfredningsnævnets kendelse, at det er formålet med fredningen at bevare området i tilstanden på fredningstidspunktet. Det fremgår af Overfredningsnævnets kendelse blandt andet, at der ikke må foretages ombygning af eksisterende bygninger, hvis der herved sker ændring af bygningens ydre fremtræden.

Overfredningsnævnet har fastsat blandt andet følgende fredningsbestemmelser for de fredede arealer:

” ...

§ 1. Bevaring.

Det fredede område skal bevares i dets nuværende tilstand.

§ 2. Arealernes drift og pleje.

...

f) Forurening af naturen ved henlæggelse eller anbringelse af affald eller lignende må ikke finde sted.

...

§ 3. Terrænændringer.

Det følger af § 1, at ændringer i terrænet eller terrænformerne, herunder udnyttelse af forekomster i jorden samt opfyldning og planering ikke er tilladt.

...

§ 5. Bebyggelse m.v.

a) Det følger af § 1, at der inden for det fredede område ikke må opføres ny bebyggelse (herunder skure, boder og andre lignende indretninger samt tilbygning til eksisterende bebyggelse). Der må heller ikke foretages ombygning af eksisterende bygninger, hvis der herved sker ændring af bygningens ydre fremtræden.

b) Fredningen er dog ikke til hinder for, at der på en landbrugsejendom efter tilladelse fra fredningsnævnet opføres ny bebyggelse, herunder ved tilbygning, eller foretages ombygning af eksisterende bebyggelse.

Fredningsnævnets tilladelse kræves dog ikke, når følgende 4 betingelser alle er opfyldt:

- 1) at bebyggelsen er erhvervsmæssig nødvendig for den pågældende ejendoms drift som landbrugsejendom.
- 2) at bebyggelsen opføres i umiddelbar tilknytning til eksisterende bygninger på ejendommen eller er et læskur for kreaturer.
- 3) at bygningshøjden ikke nødvendiggør dispensation fra bestemmelserne i eller i medfør af § 43 i kommuneplanloven af 26. juni 1975 (d.v.s. ikke overstiger 12,5 m for avls- og driftsbygninger, dog 15 m for visse siloer, eller ikke overstiger 8,5 m fra andre bygninger), og
- 4) at bebyggelsen fremtræder i jordfarverne (okker, terra, de sienna, umbra, engelsk rødt, dodenkob) eller disses blandinger med hvidt og/eller sort eller blandinger af disse.

I de tilfælde, hvor fredningsnævnets tilladelse herefter er nødvendig, kan tilladelsen kun nægtes,

- 1) hvis helhedsindtrykket vil blive ændret i væsentlig grad og i uheldig retning, og der samtidig kan påpeges anden mulighed for placering og/eller ydre udformning, der funktionelt og uden væsentlig meromkostning kan modsvare det af ejeren ønskede, eller
- 2) hvis det ønskede ikke tjener rimelige landbrugsøkonomiske formål, eller
- 3) hvis bygningshøjden overstiger de ovennævnte mål.

C) Fredningen er heller ikke til hinder for, at der anbringes mindre drivhuse, havehuse og lignende bebyggelser inden for eksisterende haver. Endvidere kan fredningsnæv-

net tillade, at der – uanset bestemmelserne under punkt a) – foretages tilbygning eller ombygning af eksisterende og lovligt opførte bygninger...”

Fredningsnævnets behandling af sagen:

Fredningsnævnet har ved mail af 11. februar 2016 anmodet Jacob Müller, Sønderborg Kommune, Miljøministeriet Naturstyrelsen/København, Danmarks Naturfredningsforening/København, Danmarks Naturfredningsforening/Sønderborg, Dansk Botanisk Forening Jyllandskredsen, Dansk Ornitologisk Forening, Friluftsrådet/Sønderjylland og Friluftsrådet/Sønderborg om eventuelle bemærkninger til ansøgningen med høringsfrist den 26. februar 2016.

Friluftsrådet Sønderborg har i mail af 14. februar 2016 oplyst, at Friluftsrådet er enig med Sønderborg Kommune om at udskiftningen af kvistene vil virke forskønnende og tilføre bygningen æstetisk værdi.

Der er ikke ved høringsfristens udløb rejst indsigelser mod ansøgningen

Fredningsnævnets afgørelse:

Ifølge naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, kan der meddeles dispensation fra en fastsat fredningsbestemmelse, når det ansøgte ikke vil stride mod fredningens formål.

Det fremgår af fredningskendelsen, at det er formålet med fredningen, at det fredede område skal bevares i dets daværende tilstand. Det fremgår endvidere, at der ikke må opføres ny bebyggelse eller foretages ombygning af eksisterende bygninger, hvis der herved sker ændring af bygningens ydre fremtræden. Yderligere fremgår det, at en tilladelse til et ansøgt projekt for så vidt angår bebyggelse kun kan nægtes, hvis helhedsindtrykket bliver ændret i væsentlig grad og i uheldig retning, og der samtidig kan påpeges en anden mulighed for placering.

Fredningsnævnet finder ikke, at de fire kviste udført med opsprosning og i den angivne størrelse og materialer vil være i strid med fredningens formål. Opsætningen af kvistene vil indebære en ændring af bygningens ydre fremtræden. Fredningsnævnet finder imidlertid, at det ikke vil være i strid med fredningen.

Fredningsnævnet meddeler herefter dispensation i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, på vilkår:

at kvistene opføres som vist på de til ansøgningen fremsendte tegninger og i de materialer, der fremgår af ansøgningen.

Klagevejledning ved afgørelse om dispensation:

Der kan inden 4 uger efter den dag, denne afgørelse er meddelt, klages til Natur- og Miljøklagenævnet over afgørelsen. Hvis afgørelsen er offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen.

Borgere, virksomheder, myndigheder og organisationer skal indsende klagen til Natur- og Miljøklagenævnets Klageportal via borger.dk eller virk.dk.

Der er et direkte link til borger.dk og virk.dk via forsiden på Natur- og Miljøklagenævnets hjemmeside www.nmkn.dk.

Klagefristen udløber ved midnat på dagen for klagefristens udløb.

En klage skal være tilgængelig for førsteinstansen i Klageportalen senest kl. 23:59 på den dag, hvor klagefristen udløber. Det indebærer, at klager har godkendt og betalt gebyr/bestilt faktura i Klageportalen.

Klageren skal oplyse sit CPR-nummer eller CVR-nummer.

Natur- og Miljøklagenævnets hjemmeside indeholder information om beregning af klagefrister i de tilfælde, hvor en klager anmoder om at blive undtaget fra brug af Klageportalen.

Klageberettigede er, jf. naturbeskyttelseslovens § 86:

- Adressaten for afgørelsen,
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
- offentlige myndigheder,
- en berørt nationalparkfond,
- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og
- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige, rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Det er en betingelse for Natur- og Miljøklagenævnets behandling af en klage, at den, der klager, indbetaler et gebyr på 500 kr.

Natur- og Miljøklagenævnet påbegynder behandlingen af klagen, når gebyret er modtaget. Betales gebyret ikke inden for den fastsatte frist på 14 dage, afvises klagen fra behandling. Vejledning om gebyrbetalingen kan findes på Natur- og Miljøklagenævnets hjemmeside www.nmkn.dk
Gebyret tilbagebetales, hvis

- 1) klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves,
- 2) klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller
- 3) klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Natur- og Miljøklagenævnets kompetence.

Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af frist for efterkommelse af afgørelse som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i klagenævnet, tilbagebetales gebyret dog ikke.

Natur- og Miljøklagenævnet kan også beslutte at tilbagebetale klagegebyret, hvis

1) der er indledt forhandlinger med afgørelsens adressat og/eller førstestansen om projektilpasninger, og disse forhandlinger fører til, at klager trækker sin klage tilbage, eller

2) klager i øvrigt trækker sin klage tilbage, før Natur- og Miljøklagenævnet har truffet afgørelse i sagen.

Gebyret tilbagebetales dog ikke, hvis nævnet vurderer, at der er forhold, der taler imod at tilbagebetale gebyret, f.eks. hvis klagen trækkes tilbage meget sent, herunder efter at klager har haft et afgørelsesudkast i partshøring.

Tilladelsen må i henhold til naturbeskyttelseslovens § 87, stk. 3, ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet, eller behandling af en eventuel klage måtte være afsluttet.

Det følger endvidere af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, jf. § 66, stk. 2, at tilladelsen bortfalder, hvis den ikke udnyttes inden 3 år efter, at den er givet.

Såfremt projektets gennemførelse kræver tilladelse eller dispensation efter anden lovgivning, skal ansøgerne rette henvendelse til den myndighed, der administrerer tilladelser eller dispensationer i henhold til denne lovgivning.

Fredningsnævnet for Sydjylland, Sydlig del
Esbjerg, den 16. marts 2016

Margit Ø. Laub
formand

Denne afgørelse er sendt til:

Jacob Müller, annberit.jacob@gmail.com

Sønderborg Kommune, jfrl@sonderborg.dk

Miljøministeriet Naturstyrelsen/København, nst@nst.dk

Danmarks Naturfredningsforening/København, dn@dn.dk

Danmarks Naturfredningsforening/Sønderborg, soenderborg@dn.dk

Dansk Botanisk Forening Jyllandskredsen, famham@live.dk

Dansk Ornitologisk Forening, jorn.vinther.sorensen@gmail.com

Friluftsrådet/Sønderjylland, soenderjylland@friluftsraadet.dk

Friluftsrådet/Sønderborg, ecmatzen@privat.dk

**Fredningsnævnet for Sydjylland
Sydlig del**

Dokken 1
6700 Esbjerg
Åbent 08.30-15.00
Tlf.: 9968 8800

E-mail: esbjerg@domstol.dk
www.domstol.dk/esbjerg
SE-nr. 50 03 28 17

11. november 2016
FN SJS 43/2016

J.nr.: 43/2016: Ansøgning fra Niels Rousing om tilladelse til at opsætte solceller på en sydvestvendt tagflade på beboelseshuset på ejendommen Fjordvejen 113, Gråsten.

Fredningsnævnet har modtaget en ansøgning fra Niels Rousing, Fjordvejen 113, 6300 Gråsten, om tilladelse til at opsætte solceller på den sydvestvendte tagflade på beboelseshuset på ejendommen matr.nr. 15 a Bækken, beliggende Fjordvejen 113, Gråsten.

Ejendommen er omfattet af Overfredningsnævnets kendelse af 18. februar 1980 om fredning af et område omkring Bækken ved Flensborg Fjord.

Det fremgår af fredningsbestemmelsernes § 5, litra a, at der ikke må opføres ny bebyggelse eller ske tilbygning til eksisterende bebyggelse i det fredede område, samt at der ikke må foretages ombygning af eksisterende bygninger, hvis der herved sker ændring af bygningens ydre fremtræden.

Det fremgår af fredningsbestemmelsernes § 5, litra c, at fredningsnævnet kan tillade, at "der – uanset bestemmelserne under pkt. a – foretages tilbygning til eller ombygning af eksisterende og lovligt opførte bygninger".

Fredningsnævnet skal derfor meddele dispensation fra fredningsbestemmelserne i Overfredningsnævnets kendelse, hvis projektet skal gennemføres.

Fredningsnævnets formand har i medfør af forretningsordenen for fredningsnævn § 10, stk. 5, besluttet at meddele Niels Rousing dispensation i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, til at montere solcelleanlægget på de vilkår, der fremgår under afsnittet "Fredningsnævnets afgørelse".

Sagens baggrund:

Området omkring Bækken ved Flensborg Fjord blev fredet ved Overfredningsnævnets kendelse, afsagt den 18. februar 1980.

Overfredningsnævnet fastsatte blandt andet følgende fredningsbestemmelser for de fredede arealer, der blandt andet omfatter Niels Rousings ejendom matr.nr. 15 a Bækken:

"...

§ 1. Bevaring.

Det fredede område skal bevares i dets nuværende tilstand.

...

§ 5. Bebyggelse m.v.

- a) Det følger af § 1, at der inden for det fredede område ikke må opføres ny bebyggelse (herunder skure, boder og andre lignende indretninger samt tilbygning til eksisterende bebyggelse). Der må heller ikke foretages ombygning af eksisterende bygninger, hvis der herved sker ændring af bygningens ydre fremtræden.
- b) Fredningen er dog ikke til hinder for, at der på en landbrugsejendom efter tilladelse fra fredningsnævnet opføres ny bebyggelse, herunder ved tilbygning, eller foretages ombygning af eksisterende bebyggelse.

Fredningsnævnes tilladelse kræves dog ikke, når følgende 4 betingelser alle er opfyldt:

...

- 4) at bebyggelsen fremtræder i jordfarverne (okker, terra, de sienna, umbra, engelsk rødt, dodenkob) eller disses blandinger med hvidt og/eller sort eller blandinger af disse.

...

- c) Fredningen er heller ikke til hinder for, at der anbringes mindre drivhuse, havehuse og lignende bebyggelser inden for eksisterende haver. Endvidere kan fredningsnævnet tillade, at der – uanset bestemmelserne under pkt. a – foretages tilbygning til eller ombygning af eksisterende og lovligt opførte bygninger.

...”

Ved brev af 21. september 2016 har Niels Rousing ansøgt Sønderborg Kommune om tilladelse til at opsætte et solcelleanlæg på den vestligste del af den sydvestvendte tagflade på hovedbygningen på ejendommen matr.nr. 15 a Bækken, og i forlængelse af et eksisterende solfangeranlæg.

Sønderborg Kommune har med brev af 23. september 2016 sendt ansøgningen til Fredningsnævnet.

Sønderborg Kommune har anført i brevet blandt andet, at kommunen generelt er positivt indstillet overfor solcelleanlæg, og at det i dette tilfælde er kommunens vurdering, at selv om anlægget vil være synligt fra indkørselsvejen, vil det kun berøre et relativt lille antal mennesker, som har deres daglige færden i nærområdet.

Det fremgår af sagen, at der er tale om en genfremsendelse af en tidligere ansøgning (FN 63/2012). Niels Rousing fik ved Fredningsnævnets afgørelse af 12. december 2012 dispensation til opsætning af solceller på nærmere anførte vilkår. Dispensationen blev ikke udnyttet inden fristen, og derfor har Niels Rousing på ny søgt om dispensation.

Fredningsnævnets behandling af sagen:

Fredningsnævnet har ved mail af 12. oktober 2016 anmodet Niels Rousing, Sønderborg Kommune, Miljø- og Fødevareministeriet, Styrelsen for vand- og naturforvaltning, Slot- og Kulturstyrelsen, Museum Sønderjylland, Danmarks Naturfredningsforening/København, Danmarks Naturfredningsforening/Sønderborg, Dansk Botanisk Forening Jyllandskredsen, Dansk Ornitologisk Forening, Friluftsrådet/Sønderjylland og Friluftsrådet/Sønderborg om eventuelle bemærkninger til ansøgningen med høringsfrist den 3. november 2016.

Danmarks Naturfredningsforening har den 25. oktober 2016 anbefalet at der gives dispensation på samme vilkår som fremgår af afgørelsen fra den 12. december 2012.

Der er ikke ved høringsfristens udløb rejst indsigelser mod ansøgningen.

Fredningsnævnets afgørelse:

Fredningsnævnet kan meddele dispensation i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, fra en fredningsbestemmelse, såfremt det ansøgte ikke strider mod formålet med fredningen.

Det er formålet med fredningen af området omkring Bækken ved Flensborg Fjord at bevare det kuperede kystområdes landskabelige værdier, men fredningen har tillige baggrund i de geologiske og botaniske interesser, der knytter sig til især erosionskløften kaldet Munkemølleslugten. Dette formål kommer klart til udtryk i de fredningsbestemmelser, som Overfredningsnævnet har fastsat for området. Det fremgår således af fredningsbestemmelsernes § 1, at det fredede område derfor skal bevares i dets nuværende tilstand.

Natur- og Miljøklagenævnet har vedrørende solvarme- og solcelleanlæg, som skal etableres på arealer indenfor strandbeskyttelseslinjen, lagt den praksis, at ansøgninger om etablering af alternative energiforsyningsanlæg efter omstændighederne bør behandles lempeligere end ansøgninger om etablering af andre typer anlæg indenfor strandbeskyttelseslinjen og har tillige fastslået, at etablering af sådanne anlæg på ejendomme, som er beliggende indenfor en landskabsfredning, bør afgøres på linje med praksis inden for strandbeskyttelseslinjen. Denne praksis er senest fastslået i Natur- og Miljøklagenævnets afgørelse af 15. juni 2012, NMK 522-00051.

Fredningsnævnet lægger til grund, at Niels Rousings hus ligger i bunden af Munkemølleslugten omkranset af træer og skrænter. Den tagflade, hvorpå solcelleanlægget skal monteres, er kun synlig i nærområdet.

Det er Fredningsnævnets vurdering, at helhedsindtrykket af ejendommen i forhold til det omgivende fredede landskab ikke vil blive ændret i væsentlig grad eller i uheldig retning, hvis anlægget placeres på det sted på beboelseshusets tagflade, som er beskrevet i ansøgningen.

På denne baggrund vurderer Fredningsnævnet, at solcelleanlægget ikke vil påvirke oplevelsen af det fredede landskab i nævneværdig grad. Fredningsnævnet meddeler derfor i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1 Niels Rousing dispensation til at montere et solcelleanlæg på den vestligste del af den sydvestvendte tagflade på beboelseshuset og i forlængelse af det eksisterende solfangeranlæg på vilkår,

at solcelleanlægget skal monteres som et rektangulært anlæg,

at solcelleanlæggets samlede flade ikke må overstige $\frac{1}{4}$ af den sydvestvendte tagflade,

at solcelleanlægget skal være sort,

at solcelleanlæggets overflader skal være antirefleksbehandlet,

at solcelleanlæggets baggrundsfolie skal være sort,

at solcelleanlæggets rammer skal være sorte,

og

at byggeaffald skal fjernes fra grunden umiddelbart efter afslutningen af montagen.

Klagevejledning:

Der kan inden 4 uger efter den dag, denne afgørelse er meddelt, klages til Natur- og Miljøklagenævnet over afgørelsen. Hvis afgørelsen er offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen.

Borgere, virksomheder, myndigheder og organisationer skal indsende klagen til Natur- og Miljøklagenævnets Klageportal via borger.dk eller virk.dk.

Der er et direkte link til borger.dk og virk.dk via forsiden på Natur- og Miljøklagenævnets hjemmeside www.nmkn.dk.

Klagefristen udløber ved midnat på dagen for klagefristens udløb.

En klage skal være tilgængelig for førsteinstansen i Klageportalen senest kl. 23:59 på den dag, hvor klagefristen udløber. Det indebærer, at klager har godkendt og betalt gebyr/bestilt faktura i Klageportalen.

Klageren skal oplyse sit CPR-nummer eller CVR-nummer.

Natur- og Miljøklagenævnets hjemmeside indeholder information om beregning af klagefrister i de tilfælde, hvor en klager anmoder om at blive undtaget fra brug af Klageportalen.

Klageberettigede er, jf. naturbeskyttelseslovens § 86:

- Adressaten for afgørelsen,

- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
- offentlige myndigheder,
- en berørt nationalparkfond,
- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og
- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige, rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Det er en betingelse for Natur- og Miljøklagenævnets behandling af en klage, at den, der klager, indbetaler et gebyr på 500 kr.

Natur- og Miljøklagenævnet påbegynder behandlingen af klagen, når gebyret er modtaget. Betales gebyret ikke inden for den fastsatte frist på 14 dage, afvises klagen fra behandling. Vejledning om gebyrbetalingen kan findes på Natur- og Miljøklagenævnets hjemmeside www.nmkn.dk
Gebyret tilbagebetales, hvis

- 1) klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves,
- 2) klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller
- 3) klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Natur- og Miljøklagenævnets kompetence.

Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af frist for efterkommelse af afgørelse som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i klagenævnet, tilbagebetales gebyret dog ikke.

Natur- og Miljøklagenævnet kan også beslutte at tilbagebetale klagegebyret, hvis

- 1) der er indledt forhandlinger med afgørelsens adressat og/eller førstestansen om projekttilpasninger, og disse forhandlinger fører til, at klager trækker sin klage tilbage, eller
- 2) klager i øvrigt trækker sin klage tilbage, før Natur- og Miljøklagenævnet har truffet afgørelse i sagen.

Gebyret tilbagebetales dog ikke, hvis nævnet vurderer, at der er forhold, der taler imod at tilbagebetale gebyret, f.eks. hvis klagen trækkes tilbage meget sent, herunder efter at klager har haft et afgørelsesudkast i partshøring.

Tilladelsen må i henhold til naturbeskyttelseslovens § 87, stk. 3, ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet, eller behandling af en eventuel klage måtte være afsluttet.

Det følger endvidere af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, jf. § 66, stk. 2, at tilladelsen bortfalder, hvis den ikke udnyttes inden 3 år efter, at den er givet.

Såfremt projektets gennemførelse kræver tilladelse eller dispensation efter anden lovgivning, skal ansøgerne rette henvendelse til den myndighed, der administrerer tilladelser eller dispensationer i henhold til denne lovgivning.

Fredningsnævnet for Sydjylland, Sydlig del
Esbjerg, den 11. november 2016

Margit Ø. Laub
formand

Denne afgørelse er sendt til:

Niels Rousing, plys@bbsyd.dk

Sønderborg Kommune, post@sonderborg.dk, giad@sonderborg.dk

Miljø- og Fødevareministeriet, Styrelsen for vand- og naturforvaltning, svana@svana.dk ; sof-ha@svana.dk

Slot- og Kulturstyrelsen, post@slks.dk

Museum Sønderjylland, tekr@museum-sonderjylland.dk

Danmarks Naturfredningsforening/København, dn@dn.dk

Danmarks Naturfredningsforening/Sønderborg, soenderborg@dn.dk

Dansk Botanisk Forening Jyllandskredsen, finn.borchsenius@sm.au.dk

Dansk Ornitologisk Forening, soenderborg@dof.dk, jorn.vinther.sorensen@gmail.com

Friluftsrådet/Sønderjylland, soenderjylland@friluftsradet.dk

Friluftsrådet/Sønderborg, b.joensson@stofanet.dk

**Fredningsnævnet for Sydjylland
Sydlig del**

Dokken 1
6700 Esbjerg
Åbent 08.30-15.00
Tlf.: 9968 8800

E-mail: esbjerg@domstol.dk
www.domstol.dk/esbjerg
SE-nr. 50 03 28 17

3. marts 2017
Fredningssag FN SJS 2/2017

J.nr.: FN SJS 2/2017: Ansøgning fra Bettina Meyer zu Erpen om ombygning, renovering og ændret anvendelse af sommerhus, Knudsmade 5, 6300 Gråsten, matr.nr. 33 Bækken, Rinkenæs.

Fredningsnævnet har den 5. januar 2017 modtaget en ansøgning fra Sønderborg Kommune på vegne Bettina Meyer zu Erpen om ombygning, renovering og ændret anvendelse af sommerhus, Knudsmade 5, 6300 Gråsten, matr.nr. 33 Bækken, Rinkenæs.

Ansøgningen omfatter renovering og delvis ombygning af sommerhuset, et udhus og en garage. Ejeren ønsker blandt andet at udskifte tagbelægningen, at ændre taghældningen og ændre udformningen af vinduer og døre. Derudover ønskes udhuset og garagen integreret i husets beboelse.

I mail af 18. januar 2017 har Sønderborg Kommune oplyst, at garagen ikke ønskes inddraget til beboelse, men ønskes anvendt til teknikrum/udhus.

Ejendommen er omfattet af Overfredningsnævnets kendelse afsagt den 18. februar 1980 om fredning af et område omkring Bækken ved Flensborg Fjord. Det fremgår af Overfredningsnævnets kendelse, at det er formålet med fredningen at bevare området i tilstanden på fredningstidspunktet. Det fremgår af fredningsbestemmelserne blandt andet, at der ikke må foretages ombygning af eksisterende bygninger, hvis der herved sker ændring af bygningens ydre fremtræden.

Fredningsnævnet skal derfor meddele dispensation, hvis det ansøgte skal gennemføres vedrørende ejendommens ydre fremtræden.

Fredningsnævnet har foretaget besigtigelse.

Fredningsnævnet har besluttet at give Bettina Meyer zu Erpen dispensation til det ansøgte på nærmere anførte vilkår som beskrevet under afsnittet "Fredningsnævnets afgørelse".

Sagens baggrund

Overfredningsnævnet har fastsat blandt andet følgende fredningsbestemmelser for de fredede arealer:

”...

§ 1. Bevaring.

Det fredede område skal bevares i dets nuværende tilstand.

§ 2. Arealernes drift og pleje.

...

f) Forurening af naturen ved henlæggelse eller anbringelse af affald eller lignende må ikke finde sted.

...

§ 3. Terrænændringer.

Det følger af § 1, at ændringer i terrænet eller terrænformerne, herunder udnyttelse af forekomster i jorden samt opfyldning og planering ikke er tilladt.

...

§ 5. Bebyggelse m.v.

- a) Det følger af § 1, at der inden for det fredede område ikke må opføres ny bebyggelse (herunder skure, boder og andre lignende indretninger samt tilbygning til eksisterende bebyggelse). Der må heller ikke foretages ombygning af eksisterende bygninger, hvis der herved sker ændring af bygningens ydre fremtræden.
- b) Fredningen er dog ikke til hinder for, at der på en landbrugsejendom efter tilladelse fra fredningsnævnet opføres ny bebyggelse, herunder ved tilbygning, eller foretages ombygning af eksisterende bebyggelse.

Fredningsnævnets tilladelse kræves dog ikke, når følgende 4 betingelser alle er opfyldt:

- 1) at bebyggelsen er erhvervsmæssig nødvendig for den pågældende ejendoms drift som landbrugsejendom.
- 2) at bebyggelsen opføres i umiddelbar tilknytning til eksisterende bygninger på ejendommen eller er et læskur for kreaturer.
- 3) at bygningshøjden ikke nødvendiggør dispensation fra bestemmelserne i eller i medfør af § 43 i kommuneplanloven af 26. juni 1975 (d.v.s. ikke overstiger 12,5 m for avls- og driftsbygninger, dog 15 m for visse siloer, eller ikke overstiger 8,5 m fra andre bygninger), og
- 4) at bebyggelsen fremtræder i jordfarverne (okker, terra, de sienna, umbra, engelsk rødt, dodenkob) eller disses blandinger med hvidt og/eller sort eller blandinger af disse.

I de tilfælde, hvor fredningsnævnets tilladelse herefter er nødvendig, kan tilladelsen kun nægtes,

- 1) hvis helhedsindtrykket vil blive ændret i væsentlig grad og i uheldig retning, og der samtidig kan påpeges anden mulighed for placering og/eller ydre udformning, der funktionelt og uden væsentlig meromkostning kan modsvare det af ejeren ønskede, eller
- 2) hvis det ønskede ikke tjener rimelige landbrugsøkonomiske formål, eller
- 3) hvis bygningshøjden overstiger de ovennævnte mål...
 - c)...Endvidere kan fredningsnævnet tillade, at der – uanset bestemmelserne under punkt a) – foretages tilbygning eller ombygning af eksisterende og lovligt opførte

bygninger... ”

Af en oversættelse af den oprindelige ansøgning fra Bettina Meyer zu Erpen fremgår blandt andet:

”Hermed skal vi ansøge om følgende:

1. ophævelse byggestop
2. registrering af godkendt boligareal Byg 2 og ændring af anvendelse fra garage til skur/teknik ved Byg 3 i matrikelregistret (BBR)
3. godkendelse til planlagte ændringer

”Skuret/udhuset” (Byg 2) har altid, i det mindste i 60 år, tjent som beboelsesrum, bestående af køkken, soveværelse, bryggers, vaskekumme og toilet. Allerede mine bedsteforældre har sovet i denne afdeling. Der er for så vidt ikke tale om yderligere beboelsesrum, men om en korrektur af matrikelbogen. Den forkerte registertilførsel er formodentlig sket allerede før 1920, da matrikelvæsenet endnu var et tysk kompetenceområde. Da købet af huset af min tante var noget, der skete inden for familiens rammer, og jeg allerede gennem snart 60 år regelmæssigt har tilbragt mine ferier her, har jeg ikke anset det for påkrævet at tage indseende med matrikelbogen forud for købet.

Af denne grund har jeg ikke ansøgt om byggetilladelse, hvilket helt sikkert var en fejl, der dog beror på uvidenhed. At Byg 3 er registreret som garage, er fuldkommen uforståeligt. Der har aldrig været nogen tilkørsel til bygningen.

Huset inkl. skuret er bygget i 1897, altså inden der i DK forelå pligt til at søge godkendelse i kraft af BBR, fordi det på dette tidspunkt var de tyske myndigheder, der havde kompetence her til. Det bør ikke lægges os til last, at der ikke er sket registrering som beboelsesrum. Om der her er tale om en fejl fra BBR eller de tyske myndigheders side, kan vi ikke bedømme i dag.

Om fornødent kan jeg udpege vidner, der bekræfter, at arealet igennem så mange år er blevet brugt som beboelsesrum. I de seneste år har det dog ikke længere været tilfældet på grund af husets dårlige stand.

Taget på skuret (Byg 2 & 3) var belagt med eternitplader. Vi har ikke til hensigt at lægge eternitplader på igen, men røde tegl med mat overflade som på hovedbygningen. Tilnærmelsen til hovedbygningens look udgør efter vores opfattelse en markant forbedring af huset som set fra fjorden. For at tagstenene i det lange løb kan modstå vejrpåvirkningen ved fjorden, skal tagets hældning af tekniske grunde øges lidt til 22 grader.

I skuret (Byg 2) er der ikke noget nyt ekstra vindue som formodet ved vores møde den 24. november 2016. Det omtalte vindue, som vender ud mod østsiden, har tværtimod altid befundet sig samme sted.

På tagkvisten er der i siden for ca. 10 år siden blevet anbragt plader i skiferlook, da det træ, der oprindeligt var blevet isat her, ikke mere holdt stand mod vejr og vind og var rådnet op. Vi vil gerne føre kvisten tilbage til dens oprindelige skikkelse og isætte træ som tidligere.

Vinduerne og dørene var alle som én rådnet op. Derfor skal der nye vinduer og døre i. De nye vinduer og døre skal som hidtil være af træ med samme look, som er typisk for egnen ved Flensborg Fjord. Vinduerne i tagkvisten var af plastic, men også disse skal være af træ for at tilstræbe en original udformning.

På østsiden skal et vindue, der er blevet lukket for mange siden, åbnes igen for på denne måde at retablere den oprindelige harmoni.

Min mor kan som vidne gerne bekræfte, at husets fremtoning set fra fjorden på det tidspunkt, hvor vinduet endnu var åbent, passede væsentlig bedre til den almindelige byggestil ved fjorden.

På garagen (Byg 3) skal der lukkes et vindue. Dette er for lang tid siden blevet indsat som senere tilbygning i tværformat. Dette format passer ikke til de øvrige vinduer, der alle er i højformat.

...

Generel oplysning: Det er i min interesse at få huset retableret i så originaltro form som muligt, også fordi jeg siden min barndom har følt mig meget forpligtet, når det gælder om at værne om Danmarks strande og kyster.

Da bygningen på grund af byggestoppet ikke har været fuldstændig lukket og dermed udsat for vejr og vind, skal jeg bede om, at behandling og godkendelse sker snarest muligt.”

Fredningsnævnets behandling af sagen

Fredningsnævnet har behandlet sagen på nævnets møde den 23. februar 2017, hvor nævnet tillige har foretaget besigtigelse.

I mødet deltog formanden, retspræsident Margit Ø. Laub, Esbjerg, det ministerudpegede medlem Kjeld Thamdrup og det kommunalt udpegede medlem Ole Stisen. Endvidere deltog Finn Linhart på vegne Danmarks Naturfredningsforening, Birger Jønsson på vegne Friluftsrådet, Gitte Andresen og Henrik Dirks på vegne Sønderborg Kommune. For ansøgeren mødte Poul Eric Fabricius ifølge fuldmagt.

Fredningsnævnets formand redegjorde for ansøgningen og de relevante dele af fredningsbestemmelserne. Formanden oplyste, at ansøgeren ikke selv har haft mulighed for at deltage i besigtigelsen. Det er med ansøgeren aftalt, at denne giver møde ved Poul Eric Fabricius, og at sagen – hvis der er behov herfor - udsættes på indhentelse af yderligere oplysninger fra ansøgeren. Formanden gjorde endvidere opmærksom på, at Fredningsnævnet alene skal tage stilling til bygningernes ydre fremtræden og ikke benyttelsen eller registreringsforholdene. Eventuelle skelændringer har således ingen betydning for fredningen, der fortsat vil bestå.

Gitte Andresen redegjorde for ansøgningen. På hovedbygningen var der tidligere på taget lagt røde tegl med mat overflade. Ejeren ønsker at der bliver monteret tilsvarende røde teglsten. Kommunen har vurderet, at dette ikke vil have betydning for udseendet i forhold til tidligere.

På skuret og den såkaldte garage har der tidligere været pålagt eternitplader. Tagene på disse 2 bygninger var forholdsvis flade. Ejeren ønsker at ændre taghældningen og at pålægge samme tagsten som på hovedbygningen.

På den østlige gavl på hovedbygningen ønskes der monteret et vindue i stueplan mod vandsiden for at få et symmetrisk udseende.

I udhuset, der er bygget sammen med hovedbygningen, ønsker ejeren at montere et lidt større vindue end det eksisterende. Dette vil få samme størrelse som vinduerne i stuehuset. Dette ønske hænger sammen med ejerens ønsker om at få et symmetrisk udseende.

I garagen, der ikke benyttes som garage og er placeret længst mod øst på ejendommen, ønsker ejeren at sløjfe et vindue.

Poul Fabricius oplyste, at de nye teglsten vil blive monteret på en sådan måde, at de låses fast for at modstå vindforholdene på stedet. Udvendigt vil taget få samme udseende som tidligere.

Der har tidligere været monteret to vinduer i hovedhusets østlige gavl i stueplan. Med det nye vindue vil huset således få et udseende, som det tidligere har haft.

Udhuset har været opført i mere end 60 år og har også tidligere været benyttet til beboelse.

Der har tidligere været monteret plastikvinduer i kvisten. Ejeren ønsker at udskifte disse til trævinduer. På kvisten har der oprindeligt været monteret træ på siderne af kvistene. Der har indtil for nylig i stedet været opsat skifer. Ejeren har fjernet denne belægning og nu igen opsat træ, der er malet hvidt.

Finn Linhart og Birger Jønsson udtalte, at ejerens ønsker alle vil give huset et kønnere udseende, hvorfor hverken Danmarks Naturfredningsforening eller Friluftsrådet har bemærkninger til det ansøgte.

Fredningsnævnets afgørelse

Ifølge naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, kan fredningsnævnet dispensere fra bestemmelserne i en fredning, når det ansøgte ikke er i strid med fredningens formål. Videregående afvigelser fra en fredning end nævnt i stk. 1, og helt eller delvis ophævelse af en fredning kan, jf. stk. 5, kun foretages efter reglerne om gennemførelse af fredninger.

Det er formålet med fredningen at bevare området i tilstanden på fredningstidspunktet. Det fremgår af Overfredningsnævnets kendelse blandt andet, at der ikke må foretages ombygning af eksisterende bygninger, hvis der herved sker ændring af bygningens ydre fremtræden. Den ansøgning, som Fredningsnævnet skal tage stilling til, skal derfor vurderes med udgangspunkt i, at fredningen er en status quo-fredning.

Indledningsvis bemærkes det, at fredningsnævnet alene kan tage stilling til spørgsmål om bygningernes ydre fremtræden og ikke hvorledes en bygning benyttes, herunder hvorledes benyttelsen er registreret i BBR eller andre registre.

Det kan på baggrund af Natur- og Miljøklagenævnets praksis lægges til grund vedrørende ombygning af ejendomme i fredede områder, hvor fredningen er en tilstandsfredning – en status quo-fredning - at ombygninger tillades også under anvendelse af nutidige udtryksformer og moderne materialer, blot ikke trykket på de fredede arealer øges.

Efter en gennemgang af de ønsker som ejeren har og efter en besigtigelse af ejendommen finder fredningsnævnet, at udskiftningen af tagbelægningen, ændringen af taghældningen og ændringen af udformningen af vinduer og kviste ikke vil medføre en negativ ændring af bygningernes ydre fremtræden i forhold til området.

Fredningsnævnet meddeler derfor i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1 Bettina Meyer zu Erpen dispensation til det ansøgte på vilkår,

at ændringerne af bygningernes ydre fremtræden udføres i overensstemmelse med ansøgningen, og

at byggeaffald fjernes efter renoveringen.

Klagevejledning ved afgørelse om dispensation:

Der kan inden 4 uger efter den dag, denne afgørelse er meddelt, klages til Natur- og Miljøklagenævnet over afgørelsen. Hvis afgørelsen er offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen.

Borgere, virksomheder, myndigheder og organisationer skal indsende klagen til Natur- og Miljøklagenævnets Klageportal via borger.dk eller virk.dk.

Der er et direkte link til borger.dk og virk.dk via forsiden på Natur- og Miljøklagenævnets hjemmeside www.nmkn.dk.

Klagefristen udløber ved midnat på dagen for klagefristens udløb.

En klage skal være tilgængelig for førsteinstansen i Klageportalen senest kl. 23:59 på den dag, hvor klagefristen udløber. Det indebærer, at klager har godkendt og betalt gebyr/bestilt faktura i Klageportalen.

Klageren skal oplyse sit CPR-nummer eller CVR-nummer.

Natur- og Miljøklagenævnets hjemmeside indeholder information om beregning af klagefrister i de tilfælde, hvor en klager anmoder om at blive undtaget fra brug af Klageportalen.

Klageberettigede er, jf. naturbeskyttelseslovens § 86:

- Adressaten for afgørelsen,
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
- offentlige myndigheder,
- en berørt nationalparkfond,
- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og
- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige, rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Det er en betingelse for Natur- og Miljøklagenævnets behandling af en klage, at den, der klager, indbetaler et gebyr på 500 kr.

Natur- og Miljøklagenævnet påbegynder behandlingen af klagen, når gebyret er modtaget. Betales gebyret ikke inden for den fastsatte frist på 14 dage, afvises klagen fra behandling. Vejledning om gebyrbetalingen kan findes på Natur- og Miljøklagenævnets hjemmeside www.nmkn.dk
Gebyret tilbagebetales, hvis

- 1) klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves,
- 2) klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller
- 3) klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Natur- og Miljøklagenævnets kompetence.

Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af frist for efterkommelse af afgørelse som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i klagenævnet, tilbagebetales gebyret dog ikke.

Natur- og Miljøklagenævnet kan også beslutte at tilbagebetale klagegebyret, hvis

- 1) der er indledt forhandlinger med afgørelsens adressat og/eller førsteinstansen om projektilpasninger, og disse forhandlinger fører til, at klager trækker sin klage tilbage, eller
- 2) klager i øvrigt trækker sin klage tilbage, før Natur- og Miljøklagenævnet har truffet afgørelse i sagen.

Gebyret tilbagebetales dog ikke, hvis nævnet vurderer, at der er forhold, der taler imod at tilbagebetale gebyret, f.eks. hvis klagen trækkes tilbage meget sent, herunder efter at klager har haft et afgørelsesudkast i partshøring.

Tilladelsen må i henhold til naturbeskyttelseslovens § 87, stk. 3, ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet, eller behandling af en eventuel klage måtte være afsluttet.

Det følger endvidere af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, jf. § 66, stk. 2, at tilladelsen bortfalder, hvis den ikke udnyttes inden 3 år efter, at den er givet.

Såfremt projektets gennemførelse kræver tilladelse eller dispensation efter anden lovgivning, skal ansøgerne rette henvendelse til den myndighed, der administrerer tilladelser eller dispensationer i henhold til denne lovgivning.

Fredningsnævnet for Sydjylland, Sydlig del
Esbjerg, den 3. marts 2017

Margit Ø. Laub
Formand

Denne afgørelse er sendt til:

Bettina Meyer zu Erpen, bettina.mze@t-online.de
Sønderborg Kommune, post@sonderborg.dk, giad@sonderborg.dk
Miljø- og Fødevareministeriet, Styrelsen for vand- og naturforvaltning, svana@svana.dk ;
sofha@svana.dk
Slot- og Kulturstyrelsen, post@slks.dk
Museum Sønderjylland, tekr@museum-sonderjylland.dk
Danmarks Naturfredningsforening/København, dn@dn.dk
Danmarks Naturfredningsforening/Sønderborg, soenderborg@dn.dk

Dansk Botanisk Forening Jyllandskredsen, finn.borchsenius@sm.au.dk

Dansk Ornitologisk Forening, soenderborg@dof.dk, jorn.vinther.sorensen@gmail.com

Friluftsrådet/Sønderjylland, soenderjylland@friluftsradet.dk

Friluftsrådet/Sønderborg, b.joensson@stofanet.dk

**Fredningsnævnet for Syddjylland
Sydlig del**

Dokken 1
6700 Esbjerg
Åbent 08.30-15.00
Tlf.: 9968 8800

E-mail: esbjerg@domstol.dk
www.domstol.dk/esbjerg
SE-nr. 50 03 28 17

4. april 2019
FN SJS 10/2019

J.nr.: FN SJS 10/2019: Ansøgning fra Iben Sihm og Hans Berndsen om opførelse af 2 kviste på ejendommen Fjordvejen 170, 6300 Gråsten, matr.nr. 105 Bækken, Rinkenæs samt etablering af stensætning på samme ejendom.

Fredningsnævnet har den 11. februar 2019 modtaget en ansøgning fra Sønderborg Kommune på vegne Iben Sihm og Hans Berndsen om opførelse af 2 kviste på ejendommen Fjordvejen 170, 6300 Gråsten, matr.nr. 105 Bækken, Rinkenæs samt etablering af stensætning på samme ejendom.

De to kviste ønskes opført mod øst på husets 1. sal. Stensætningen ønskes etableret ud til Fjordvejen.

Ejendommen er omfattet af Overfredningsnævnets kendelse, afsagt den 18. februar 1980 om fredning af et område omkring Bækken ved Flensborg Fjord. Det fremgår af Overfredningsnævnets kendelse, at det er formålet med fredningen at bevare området i dets nuværende tilstand. Det fremgår af Overfredningsnævnets kendelse blandt andet, at der ikke må foretages ombygning af eksisterende bygninger, hvis der herved sker ændring af bygningens ydre fremtræden.

Fredningsnævnet har foretaget besigtigelse.

Fredningsnævnet har besluttet at give Iben Sihm og Hans Berndsen dispensation til det ansøgte på nærmere anførte vilkår som beskrevet under afsnittet "Fredningsnævnets afgørelse".

Sagens baggrund:

Området omkring Bækken ved Flensborg Fjord blev fredet ved Overfredningsnævnets kendelse, afsagt den 18. februar 1980.

Overfredningsnævnet fastsatte blandt andet følgende fredningsbestemmelser for de fredede arealer:

”...

§ 1. Bevaring.

Det fredede område skal bevares i dets nuværende tilstand.

...

§ 3. Terrænændringer.

Det følger af § 1, at ændringer i terrænet eller terrænformerne, herunder udnyttelse af forekomster i jorden samt opfyldning og planering ikke er tilladt.

...

§ 5. Bebyggelse m.v.

- a) Det følger af § 1, at der inden for det fredede område ikke må opføres ny bebyggelse (herunder skure, boder og andre lignende indretninger samt tilbygning til eksisterende bebyggelse). Der må heller ikke foretages ombygning af eksisterende bygninger, hvis der herved sker ændring af bygningens ydre fremtræden.
- b) Fredningen er dog ikke til hinder for, at der på en landbrugsejendom efter tilladelse fra fredningsnævnet opføres ny bebyggelse, herunder ved tilbygning, eller foretages ombygning af eksisterende bebyggelse.

Fredningsnævnets tilladelse kræves dog ikke, når følgende 4 betingelser alle er opfyldt:

- 1) at bebyggelsen er erhvervsmæssig nødvendig for den pågældende ejendoms drift som landbrugsejendom.
- 2) at bebyggelsen opføres i umiddelbar tilknytning til eksisterende bygninger på ejendommen eller er et læskur for kreaturer.
- 3) at bygningshøjden ikke nødvendiggør dispensation fra bestemmelserne i eller i medfør af § 43 i kommuneplanloven af 26. juni 1975 (d.v.s. ikke overstiger 12,5 m for avls- og driftsbygninger, dog 15 m for visse siloer, eller ikke overstiger 8,5 m fra andre bygninger), og
- 4) at bebyggelsen fremtræder i jordfarverne (okker, terra, de sienna, umbra, engelsk rødt, dodenkob) eller disses blandinger med hvidt og/eller sort eller blandinger af disse.

I de tilfælde, hvor fredningsnævnets tilladelse herefter er nødvendig, kan tilladelsen kun nægtes,

- 1) hvis helhedsindtrykket vil blive ændret i væsentlig grad og i uheldig retning, og der samtidig kan påpeges anden mulighed for placering og/eller ydre udformning, der funktionelt og uden væsentlig meromkostning kan modsvare det af ejeren ønskede, eller
- 2) hvis det ønskede ikke tjener rimelige landbrugsøkonomiske formål, eller
- 3) hvis bygningshøjden overstiger de ovennævnte mål...

c)...Endvidere kan fredningsnævnet tillade, at der – uanset bestemmelserne under punkt a) – foretages tilbygning eller ombygning af eksisterende og lovligt opførte bygninger... ”

Sønderborg Kommune har oplyst i mail af 3. april 2019:

”...

Ejendommen ligger ca. 2,74 km fra det nærmeste Natura 2000-område. Det drejer sig om Natura 2000-område nr. 197, som består af hebitatområde H173 og fuglebeskyttelsesområde F64.

Natura 2000-området er specielt udpeget for naturtypen rev og arten marsvin. Fuglebeskyttelsesområdet er udpeget for trækfuglene edderfugl og hvinand. Området, som ligger rundt om Als, har et areal på 64.922 ha og er rent marint. Den overordnede målsætning for området er bl.a. at sikre det som et godt levested for marsvin, edderfugl og hvinand og at sikre en god vandkvalitet gennem reduceret tilførsel af næringsstoffer og miljøfarlige stoffer.

Det er kommunens vurdering, at opførelse af to kviste på ejendommen Fjordvejen 170, 6300 Gråsten ikke vil beskadige eller påvirke det beskyttede marine Natura 2000-område negativt. Det ansøgte vil heller ikke ødelægge eller beskadige de plantearter eller yngle- og rastområder for de dyrearter, som er nævnt i habitatdirektivets bilag IV...”

Fredningsnævnets behandling af sagen

Fredningsnævnet har behandlet sagen på nævnets møde den 19. marts 2019, hvor nævnet tillige har foretaget besigtigelse.

I mødet deltog formanden, retspræsident Margit Ø. Laub, Esbjerg, det ministerudpegede medlem Kjeld Thamdrup og det kommunalt udpegede medlem Peter Sandholdt. Endvidere deltog Iben Sihm og Hans Berndsen, Gitte Thomsen på vegne Sønderborg Kommune og Finn Lindhart på vegne Danmarks Naturfredningsforening.

Fredningsnævnets formand redegjorde for ansøgningen og de relevante dele af fredningsbestemmelserne.

Iben Sihm og Hans Berndsen anviste placeringen af de ønskede kviste. De tegninger, der er fremsendt med ansøgningen blev gennemgået. Kvistene ønskes udført i samme stil som naboejendommen.

Gitte Thomsen oplyste, at kommunen kan tiltræde ansøgningen. Kvistene er fint tilpasset ejendommen og de andre ejendomme i området.

Lars Lindhart tilsluttede sig kommunens bemærkninger.

Iben Sihm og Hans Berndsen anviste placeringen af den ønskede stensætning. Stensætningen ønskes opført i en højde på 80 cm. og således, at der oveni stensætningen kan plantes en bøgehæk. Stensætningen vil sammen med bøgehækken kunne danne læ for vinden, der er udtalt det pågældende sted.

Der var ingen bemærkninger til ønsket om en stensætning fra de mødte.

Fredningsnævnets afgørelse:

Ifølge naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, kan fredningsnævnet dispensere fra bestemmelserne i en fredning, når det ansøgte ikke er i strid med fredningens formål. Fredningsnævnet kan endvidere kun meddele dispensation fra fredningen i eller uden for et internationalt beskyttelsesområde, hvis det ansøgte ikke indebærer forringelse af naturtyper og levesteder for arter eller betydelige forringelser af arter, som området er udpeget for, jf. naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 2. Videregående afvigelser fra en fredning end nævnt i stk. 1, og helt eller delvis ophævelse af en fredning kan, jf. stk. 5, kun foretages efter reglerne om gennemførelse af fredninger.

Det er formålet med fredningen af området omkring Bækken ved Flensborg Fjord at bevare det kuperede kystområdes landskabelige værdier, men fredningen har tillige baggrund i de geologiske og botaniske interesser, der knytter sig til især erosionskløften kaldet Munkemølleslugten. Dette formål kommer klart til udtryk i de fredningsbestemmelser, som Overfredningsnævnet har fastsat for området. Det fremgår således af fredningsbestemmelsernes § 1, at det fredede område derfor skal bevares i dets nuværende tilstand.

Det er Fredningsnævnets vurdering efter besigtigelsen, at helhedsindtrykket af ejendommen i forhold til det omgivende fredede landskab ikke vil blive ændret i væsentlig grad eller i uheldig retning, hvis der på ejendommen etableres to kviste eller en stensætning med en bøgehæk.

På denne baggrund vurderer Fredningsnævnet, at det ansøgte ikke vil påvirke oplevelsen af det fredede landskab i nævneværdig grad. Fredningsnævnet meddeler derfor i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1 og stk. 2 Iben Sihm og Hans Berndsen dispensation til det ansøgte på vilkår:

At kvistene udføres i overensstemmelse med ansøgningen, og

at stensætningen højst får en højde på 80 cm, og at der i denne plantes en bøgehæk.

Klagevejledning:

Der kan inden 4 uger efter den dag, denne afgørelse er meddelt, klages til Miljø- og fødevareklagenævnet over afgørelsen. Hvis afgørelsen er offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen.

Borgere, virksomheder, myndigheder og organisationer skal indsende klagen til Miljø- og fødevareklagenævnets klageportal via borger.dk eller virk.dk.

Der er et direkte link til borger.dk og virk.dk via Miljø- og fødevareklagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk/planklagenaevnet.

Klagefristen udløber ved midnat på dagen for klagefristens udløb.

En klage skal være tilgængelig for førsteinstansen i Klageportalen senest kl. 23:59 på den dag, hvor klagefristen udløber. Det indebærer, at klager har godkendt og betalt gebyr/bestilt faktura i Klageportalen.

Klageren skal oplyse sit CPR-nummer eller CVR-nummer.

Miljø- og fødevareklagenævnets hjemmeside indeholder information om beregning af klagefrister i de tilfælde, hvor en klager anmoder om at blive undtaget fra brug af Klageportalen.

Klageberettigede er, jf. naturbeskyttelseslovens § 86:

- Adressaten for afgørelsen,
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
- offentlige myndigheder,

- en berørt nationalparkfond,
- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og
- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige, rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Det er en betingelse for Miljø- og fødevareklagenævnets behandling af en klage, at den, der klager, indbetaler et gebyr. Gebyret udgør for privatpersoner 900 kr. Virksomheder, organisationer og offentlige myndigheder skal betale 1.800 kr. for behandling af eller genoptagelse af en klage. Det nævnte gebyr reguleres den 1. januar hvert år efter den af Finansministeriet fastsatte sats for det generelle pris- og lønindeks med virkning for klager, der modtages i nævnet fra og med den 1. februar 2017. Gebyret er endnu ikke reguleret for 2017, men vil blive teknisk efterreguleret.

Miljø- og fødevareklagenævnet påbegynder først behandlingen af en klage, når gebyret er modtaget. Klagegebyr opkræves af Miljø- og fødevareklagenævnet. Betaling af klagegebyr sker ved elektronisk overførsel eller ved indbetalingskort til Miljø- og fødevareklagenævnet. Gebyr skal indbetales indenfor en af Miljø- og fødevareklagenævnet fastsat frist. Hvis gebyret ikke indbetales inden udløbet af fristen, afvises klagen.

Vejledning om gebyrbetalingen kan findes på Miljø- og fødevareklagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk/planklagenaevnet.

Gebyret bliver tilbagebetalt, hvis klagen bliver afvist, fordi klagefristen er overskredet, klager ikke er klage-berettiget eller fordi Miljø- og fødevareklagenævnet ikke har kompetence til at behandle klagen.

Gebyret tilbagebetales også, hvis klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves, eller hvis klager får helt eller delvist medhold i klagen. Hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af en frist for efterkommelse af afgørelsen som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i Miljø- og fødevareklagenævnet, tilbagebetales gebyret dog ikke.

Hvis klager trækker klagen tilbage, mens sagen er under behandling i nævnet, vil gebyret som udgangspunkt også blive betalt tilbage. Miljø- og fødevareklagenævnet kan dog beslutte, at gebyret ikke tilbagebetales, hvis klagen trækkes tilbage på et tidspunkt, hvor nævnet allerede har foretaget en stor del af sagsbehandlingen.

Tilladelsen må i henhold til naturbeskyttelseslovens § 87, stk. 7, ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet, eller behandling af en eventuel klage måtte være afsluttet.

Det følger endvidere af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, jf. § 66, stk. 2, at tilladelsen bortfalder, hvis den ikke udnyttes inden 3 år efter, at den er givet.

Såfremt projektets gennemførelse kræver tilladelse eller dispensation efter anden lovgivning, skal ansøgerne rette henvendelse til den myndighed, der administrerer tilladelser eller dispensationer i henhold til denne lovgivning.

Fredningsnævnet for Syddjyland, Sydlig del
Esbjerg, den 4. april 2019

Margit O. Laub
formand

Denne afgørelse er sendt til:

Iben Sihm og Hans Berndsen,
Sønderborg Kommune, post@sonderborg.dk, giad@sonderborg.dk
Miljøstyrelsen, mst@mst.dk;
Slot- og Kulturstyrelsen, post@slks.dk
Museum Sønderjylland, tekr@museum-sonderjylland.dk
Danmarks Naturfredningsforening/København, dn@dn.dk
Danmarks Naturfredningsforening/Sønderborg, soenderborg@dn.dk
Dansk Botanisk Forening Jyllandskredsen, finn.borchsenius@sm.au.dk
Dansk Ornitologisk Forening, soenderborg@dof.dk, jorn.vinther.sorensen@gmail.com
Friluftsrådet centralt: fr@friluftsradet.dk
Friluftsrådet Sønderborg: soenderjylland@friluftsradet.dk